

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki

Raport samooceny¹

Uniwersytet Szczeciński
Al. Papieża Jana Pawła II 22a
70-453 Szczecin.

¹ <https://hum.usz.edu.pl/ksztalcenie/raporty-samooceny/>

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **historia**

1. Poziom/y studiów: **I i II stopień**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek²
historia

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

nauczyciel przedmiotu **historia**

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Efekty uczenia się dla kierunku historia, studia 1 i 2 stopnia, profil ogólnoakademicki (zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym w roku akademickim 2024/25).

Efekty uczenia się – historia studia 1 stopnia

Nazwa kierunku studiów	historia	
Dyscyplina/y do której/ych został przyporządkowany kierunek studiów	historia	
Dyscyplina wiodąca, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się	historia	
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Symbol efektów uczenia się	Opis zakładanych efektów uczenia się <i>Absolwent studiów pierwszego stopnia</i>	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK poziom 6*
WIEDZA		
K_W01	posiada podstawową wiedzę ogólną z zakresu historii powszechnej Europy i świata	P6S_WG
K_W02	ma szczegółową, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii dawnych i współczesnych ziem polskich oraz regionu	P6S_WG
K_W03	opanował podstawową terminologię z zakresu historii i wybranych nauk humanistycznych	P6S_WG

²Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

K_W04	zna podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka oraz podstawowe metody upowszechniania wiedzy historycznej	P6S_WG
K_W05	posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł historycznych oraz innych wytworów cywilizacji przydatnych dla poznania danej epoki historycznej, w tym z zakresu historii filozofii	P6S_WG
K_W06	zna zagadnienia szczegółowe z jednej z wybranych epok historycznych obejmującą zagadnienia dotyczące problemów badawczych podejmowanych w pracy dyplomowej	P6S_WG
K_W07	rozumie powiązania historii Europy i świata z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi	P6S_WK
K_W08	zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu prawa autorskiego	P6S_WK
K_W09	zna i rozumie normy etyczne występujące w pracy historyka	P6S_WK
K_W10	zna podstawowe ekonomiczne, prawne i organizacyjne uwarunkowania różnych rodzajów działalności placówek dydaktycznych lub archiwów zakładowych i państwowych - w zależności od wybranej specjalności	P6S_WK
K_W11	zna podstawowe zasady tworzenia różnych form przedsiębiorczości, szczególnie związanych z komercjalizacją dziedzictwa historycznego	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	potrafi zdobywać i utrzymywać wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu klasycznych i nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji	P6S_UW
K_U02	potrafi pod bezpośrednim kierunkiem opiekuna naukowego dobierać metody i narzędzia właściwe dla rozwiązania wybranego problemu naukowego	P6S_UW
K_U03	potrafi wyszukiwać, właściwie dobierać źródła informacji dotyczące zagadnień z zakresu historii, korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych itp.	P6S_UW
K_U04	potrafi pod bezpośrednim kierunkiem nauczyciela akademickiego prowadzić krytyczną analizę źródeł historycznych i interpretuje je stosując właściwe metody badawcze i wybrane elementy warsztatu historyka	P6S_UW
K_U05	potrafi stosować poprawnie podstawowe terminy właściwe dla historii	P6S_UK
K_U06	potrafi formułować opinie i argumentować w oparciu o poglądy historiografii	P6S_UK
K_U07	potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
K_U08	potrafi dyskutować i wyrażać swoje opinie, szanując odmienne stanowiska i argumenty	P6S_UK
K_U09	potrafi prezentować efekty swojej pracy w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie z zastosowaniem różnorodnych,	P6S_UW

	nowoczesnych metod i technik	
K_U10	potrafi planować i organizować własną działalność naukową	P6S_UO
K_U11	potrafi pracować w zespole, opracowując i stosując wypracowane wspólnie procedury postępowania	P6S_UO
K_U12	potrafi samodzielnie zaplanować rozwój własnej kariery zawodowej w ramach uczenia się ustawicznego	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, opinii i poglądów w występujących w literaturze przedmiotu i wyrażanych przez inne osoby, przy zachowaniu szacunku wobec różnych punktów widzenia i postaw	P6S_KK
K_K02	jest gotów poszukiwać rozwiązań dla stawianych mu zadań poznawczych, zachowując zasady etyki zawodowej i wymagając tego od innych	P6S_KK, P6S_KR
K_K03	docenia rolę opinii opiekunów naukowych w rozwoju własnych umiejętności związanych z rozwiązywaniem problemów	P6S_KK
K_K04	docenia rolę historii i dyscyplin pokrewnych dla kształtowania więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym	P6S_KO
K_K05	jest gotów do inicjowania projektów historycznych istotnych dla swojej społeczności	P6S_KO
K_K06	jest gotów do wykorzystywania swojej wiedzy i umiejętności w działaniach o charakterze przedsiębiorczym i kreatywnym	P6S_KO
K_K07	jest gotów dbać o etos zawodu historyka i rozwój dorobku zawodowego wybranej specjalności	P6S_KK, P6S_KR

Nazwa specjalności		archiwistyczna
Symbol efektów uczenia się	Opis zakładanych efektów uczenia się <i>Absolwent studiów pierwszego stopnia</i>	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK poziom 6*
WIEDZA		
SA_W01	zna fachową terminologię związaną z wykonywaniem zawodu archiwisty	P6S_WG
SA_W02	zna obowiązujące prawo archiwalne oraz przepisy dotyczące ochrony danych osobowych, informacji i dokumentacji	P6S_WK
SA_W03	zna zasady gromadzenia, przechowywania i udostępniania materiałów archiwalnych w archiwach historycznych, zakładowych i społecznych	P6S_WG
SA_W04	zna historię kancelarii i archiwów w Polsce w powiązaniu ze zmianami w ustroju administracyjnym na ziemiach polskich	P6S_WG

SA_W05	zna zasady funkcjonowania współczesnej kancelarii urzędowej	P6S_WK
SA_W06	zna zasady prowadzenia działalności edukacyjnej w archiwach historycznych i społecznych	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
SA_U01	potrafi odczytywać i tłumaczyć archiwalne materiały rękopiśmienne oraz przyporządkować je do odpowiedniego systemu kancelaryjnego	P6S_UW
SA_U02	potrafi stosować procedury i metody związane z gromadzeniem, opracowywaniem i udostępnianiem materiałów archiwalnych	P6S_UW
SA_U03	potrafi obsługiwać systemy informatyczne przeznaczone do ewidencji, opracowania i udostępniania zasobu archiwalnego	P6S_UW
SA_U04	potrafi rozwiązywać podstawowe problemy prawne związane z zasadami i trybem postępowania z materiałem archiwalnym	P6S_UW
SA_U05	potrafi przygotować inwentarz i naukowy wstęp do inwentarza historycznego zespołu archiwalnego	P6S_UW
SA_U06	potrafi poprawnie stosować specjalistyczną terminologię archiwistyczną	P6S_UK
SA_U07	potrafi dokonywać krytycznej analizy informacji oraz przedstawić i ocenić różne opinie i stanowiska	P6S_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
SA_K01	jest gotów do stałej aktualizacji swojej wiedzy z zakresu obowiązujących przepisów dotyczących gromadzenia, opracowania i udostępniania materiałów archiwalnych	P6S_KK
SA_K02	jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej	P6S_KR
SA_K03	jest gotów do dbałości o dziedzictwo narodowe oraz do działań na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego	P6S_KO

Nazwa specjalności		kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela
Symbol efektów uczenia się	Opis zakładanych efektów uczenia się Absolwent studiów pierwszego stopnia	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK poziom 6*
WIEDZA		
SKPdWZN_W0 1	zna podstawy filozofii wychowania i podstawowe wartości przyjmowane w procesie wychowania, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących	SN_W_1.1.01)
SKPdWZN_W0	zna klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne	SN_W_1.1.02)

SKPdWZN_W0 3	zna rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów szkół podstawowych, uwzględniającą ich różnorodne potrzeby edukacyjne	SN_W_1.1.03), SN_W_1.1.06)
SKPdWZN_W0 4	zna normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej w szkołach podstawowych oraz zadania dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania	SN_W_1.1.04), SN_W_1.1.06)
SKPdWZN_W0	zna zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji	SN_W_1.1.05)
SKPdWZN_W0	zna sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej	SN_W_1.1.07)
SKPdWZN_W0 7	zna strukturę i funkcje systemu oświaty - cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji, niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych	SN_W_1.1.08), SN_W_1.1.09)
SKPdWZN_W0	zna prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością	SN_W_1.1.10)
SKPdWZN_W0 9	zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy	SN_W_1.1.11)
SKPdWZN_W1	zna procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia	SN_W_1.1.12)
SKPdWZN_W1	zna podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi	SN_W_1.1.13)
SKPdWZN_W1	zna treści nauczania przedmiotu historia w szkole podstawowej i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem	SN_W_1.1.14)
SKPdWZN_W1 3	zna metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu historia lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	SN_W_1.1.15)
UMIEJĘTNOŚCI		
SKPdWZN_U01	potrafi obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów	SN_U_1.2.01)
SKPdWZN_U02	potrafi adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	SN_U_1.2.02)

SKPdWZN_U03	potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym oraz projektować i realizować programy nauczania historii w szkole podstawowej z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	SN_U_1.2.03), SN_U_1.2.04)
SKPdWZN_U04	potrafi projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli w szkole podstawowej	SN_U_1.2.05)
SKPdWZN_U05	umie tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki, pracy nad sobą i samokształcenia, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia, wykorzystując przy tym proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych oraz rozbudzać ich zainteresowania i rozwijając ich uzdolnienia oraz promować osiągnięcia uczniów	SN_U_1.2.06), SN_U_1.2.07), SN_U_1.2.10)
SKPdWZN_U06	potrafi rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów	SN_U_1.2.08)
SKPdWZN_U07	umie skutecznie animować i monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły oraz realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów	SN_U_1.2.09), SN_U_1.2.11)
SKPdWZN_U08	potrafi pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego	SN_U_1.2.12)
SKPdWZN_U09	umie odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku	SN_U_1.2.13)
SKPdWZN_U10	potrafi skutecznie realizować działania wspomagające uczniów szkół podstawowych w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych	SN_U_1.2.14)
SKPdWZN_U11	potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią historyczną	SN_U_1.2.15)
SKPdWZN_U12	umie posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu	SN_U_1.2.16)
SKPdWZN_U13	potrafi udzielać pierwszej pomocy	SN_U_1.2.17)
SKPdWZN_U14	potrafi samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii	SN_U_1.2.18)
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
SKPdWZN_K01	jest gotów do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	SN_KS_1.3.01)

SKPdWZN_K02	jest gotów do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	SN_KS_1.3.02)
SKPdWZN_K03	jest gotów do porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów oraz komunikacji w klasie szkolnej i poza nią w wyniku rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego	SN_KS_1.3.03), SN_KS_1.3.05)
SKPdWZN_K04	jest gotów do podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej	SN_KS_1.3.04)
SKPdWZN_K05	jest gotów do projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły oraz stymulowania poprawy jakości pracy	SN_KS_1.3.06)
SKPdWZN_K06	jest gotów do pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	SN_KS_1.3.07)

Efekty uczenia się – historia studia 2 stopnia

Nazwa kierunku studiów		historia
Dyscyplina/y do której/ych został przyporządkowany kierunek studiów		historia
Dyscyplina wiodąca, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się		historia
Poziom kształcenia		studia drugiego stopnia
Profil kształcenia		ogólnoakademicki
Symbol efektów uczenia się	Opis zakładanych efektów uczenia się <i>Absolwent studiów drugiego stopnia</i>	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK poziom 7*
WIEDZA		
K_W01	w stopniu pogłębionym zna kluczowe zjawiska i procesy historyczne z zakresu historii Polski, Europy i świata	P7S_WG
K_W02	ma zaawansowaną wiedzę teoretyczną o specyfice przedmiotowej i metodologicznej historii	P7S_WG
K_W03	zna teorie i metody badawcze oraz narzędzia warsztatu historyka właściwe dla wybranego problemu badawczego	P7S_WG
K_W04	zna główne tendencje rozwoju badań w zakresie historii	P7S_WG

K_W05	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę merytoryczną z zakresu wybranej epoki historycznej oraz podbudowaną teoretycznie wiedzę szczegółową obejmującą zagadnienia dotyczące problemów badawczych podejmowanych w pracy dyplomowej	P7S_WG
K_W06	rozumie złożone powiązania historii Polski, Europy i świata z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi	P7S_WK
K_W07	zna i rozumie zasady ochrony własności intelektualnej oraz zna normy etyczne dotyczące pracy historyka	P7S_WK
K_W08	zna zasady funkcjonowania różnych form przedsiębiorczości	P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	potrafi zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić umiejętności badawcze historyka, wykorzystując nowoczesne techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji	P7S_UW
K_U02	umie pod kierunkiem opiekuna naukowego formułować problemy badawcze oraz hipotezy i pytania badawcze służące do ich rozwiązywania	P7S_UW
K_U03	potrafi dobierać metody oraz klasyczne i nowoczesne narzędzia badawcze w tym zawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, pozwalające na rozwiązywanie różnorodnych zadań i problemów w pracy historyka	P7S_UW
K_U04	potrafi analizować, interpretować, poddawać krytyce i wykorzystywać literaturę naukową oraz różnorodne rodzaje źródeł historycznych	P7S_UW
K_U05	umie dostosować istniejące metody i narzędzia pracy do rozwiązywania nietypowych problemów w pracy historyka	P7S_UW
K_U06	potrafi stosować fachową terminologię historyczną w pracy badawczej oraz w popularyzacji historii, także w wybranym języku obcym	P7S_UK
K_U07	potrafi posługiwać się językiem obcym nowożytnym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7S_UK
K_U08	potrafi organizować i prowadzić debatę na tematy historyczne oraz aktywnie brać w niej udział	P7S_UK
K_U09	potrafi kierować pracą zespołu i współpracować z innymi członkami zespołu będąc liderem prac dotyczących przeszłości	P7S_UO
K_U10	potrafi samodzielnie zaplanować rozwój własnej kariery zawodowej w ramach aktywności zawodowej oraz realizować plan uczenia się przez całe życie	P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny stanu swojej wiedzy fachowej i stałego rozwoju swoich zainteresowań zawodowych	P7S_KK
K_K02	jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów w pracy historyka	P7S_KK
K_K03	jest gotów do inspirowania i organizowania działań promujących tradycje oraz dziedzictwo historyczne i kulturowe w swoim środowisku	P7S_KO

K_K04	jest gotów do inicjowania działań kształtujących tożsamość na poziomie lokalnym, regionalnym i narodowym	P7S_KO
K_K05	jest gotów do wykorzystywania swojej wiedzy i umiejętności w inicjowaniu i organizowaniu działań o charakterze przedsiębiorczym i kreatywnym	P7S_KO
K_K06	jest gotów do przestrzegania zasad etyki i rozwijania dorobku zawodowego historyka	P7S_KR

Nazwa specjalności		muzealnictwo
Symbol efektów uczenia się	Opis zakładanych efektów uczenia się <i>Absolwent studiów drugiego stopnia</i>	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK poziom 7*
WIEDZA		
SM_W01	zna fachową terminologię związaną z wykonywaniem zawodu muzealnika	P7S_WG
SM_W02	zna obowiązujące prawo muzealne oraz przepisy dotyczące ochrony danych osobowych, informacji i dokumentacji	P7S_WK
SM_W03	zna zasady gromadzenia, przechowywania, ochrony i udostępniania muzealiów na wystawach stałych i czasowych oraz zasady prowadzenia działalności edukacyjnej w muzeach	P7S_WG
SM_W04	zna historię muzeów i muzealnictwa w Polsce w powiązaniu ze zmianami ustrojowymi w Polsce i na ziemiach polskich oraz zna działalność współczesnego muzeum historycznego na wybranych przykładach	P7S_WG
SM_W05	zna zasady tworzenia muzealnych i pozamuzealnych instytucji ochrony dziedzictwa kulturowego oraz uwarunkowania ich funkcjonowania	P7S_WK
SM_W06	zna procesy, które doprowadziły na przestrzeni dziejów do wykształcenia się współczesnego modelu muzeum	P7S_WG
UMIĘJĘTNOŚCI		
SM_U01	potrafi stosować procedury i metody związane z gromadzeniem, opracowywaniem, konserwacją i udostępnianiem muzealiów oraz odpowiednie metody, techniki i strategie edukacyjne	P7S_UW
SM_U02	potrafi sporządzić dokumentację przeznaczoną do ewidencji i opracowania muzealiów	P7S_UW
SM_U03	potrafi rozwiązywać podstawowe problemy prawne związane z zasadami i trybem postępowania z muzealiami oraz z ochroną dziedzictwa kulturowego	P7S_UW
SM_U04	potrafi przygotować katalog zbiorów i naukowy wstęp do katalogu zbiorów lub wystawy stałej / czasowej oraz korzystać z katalogów wystaw pod kątem prowadzenia działań edukacyjnych	P7S_UW
SM_U05	potrafi poprawnie stosować specjalistyczną terminologię muzealniczą	P7S_UK
SM_U06	potrafi wytypować obiekty na wystawę zależnie od jej tematu i charakteru oraz umie przygotować scenariusz wystawy historycznej	P7S_UW

SM_U07	potrafi zorganizować zespół i pracować w zespole przygotowującym wystawę	P7S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
SM_K01	jest gotów do krytycznej oceny stanu swojej wiedzy fachowej i stałego rozwoju swoich zainteresowań zawodowych związanych z wykonywaniem zawodu muzealnika	P7S_KK
SM_K02	jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów w pracy muzealnika	P7S_KK
SM_K03	jest gotów do inspirowania i organizowania działań promujących tradycje oraz dziedzictwo historyczne i kulturowe w środowisku muzealnym	P7S_KO
SM_K04	jest gotów do inicjowania działań kształtujących w ramach prac muzeum tożsamość na poziomie lokalnym, regionalnym i narodowym	P7S_KO
SM_K05	jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej muzealnika oraz rozwijania dorobku zawodu historyka	P7S_KR
SM_K06	jest gotów do prowadzenia publicznej dyskusji / debaty na tematy zgodne z profilem działalności muzeum	P7S_KO

Nazwa specjalności	kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela	
Symbol efektów uczenia się	Opis zakładanych efektów uczenia się <i>Absolwent studiów drugiego stopnia</i>	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK poziom 7*
WIEDZA		
SKPdWZN_W0 1	w pogłębionym stopniu zna filozofię wychowania i aksjologię pedagogiczną oraz specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących	SN_W_1.1.01)
SKPdWZN_W0 2	ma zaawansowaną wiedzę na temat klasycznych i współczesnych teorii rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjnych	SN_W_1.1.02)
SKPdWZN_W0 3	zna rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów szkół ponadpodstawowych, uwzględniając ich różnorodne potrzeby edukacyjne	SN_W_1.1.03), SN_W_1.1.06)
SKPdWZN_W0 4	zna normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej oraz zadania dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania w szkołach ponadpodstawowych	SN_W_1.1.04), SN_W_1.1.06)
SKPdWZN_W0	zna zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji	SN_W_1.1.05)
SKPdWZN_W0	zna sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej szkoły ponadpodstawowej	SN_W_1.1.07)
SKPdWZN_W0 7	zna strukturę i funkcje systemu oświaty - cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji, niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych na	SN_W_1.1.08), SN_W_1.1.09)

	poziomie szkół ponadpodstawowych	
SKPdWZN_W0	zna prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością	SN_W_1.1.10)
SKPdWZN_W0 9	zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy	SN_W_1.1.11)
SKPdWZN_W1	zna procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia	SN_W_1.1.12)
SKPdWZN_W1	zna podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi	SN_W_1.1.13)
SKPdWZN_W1 2	ma pogłębioną znajomość treści nauczania przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej i zna typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem	SN_W_1.1.14)
SKPdWZN_W1 3	zna metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu historia lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów szkoły ponadpodstawowej	SN_W_1.1.15)
UMIEJĘTNOŚCI		
SKPdWZN_U01	potrafi obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów	SN_U_1.2.01)
SKPdWZN_U02	potrafi adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać materiały i środki do zróżnicowanych potrzeb uczniów (w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej) oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w szkole ponadpodstawowej	SN_U_1.2.02)
SKPdWZN_U03	potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów szkół ponadpodstawowych oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym, a także projektować i realizować programy nauczania historii w szkole ponadpodstawowej z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	SN_U_1.2.03), SN_U_1.2.04)
SKPdWZN_U04	potrafi projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli w szkole ponadpodstawowej	SN_U_1.2.05)
SKPdWZN_U05	umie tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki, pracy nad sobą i samokształcenia, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia, wykorzystując przy tym proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych oraz rozbudzać ich zainteresowania i rozwijając ich uzdolnienia oraz promować osiągnięcia uczniów	SN_U_1.2.06), SN_U_1.2.07), SN_U_1.2.10)

SKPdWZN_U06	potrafi rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów szkół ponadpodstawowych	SN_U_1.2.08)
SKPdWZN_U07	umie skutecznie animować i monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły oraz realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów szkół ponadpodstawowych	SN_U_1.2.09), SN_U_1.2.11)
SKPdWZN_U08	potrafi pracować z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z uczniami z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego	SN_U_1.2.12)
SKPdWZN_U09	umie odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku	SN_U_1.2.13)
SKPdWZN_U10	potrafi skutecznie realizować działania wspomagające uczniów szkół ponadpodstawowych w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych	SN_U_1.2.14)
SKPdWZN_U11	potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią historyczną	SN_U_1.2.15)
SKPdWZN_U12	umie posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu	SN_U_1.2.16)
SKPdWZN_U13	potrafi udzielać pierwszej pomocy	SN_U_1.2.17)
SKPdWZN_U14	potrafi samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł (w tym obcojęzycznych) i technologii	SN_U_1.2.18)
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
SKPdWZN_K01	jest gotów do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	SN_KS_1.3.01)
SKPdWZN_K02	jest gotów do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	SN_KS_1.3.02)
SKPdWZN_K03	jest gotów do porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów oraz komunikacji w klasie szkolnej i poza nią w wyniku rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego	SN_KS_1.3.03), SN_KS_1.3.05)
SKPdWZN_K04	jest gotów do podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej	SN_KS_1.3.04)
SKPdWZN_K05	jest gotów do projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły oraz stymulowania poprawy jakości pracy	SN_KS_1.3.06)
SKPdWZN_K06	jest gotów do pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	SN_KS_1.3.07)

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
dr Tomasz Ślepowroński	Zastępca Dyrektora Instytutu Historii US ds. Kształcenia
dr hab. Agnieszka Szudarek, prof. US	Dyrektor Instytutu Historii US
dr hab. Krzysztof Nerlicki, prof. US	Dziekan Wydziału Humanistycznego US
dr hab. Małgorzata Machatek, prof. US	Koordynator kierunku historia, opiekun praktyk na specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela
dr hab. Pierre-Frédéric Weber, prof. US	Zastępca Dyrektora Instytutu Historii US ds. Współpracy Międzynarodowej i Promocji
dr hab. Agnieszka Gut, prof. US	Członek zespołu kierunku historia
dr hab. Paweł Gut, prof. US	Członek zespołu kierunku historia, opiekun praktyk na specjalności archiwistycznej
dr hab. Radosław Skrycki, prof. US	Opiekun praktyk na specjalności muzealniczej
dr Paweł Migdalski	Zastępca Dyrektora ds. naukowych w Międzynarodowym Ośrodku Badań Interdyscyplinarnych US w Kulicach

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	14
Prezentacja uczelni	16
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	17
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	17
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	26
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	36
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	42
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	48
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	51
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	54
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	57
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	61
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	64
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	71
Część III. Załączniki	74
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	74
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	87

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Szczeciński (dalej: Uczelnia, US) w roku akademickim 2024/2025 obchodzi 40-lecie swojej działalności, czerpiąc z dorobku naukowo-dydaktycznego uczelni poprzedniczek, tj. Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Szczecinie oraz Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego Transportu Politechniki Szczecińskiej. Jest największą, wciąż rozwijającą się uczelnią wyższą na Pomorzu Zachodnim. Odgrywa rolę wiodącego ośrodka naukowego i dydaktycznego w regionie oraz na polsko-niemieckim pograniczu uczestnicząc aktywnie w transgranicznej współpracy w obszarze badań i edukacji. Uczelnia zatrudnia 1048 nauczycieli akademickich oraz 897 pracowników niebędących nauczycielami akademickimi (stan na dzień 18 listopada 2024 roku), którzy w bieżącym roku akademickim kształcą 11 873 studentów (stan na dzień 31.10.2024 r.), na 88 kierunkach studiów (w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych).

Od początku istnienia Uczelni prowadzone jest kształcenie na kierunku historia. Korzenie Instytutu Historycznego (dalej: IH) sięgają jednak końca lat 60. XX wieku, kiedy to powstała w Szczecinie Wyższa Szkoła Nauczycielska, filia Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, działająca od roku 1973 jako samodzielna Wyższa Szkoła Pedagogiczna - jedna z uczelni poprzedniczek założonego w 1985 r. Uniwersytetu Szczecińskiego. Od 1989 r. US posiada prawo do nadawania stopnia doktora z historii, a od roku 2000 doktora habilitowanego w tej dyscyplinie. Według Statutu obowiązującego od 1 października 2019 r. (<https://usz.edu.pl/wp-content/uploads/Statut-tekst-jednolity-na-6-lutego-2024-r.-ze-sprostowaniem.pdf>) w strukturze Uniwersytetu Szczecińskiego funkcjonują instytuty - organizujące i prowadzące działalność badawczą oraz wydziały - organizujące i realizujące kształcenie. Jednym z 18 instytutów jest Instytut Historyczny, a jednym z 7 wydziałów Wydział Humanistyczny (dalej: WH). Od roku 2019 działa także Szkoła Doktorska US kształcąca doktorantów w 18 dyscyplinach, w tym również w dyscyplinie historia.

Uniwersytet Szczeciński przeszedł pozytywnie proces ewaluacji działalności naukowej za lata 2017-2021. Najlepszy wynik osiągnęła dyscyplina historia, do której przyporządkowane są studia 1 i 2 stopnia na kierunku historia, gdyż jako jedyna w Uczelni otrzymała najwyższą z możliwych kategorię naukową A+. W ten sposób US wszedł do grona trzech uczelni w Polsce prowadzących badania historyczne na tym poziomie.

Obecnie zdecydowana większość z 43 pracowników Instytutu Historycznego, to pracownicy badawczo-dydaktyczni, realizujący kształcenie na kierunku historia - studiach o profilu ogólnoakademickim, prowadzonym na 1 i 2 stopniu, w formie stacjonarnej. W roku akademickim 2024/2025 w procesie dydaktycznym uczestniczyło 24 pracowników IH oraz 2 osoby zatrudnione na podstawie umów cywilno-prawnych, m.in. w ramach zastępstwa za nauczyciela akademickiego przebywającego na rocznym urlopie naukowym. Zajęcia ogólnouczelniane i niektóre inne, zwłaszcza ze specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* prowadzą wykładowcy z pozostałych jednostek uczelni, eksperci w danym obszarze. Kształcenie na kierunku historia organizuje Wydział Humanistyczny na czele z dziekanem dr. hab. Krzysztofem Nerlickim, prof. US i Radą Dydaktyczną Wydziału Humanistycznego, natomiast realizują pracownicy zatrudnieni w Instytucie Historycznym (dyrektor dr. hab. Agnieszka Szudarek, prof. US), jako jednostce prowadzącej działalność badawczą w dyscyplinie historia. Sprawne funkcjonowanie oraz współdziałanie w procesie organizacji i prowadzenia kształcenia między WH i IH zapewnia stanowisko zastępcy dyrektora IH ds. kształcenia (dr Tomasz Ślepowroński) oraz działający w IH Zespół kierunku historia (koordynator dr. hab. Małgorzata Machałek, prof. US). Obecnie na studiach 1 i 2 stopnia, kształcą się 87 studentów historii.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

U podstaw przyjętej w jednostce koncepcji kształcenia leży przekonanie o niezwykle istotnej roli nauki historycznej w edukacji humanistycznej, jak i ważnym miejscu historii w kształtowaniu społeczeństwa obywatelskiego oraz budowaniu nowoczesnego patriotyzmu. Twórcy koncepcji kształcenia byli świadomi unikatowej pozycji i zadań, jakie stawiane są przed akademickim nauczaniem i uczeniem się historii. Świadomość szczególnego miejsca tradycji akademickich i historycznego dziedzictwa Pomorza Zachodniego widoczna jest również w przyjętej w 2019 r. Strategii rozwoju Uniwersytetu Szczecińskiego w latach 2019–2028 (<https://usz.edu.pl/wp-content/uploads/za%C5%82%C4%85cznik-do-uchwa%C5%82y-nr-106.2019-1.pdf> dalej: Strategia US).

Koncepcja kształcenia na kierunku historia pod względem formalnym jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami przyjętymi na US, a w szczególności ze Statutem US (<https://usz.edu.pl/wp-content/uploads/Statut-tekst-jednolity-na-6-lutego-2024-r.-ze-sprostowaniem.pdf>) oraz Regulaminem Studiów (<https://bip.usz.edu.pl/uchwala/16126/uchwala-nr-44-2022>). Tym samym wpisuje się w nadrzędną misję Uczelni zakładającą jedność badań naukowych i kształcenia. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są na najwyższym poziomie i obejmują wszystkie epoki historyczne, dzieje powszechne, Polski i Pomorza Zachodniego, co odpowiada zróżnicowanej problematyce badań prowadzonych przez pracowników IH w ramach indywidualnej i zespołowej działalności naukowej. W ten sposób wyniki najnowszych badań włączane są do treści programowych prowadzonych zajęć i tym samym wpisują się w efekty uczenia się na kierunku historia.

Także misja społeczna US znajduje swoje odbicie w koncepcji kształcenia. Pracownicy IH wciąż podnoszą swoje kwalifikacje naukowe i dydaktyczne. Unowocześniają metody prowadzenia zajęć dydaktycznych wykorzystując nowoczesne zaplecze techniczne IH, wprowadzają nowe formy aktywizujące studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami oraz specjalnymi potrzebami w trakcie procesu kształcenia (wykaz szkoleń dydaktycznych pracowników IH zał. 4.11a). Szczególne znaczenie w procesie poszerzania kompetencji dydaktycznych wykładowców miał okres pandemii COVID-19 (2020–2022), który wpłynął na zmianę nastawienia do nowoczesnych narzędzi informatycznych i przyczynił się do unowocześnienia metod kształcenia, w tym kształcenia na odległość. Pracownicy IH realizują misję społeczną systematycznie i czynnie uczestnicząc w życiu naukowym w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Współpracują z otoczeniem społecznym, upowszechniając wiedzę historyczną i popularyzując wyniki swoich badań, włączając w te działania studentów kierunku.

Ważnym elementem koncepcji kształcenia jest misja kulturowa, która zdefiniowana jest w Strategii US jako troska o dziedzictwo kulturowe oraz budowanie i umacnianie tożsamości regionalnej mieszkańców Pomorza Zachodniego, z uwzględnieniem pogranicznego położenia Uczelni i uczestnictwa w lokalnych i globalnych procesach kulturotwórczych. Zadanie to realizowane jest zarówno poprzez współpracę z niemieckim środowiskiem historycznym, udział w międzynarodowym dyskursie historycznym oraz otwarcie na współpracę z zachodnioeuropejskimi instytucjami naukowymi, jak również poprzez stałą obecność pracowników badawczo-dydaktycznych IH w regionalnym dyskursie dotyczącym dziedzictwa kulturowego i tożsamości mieszkańców Pomorza Zachodniego. Misja obywatelska Uczelni w koncepcji kształcenia na kierunku historia realizowana jest poprzez uwrażliwienie studentów na złożoność i różnorodność społeczną, promowanie ducha tolerancji i poszanowania praw człowieka. Studenci w toku kształcenia zdobywają umiejętność krytycznego i twórczego myślenia, nabywają także szereg kompetencji pozwalających im kierować się w życiu społecznym wartościami humanistycznymi realizowanymi w duchu sprawiedliwości i poszanowania najwyższych wartości.

Zaprezentowana zgodność misji Uczelni i koncepcji kształcenia na kierunku znajduje ponad odzwierciedlenie w dopasowaniu tej ostatniej do realizacji celów strategicznych US, z których najważniejsze to: silny ośrodek naukowy, wysoka jakość kształcenia i współpraca z otoczeniem. Potwierdzeniem realizacji pierwszego z wymienionych celów jest uzyskanie w ewaluacji działalności na naukowej za lata 2017–2021 w dyscyplinie historia najwyższej z możliwych kategorii A+. Prowadzenie badań na najwyższym poziomie połączone z ciągłym doskonaleniem kompetencji dydaktycznych umożliwia realizację drugiego ww. celu strategicznego. Sprzyja temu również monitorowanie rynku pracy oraz przystosowywanie do oczekiwań interesariuszy zewnętrznych i aktualizowanie programów studiów 1 i 2 stopnia na kierunku. W ten sposób absolwenci zdobywają odpowiednią wiedzę, umiejętności i kompetencje pozwalające z sukcesem wejść na rynek pracy oraz przystosowywać się do nowych ról i wyzwań w życiu społecznym i zawodowym. Odpowiedzią na potrzeby interesariuszy zewnętrznych są zmiany w specjalnościach proponowanych studentom (zał. 6.2 a-b, 6.6 a-b, 6.1).

Obecnie studenci mogą wybrać: na 1 stopniu: specjalność *archiwistyczną* lub *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela*, a na 2 stopniu specjalność *muzealnictwo* lub w ramach kontynuacji *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela*. Wysoką jakość procesu nauczania jednostka osiąga poprzez kształtowanie aktywnych postaw u studentów, działalność Koła Naukowego Młodych Historyków (<https://his.usz.edu.pl/knmh/>) przygotowanie i włączanie ich do badań naukowych (m.in. poprzez udział w konferencjach, publikacje naukowe, wydawanie studenckiego czasopisma naukowego „Scriptor” <https://wnus.usz.edu.pl/scr/no/page/about>) - zał. 3.3. Istotnym elementem jest także system oceny jakości kształcenia, który realizowany jest za pośrednictwem ewaluacji programu kształcenia, oceny prac etapowych i dyplomowych przeprowadzanych przez zespół kierunku zgodnie z Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Humanistycznym US (<https://hum.usz.edu.pl/ksztalcenie/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/>).

W koncepcji kształcenia podkreślana jest ciągłość kształcenia, gdyż absolwenci studiów 1 stopnia mają możliwość kontynuacji edukacji na 2 stopniu, a następnie w działającej od 2019 r. Szkole Doktorskiej US. W celu pogłębienia wiedzy, umiejętności i kompetencji, proponowane są studentom wykłady w języku obcym (zał. 1.1). Rozwijana jest także oferta wykładów gościnnych i dyskusji w języku angielskim (zał. 1.2). Studenci mają również możliwość wzięcia udziału w wymianie krajowej i międzynarodowej (<https://studenci.usz.edu.pl/most/> i <https://dsm.usz.edu.pl/erasmus/>).

Podniesienie jakości i poziomu kształcenia realizowane jest ponadto poprzez organizację zawodowych praktyk studenckich, w oparciu o podpisane umowy z atrakcyjnymi dla studentów pracodawcami i długoletnią dobrą współpracę. Koncepcja kształcenia na kierunku historia zakłada zróżnicowanie oferty między studiami pierwszego oraz drugiego stopnia. Studia pierwszego stopnia służą przekazaniu studentom zaawansowanej wiedzy ogólnej na temat historii dawnych i współczesnych ziem polskich oraz regionu, a także z zakresu historii powszechnej. Studia drugiego stopnia natomiast, pozwalają pogłębić wiedzę ogólną, w zakresie wybranej epoki i tematyki, poszerzyć umiejętności i kompetencje społeczne zdobyte na studiach 1 stopnia. Od kandydatów na studia na kierunku historia, rekrutowanych zgodnie z obowiązującymi na Uczelni zarządzeniami, oczekuje się między innymi: na pierwszym stopniu wykazania zainteresowań historycznych oraz potrzeby ich uporządkowania i rozwinięcia, a na drugim stopniu realizacji w pogłębionym stopniu inicjatyw umożliwiających prowadzenie własnych działań o charakterze badawczym.

Elementem wykraczającym poza klasycznie pojmowane kształcenie akademickie, a zgodnym z drugim i trzecim celem strategicznym uczelni, jest rozwijanie u studentów zainteresowań wykraczających poza program kształcenia. Służą temu krajowe i zagraniczne studenckie objazdy naukowe oraz wizyty studyjne (zał. 1.3).

W ramach koncepcji kształcenia uwzględniony jest także trzeci cel strategiczny Uczelni, tj. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Instytut Historyczny od wielu lat współpracuje przede

wszystkim ze szkołami ponadpodstawowymi, archiwami, bibliotekami oraz muzeami, w tym zagranicznymi. Współpraca obejmuje zarówno projekty naukowe, jak i proces ewaluacji programu kształcenia. Interesariusze zewnętrzni zgłaszają potrzeby oraz w ramach konsultacji opiniują zmiany w programach kształcenia. Do 2019 roku platformą współpracy z otoczeniem zewnętrznym był innowacyjny i eksperymentalny projekt pod nazwą Pomorska Liga Historyczna integrujący społeczność akademicką z nauczycielami i uczniami szkół ponadpodstawowych (<https://www.kuratorium.szczecin.pl/rodzice-i-uczniowie/inne-konkursy-i-olimpiady/iv-sezon-pomorskiej-ligi-historycznej/>). W okresie pandemii COVID-19 nowe formy kooperacji wypracował powołany w 2021 r. Zespół ds. współpracy ze szkołami (zał. 1.4), który początkowo proponował wykłady online, ale już od jesieni 2021 r. przystąpił do organizacji raz na semestr cieszącego się rosnącą popularnością nie tylko w Szczecinie, ale i w regionie cyklu wykładów i warsztatów pod nazwą „Instytut Historyczny zaprasza. Spotkania z historią dla uczniów szkół ponadpodstawowych” (w latach 2021–2024 odbyło się siedem edycji tego wydarzenia <https://his.usz.edu.pl/instytut-historyczny-zaprasza-spotkania-z-historia-dla-uczniow-szkol-ponadpodstawowych/>).

Koncepcja kształcenia na kierunku historia jest ściśle powiązana z problematyką badań prowadzonych przez pracowników Instytutu, którzy w ramach wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów i seminariów mają możliwość prezentowania wyników swojej działalności naukowej. Prace badawcze w IH realizowane są indywidualnie i w zespołach <https://his.usz.edu.pl/badania-naukowe/grupy-badawcze/>. Program badawczy nawiązuje do problematyki budującej tożsamość miejscowego środowiska historycznego ukształtowaną w toku ponad 55-letniej tradycji akademickiego nauczania historii w Szczecinie, jak również podejmuje nowe zagadnienia o charakterze interdyscyplinarnym, odpowiadając na wyzwania współczesnej humanistyki (zał. 1.5).

Pracownicy badawczo-dydaktyczni są bardzo zaangażowani w upowszechnianie badań i ochronę dziedzictwa kulturowego. Współpracują z szeregiem instytucji nauki i kultury w Szczecinie, w regionie, w Polsce i na świecie. Wchodzą w skład rad naukowych, stowarzyszeń, rad eksperckich, komisji Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności (zał. 1.6). Organizują oraz są zapraszani do udziału jako specjaliści w ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach naukowych oraz naukowo-dydaktycznych (zał. 1.7a i zał. 1.7b). Z powodzeniem aplikują o granty naukowe i dydaktyczne, w tym międzynarodowe. W latach 2019–2024 w Instytucie Historycznym było realizowanych lub jest nadal realizowanych 19 projektów grantowych finansowanych m.in. ze środków NCN, NPRH oraz funduszy europejskich (zał. 1.8). IH prowadzi liczne działania we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym interesariuszami zewnętrznymi (zał. 1.9), co powoduje, że jest miejscem intensywnej debaty naukowej oddziałującej na studentów i aktywizującej ich do pracy badawczej. W ostatnich latach szczególne znaczenie miał jej wymiar międzynarodowy. Istotną rolę w procesie umiędzynarodawiania kształcenia odgrywa współpraca z powstałym w 2021 r. Międzynarodowym Ośrodkiem Badań Interdyscyplinarnych US w Kulicach, którym kierują pracownicy IH. Studenci mają możliwość wzięcia udziału w odbywających się tam międzynarodowych szkołach letnich i warsztatach <https://kulice.usz.edu.pl/>. W ramach korespondujących z programem studiów historycznych badań naukowych w latach 2019–2024 pracownicy IH opublikowali ponad 50 monografii jedno- lub wieloautorskich oraz szczególnie ważnych dla procesu dydaktycznego edycji źródłowych, w tym w renomowanych wydawnictwach zagranicznych takich jak np. Harrassowitz Verlag <https://his.usz.edu.pl/badania-naukowe/najnowsze-publicacje/>, a także ponad 250 artykułów naukowych, w tym w obiegu międzynarodowym (zał. 1.10). Zgromadzony dorobek stał się podstawą do awansów naukowych (zał. 1.11), jak również miał wpływ na wspomniany wyżej wynik ewaluacji działalności naukowej dyscypliny historia w latach 2017–2021, tj. **uzyskanie kategorii naukowej A+**. Wysoki poziom prowadzonych badań poświadczają ponadto liczne nagrody i wyróżnienia w prestiżowych konkursach <https://his.usz.edu.pl/instytut/nasze-sukcesy/>. Pracownicy IH są redaktorami naukowymi wysoko punktowanych czasopism naukowych <https://his.usz.edu.pl/badania-naukowe/czasopisma-naukowe/>. Intensywne i prowadzone z

sukcesami badania naukowe mają istotny wpływ na jakość kształcenia na kierunku historia. Efekty uczenia się przewidują nabycie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w zakresie historii Polski i Pomorza, historii powszechnej poszczególnych epok, nauk pomocniczych historii, teorii i praktyki badań historycznych, a w ramach specjalności wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu dydaktyki historii, teorii archiwalnej, metodyki archiwalnej i archiwoznawstwa oraz muzealnictwa. Pracownicy IH prowadzą badania we wszystkich z wymienionych obszarów i implementują ich wyniki do treści programowych. Działalność naukowa jest podstawowym kryterium w konstruowaniu przydziału czynności dla pracowników IH, doktorantów oraz ekspertów, którym powierzane są przedmioty na specjalnościach i przedmioty uzupełniające. Przykłady ukazujące powiązanie kluczowych treści kształcenia z wynikami działalności naukowej i tematami prowadzonych badań przedstawia **załącznik 1.12**. Poza tym zainteresowania badawcze pracowników odzwierciedlają się w tematach wykładów monograficznych proponowanych studentom (**zał. 2.3**).

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku historia zorientowane są na przygotowanie i wdrożenie studentów do badań naukowych oraz przygotowywanie ich do odpowiedzialnego i aktywnego uczestnictwa w życiu swojej społeczności, dbania o zachowanie i pomnażanie dziedzictwa kulturowego i aktywnego włączania się w działania na rzecz regionu, kraju i świata. Instytut Historyczny i Wydział Humanistyczny dbają o rozwijanie pasji naukowej u studentów, zdobywanie kompetencji badawczych oraz umożliwiają prowadzenie badań. Merytorycznie, organizacyjnie i finansowo wspierają ich aktywność, w tym udział w ogólnopolskich konferencjach studenckich i studencko-doktoranckich (**zał. 3.3**) oraz wydawanie wznowionego w 2021 roku (po kilku latach przerwy) studenckiego rocznika naukowego „Scriptor”. <https://wnus.usz.edu.pl/scr/no/page/about>. Studenci uczestniczą w objazdach naukowych i wizytach studyjnych mających wprowadzić ich w realizowane w IH projekty badawcze (**zał. 1.3**). Biorą udział w debacie naukowej w ramach konferencji oraz organizowanego w IH od 2021 r. cyklu wykładów gościnnych i warsztatów oraz dyskusji panelowych, w tym także w języku angielskim. Ponadto mają możliwość udziału w cyklicznych wydarzeniach takich jak Forum Doktorantów Instytutu Historycznego (od 2021 r.) oraz Seminarium im. prof. Edwarda Włodarczyka (od 2022 r.). Przestrzenią rozwijania zainteresowań badawczych jest Koło Naukowe Młodych Historyków <https://his.usz.edu.pl/knmh/>, które w ostatnich latach znacznie zwiększyło liczbę swoich członków i zainicjowało kolejne wydarzenia naukowe, w tym uruchomiony na początku roku akademickiego 2024/2025 cykl dyskusyjnych seminariów naukowych oraz debat naukowych (**zał. 1.13** i **zał. 3.3**). Dowodem na prowadzone z sukcesem przygotowywanie studentów do pracy naukowej oraz nabywanie przez nich kompetencji badawczych jest zainteresowanie absolwentów kierunku historia przyjęciem do działającej od 2019 roku Szkoły Doktorskiej US, gdzie dyscyplina historia posiada dwa miejsca, o które co roku ubiega kilku kandydatów, w większości kończących studia w Instytucie Historycznym.

Koncepcja kształcenia na kierunku historia wyrosła z długoletniej tradycji kształcenia historycznego w Szczecinie, obserwacji potrzeb otoczenia zewnętrznego i lokalnego rynku pracy. Ważnym kontekstem dla niej było także odniesienie do innych ośrodków akademickich oraz informacji i doświadczeń zbieranych podczas dorocznych spotkań dyrektorów Instytut Historycznych i Dziekanów Wydziałów Historycznych animowanych przez Polskie Towarzystwo Historyczne. W wypracowanie obowiązującej koncepcji kształcenia zaangażowani byli nauczyciele akademicy zatrudnieni w IH, prowadzący zajęcia na kierunku historia. Współuczestniczyli w tym również studenci, którzy opiniowali program studiów (Samorząd Studencki US) oraz przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych. Udział otoczenia zewnętrznego w formowaniu koncepcji kształcenia realizował się dzięki dialogowi prowadzonemu między zespołem kierunku a przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych na temat jakości kształcenia w związku z wypracowanymi na uczelni standardami działania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Ponadto brane były pod uwagę opinie formułowane przez pracodawców, u których studenci historii odbywali praktyki zawodowe i dydaktyczne. Zaliczający praktyki zawodowe opiekun roku analizował przekazywaną dokumentację, a następnie przekazywał

ważne z tej perspektywy wnioski zespołowi kierunkowemu. Konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi, zwłaszcza z nauczycielami historii, przedstawicielami placówek kulturalnych, muzeów i archiwów pozwoliły uwzględnić potrzeby rynku pracy w koncepcji kształcenia na historii, modyfikować i udoskonalać jej charakter, tak aby dostosować ją do potrzeb otoczenia zewnętrznego, zwłaszcza w zakresie obowiązujących na kierunku specjalności. Podkreślić należy wagę ankiet ewaluacyjnych wypełnianych przez studentów, gdyż umożliwiają one dostrzeżenie i wdrożenie ich oczekiwań. Ze studentami historii konsultowane są także propozycje zmian programu studiów.

Dzięki studiom historycznym pierwszego stopnia, absolwent otrzymuje ogólne wykształcenie humanistyczne oraz zaawansowaną wiedzę w zakresie historii Polski, historii powszechnej i dziejów Pomorza. Ten ostatni obszar wyróżnia koncepcję kształcenia na kierunku historia w IH US od innych analogicznych kierunków na innych uczelniach, a specyfika ta ma ułatwić absolwentowi odnalezienie się na rynku pracy, w tym również w jednostkach zajmujących się opieką i upowszechnieniem regionalnego dziedzictwa kulturowego. Kierunek uczy krytycznego i analitycznego myślenia, wyposaża ponadto absolwenta w szerokie umiejętności i kompetencje, w tym podstawowe elementy warsztatu naukowego, pozwalające na samodzielną analizę i opracowanie różnych rodzajów źródeł i tekstów kultury. Absolwent w trakcie studiów zapoznaje się z podstawowymi wiadomościami z zakresu historii politycznej, społecznej i gospodarczej w poszczególnych epokach historycznych. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Jest wyposażony w wiedzę dotyczącą m.in. tworzenia i rozwijania różnych form przedsiębiorczości we własnej aktywności zawodowej i ochrony własności intelektualnej. Zakres podstawowego wykształcenia absolwenta jest poszerzony w istotny sposób dzięki uczestnictwu w zajęciach w wybieranych w trakcie studiów specjalnościach: *archiwistyka* lub *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* oraz w wybieranych wykładach monograficznych, w tym w języku obcym, wykład ogólnouczelnianych oraz wykładach z dziedziny nauk społecznych.

Dzięki studiom historycznym drugiego stopnia, absolwent posiada pogłębioną wiedzę merytoryczną, rozszerzone umiejętności i kompetencje w zakresie analitycznego i krytycznego myślenia uzyskane na studiach pierwszego stopnia. Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne poszerzane są poprzez uczestnictwo studentów w wybranych wykładach monograficznych, w tym w języku obcym, oraz w wykładach z dziedziny nauk społecznych. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Rozumie uwarunkowania etyczne i prawne wybranych obszarów działalności zawodowej, zna zasady tworzenia i rozwijania różnych form przedsiębiorczości w tym zakresie. Ma wiedzę z zakresu ochrony własności intelektualnej, w tym prawa autorskiego. Jest przygotowany do podjęcia samodzielnej lub zespołowej pracy badawczej. Absolwent uzyskuje gruntowną wiedzę w zakresie wybranej specjalności (*muzealnictwo* lub kontynuacja kształcenia na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela*) oraz wszechstronne umiejętności warsztatowe pozwalające mu dokonać wyboru ścieżki kariery. Zakres wykształcenia absolwenta pozwala na podjęcie pracy w placówkach archiwalnych, muzealnych, kulturalnych, naukowych, zajmujących się ochroną dziedzictwa kulturowego oraz organach administracji państwowej i samorządu lokalnego, wydawnictwach, szkołach objętych systemem oświaty i innych jednostkach oświatowych oraz kontynuowania nauki w szkole doktorskiej w zakresie dyscypliny historia. Zasób uzyskanych umiejętności, sprawności i wiedzy może służyć absolwentowi do odgrywania roli inicjatora badań historycznych oraz popularyzacji tradycji, a także dziedzictwa kulturowego w środowiskach lokalnych.

Studia na kierunku historia w IH US zakładają wszechstronne kształcenie zawierające zarówno elementy historii Polski i historii powszechnej, zgodne z propozycjami powstałymi przed laty w Polskim Towarzystwie Historycznym. Tworząc i modyfikując koncepcję kierunku jej autorzy doszli do przekonania, że winno to zostać uzupełnione przez zbudowany przekrojowo, dotyczący każdej epoki kurs historii Pomorza. Duży nacisk na historię regionalną stanowi o specyfice studiów na 1 stopniu,

gdyż w żadnym innym ośrodku akademickim nie jest przewidziane tak rozbudowane kształcenie dotyczące przeszłości regionu. Wynika to z odmiennych niż w innych częściach Polski losów tej krainy, które zbudowały specyficzny krajobraz kulturowy Pomorza i miały wpływ na kształt miejscowego dziedzictwa kulturowego, który znalazł swoje odzwierciedlenie w koncepcji kształcenia na kierunku. Wpływ na to mają również zainteresowania badawcze dużej części pracowników IH, co odzwierciedla się też w tematach prac dyplomowych studentów (wykaz tematów prac dyplomowych w poniższej tabeli w części II). Inspiracją była też ścieżka pomorzoznawcza, która do niedawna była proponowana studentom Instytutu Historycznego na Uniwersytecie Greifswaldzkim. Na studiach historycznych 1 stopnia kładziony jest także nacisk na zapoznanie studentów z elementami nauk społecznych i innych nauk humanistycznych (przedmioty: Historia filozofii, Podstawy socjologii dla historyków, Wykład z dziedziny nauk społecznych), a szczególnie na zbudowanie wysokich umiejętności i kompetencji warsztatowych umożliwiających badania naukowe oraz aktywne uczestniczenie w życiu naukowym. Służą temu m.in. przedmioty: Wprowadzenie do debat historycznych, Podstawy metod badawczych historii, Techniki pisanie pracy naukowej, Wstęp do badań historycznych, Nauki pomocnicze historii, Elementy statystyki.

Podobnie poszerzone zostały treści kształcenia na specjalnościach, gdzie wprowadzono zajęcia kładące nacisk na umiejętności praktyczne oraz odnoszące się do najnowszych osiągnięć i trendów zawodowych (na specjalności *archiwistycznej*: informatyka archiwalna, edukacja archiwalna, archiwa społeczne, zarządzanie dokumentacją współczesną i na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela*: teksty kultury w edukacji historycznej, informatyka nauczycielska, edukacja regionalna, edukacja pozaszkolna, sztuki wizualne w edukacji historycznej). Plan studiów 1 stopnia: https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/plan-studi%C3%B3w-24_25-historia-I-stopnia-stacjonarne.pdf.

Na drugim stopniu studiów, w segmencie podstawowym i kierunkowym planu studiów, oprócz zaawansowanego komponentu źródłoznawczego i rozbudowanego modułu monograficznego, kładzie się nacisk na przedmioty służące doskonaleniu warsztatu badawczego i wspieraniu procesu tworzenia pracy dyplomowej (przedmioty: translatorium z języka nowożytnego, oral history – zagadnienia teoretyczne i praktyczne, demografia historyczna, metodologia historii, historia cyfrowa). Swoją specyfikę posiada także koncepcja specjalności *muzealnictwo*, poświęconej głównie zagadnieniom muzealnictwa historycznego. Studenci zdobywają wiedzę teoretyczną na temat muzealnictwa, zapoznają się z różnymi wystawami w Szczecinie, regionie i w Polsce (lista wyjazdów studyjnych do muzeów: **zał. 1.3**), jak również kształtują umiejętności praktyczne pozwalające na podjęcie pracy w muzeum lub innej placówce zajmującej się popularyzowaniem dziedzictwa historycznego (przedmioty: organizacja i narracja wystaw historycznych, działalność edukacyjna w muzeum historycznym, pozyskiwanie, gromadzenie, opracowanie i zarządzanie muzealiami historycznymi, praktyka). Jednym z efektów studiów na tej specjalności jest stworzenie projektu wystawy lub w miarę możliwości stworzenie wystawy w ramach pracy grupowej studentów i prezentacja jej w przestrzeni publicznej. Na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela*, w ramach innowacji zostały dodane przedmioty wykraczające poza rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450), mające pozwolić studentom w bardziej wszechstronny i nowoczesny sposób realizować zadania nauczyciela historii (przedmioty: wizualne reprezentacje przeszłości, e-historia - projektowanie zajęć multimedialnych, etyka w zawodzie nauczyciela, podstawy prawa oświatowego). Plan studiów 2 stopnia: https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/plan-studi%C3%B3w-24_25-historia-II-stopnia-stacjonarne.pdf.

Tradycją IH jest prowadzenie od początku jego istnienia prac badawczych z zakresu historii regionu Bałtyku, dziejów Pomorza i Niemiec, myśli politycznej oraz problematyki wschodniej. Z biegiem czasu główne spektrum badawcze zostało rozszerzone o historię myśli politycznej, starożytność, biografistykę, dzieje Europy oraz niektórych obszarów pozaeuropejskich, a także o wybrane aspekty

historii wojskowości, historii kartografii, historii kobiet, badania transnarodowe i historię stosunków międzynarodowych (zał. 1.5). Dorobek badawczy pracowników został uwzględniony przy konstruowaniu koncepcji kształcenia na kierunku historia, dzięki temu w pełni korespondują z nim przyjęte efekty uczenia się.

Efekty uczenia się na kierunku historia zostały zmodyfikowane w 2019 r. i dostosowane do Rozporządzenia MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Wszystkie efekty uczenia się odnoszą się do profilu ogólnoakademickiego i mieszczą się w dyscyplinie historia, do której przyporządkowany jest kierunek oraz są istotne dla pełnego zrealizowania koncepcji kształcenia. Osiągnięcie efektów uczenia się zgodnych z planem studiów jest możliwe poprzez przedmioty przyporządkowane do grupy przedmiotów podstawowych i kierunkowych, z uzupełnieniem modułów specjalnościowych. Szczegółowe informacje na temat pokrycia kluczowych efektów uczenia się przez poszczególne przedmioty zawierają matryce efektów uczenia się dla 1 stopnia (zał. 1.14) i dla 2 stopnia (zał. 1.15)

Za kluczowe efekty uczenia się, w związku z koncepcją kształcenia na kierunku historia 1 stopnia, można uznać w zakresie:

a. **wiedzy**, student:

- posiada podstawową wiedzę ogólną z zakresu historii powszechnej Europy i świata (K_W01)
- ma szczegółową, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii dawnych i współczesnych ziem polskich oraz regionu (K_W02)
- opanował podstawową terminologię z zakresu historii i wybranych nauk humanistycznych (K_W03)
- zna podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka oraz podstawowe metody upowszechniania wiedzy historycznej (K_W04)
- zna zagadnienia szczegółowe z jednej z wybranych epok historycznych obejmującą zagadnienia dotyczące problemów badawczych podejmowanych w pracy dyplomowej (K_W06)

b. **umiejętności**, student:

- potrafi zdobywać i utrzymywać wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu klasycznych i nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji (K_U01)
- potrafi pod bezpośrednim kierunkiem opiekuna naukowego dobierać metody i narzędzia właściwe dla rozwiązania wybranego problemu naukowego (K_U02)
- potrafi wyszukiwać, właściwie dobierać źródła informacji dotyczące zagadnień z zakresu historii, korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych itp. (K_U03)
- potrafi pod bezpośrednim kierunkiem nauczyciela akademickiego prowadzić krytyczną analizę źródeł historycznych i interpretuje je stosując właściwe metody badawcze i wybrane elementy warsztatu historyka (K_U04)
- potrafi formułować opinie i argumentować w oparciu o poglądy historiografii (K_U06)
- potrafi prezentować efekty swojej pracy w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie z zastosowaniem różnorodnych, nowoczesnych metod i technik (K_U09)

c. **kompetencji społecznych**, student:

- jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, opinii i poglądów w występujących w literaturze przedmiotu i wyrażanych przez inne osoby, przy zachowaniu szacunku wobec różnych punktów widzenia i postaw (K_K01)
- jest gotów poszukiwać rozwiązań dla stawianych mu zadań poznawczych, zachowując zasady etyki zawodowej i wymagając tego od innych (K_K02)

Za kluczowe efekty uczenia się, w związku z koncepcją kształcenia na kierunku historia 2 stopnia, można uznać w zakresie:

a. **wiedzy**, student:

- w stopniu pogłębionym zna kluczowe zjawiska i procesy historyczne z zakresu historii Polski, Europy i świata (K_W01)
- ma zaawansowaną wiedzę teoretyczną o specyfice przedmiotowej i metodologicznej historii (K_W02)
- zna teorie i metody badawcze oraz narzędzia warsztatu historyka właściwe dla wybranego problemu badawczego (K_W03)
- ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę merytoryczną z zakresu wybranej epoki historycznej oraz podbudowaną teoretycznie wiedzę szczegółową obejmującą zagadnienia dotyczące problemów badawczych podejmowanych w pracy dyplomowej (K_W05)

b. **umiejętności**, student:

- potrafi zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić umiejętności badawcze historyka, wykorzystując nowoczesne techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji (K_U01)
- umie pod kierunkiem opiekuna naukowego formułować problemy badawcze oraz hipotezy i pytania badawcze służące do ich rozwiązywania (K_U02)
- potrafi dobierać metody oraz klasyczne i nowoczesne narzędzia badawcze w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, pozwalające na rozwiązywanie różnorodnych zadań i problemów w pracy historyka (K_U03)
- potrafi analizować, interpretować, poddawać krytyce i wykorzystywać literaturę naukową oraz różnorodne rodzaje źródeł historycznych (K_U04)
- potrafi stosować fachową terminologię historyczną w pracy badawczej oraz w popularyzacji historii, także w wybranym języku obcym (K_U06)

c. **kompetencji społecznych**, student:

- jest gotów do krytycznej oceny stanu swojej wiedzy fachowej i stałego rozwoju swoich zainteresowań zawodowych (K_K01)
- jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów w pracy historyka (K_K02)

Kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie, do której przyporządkowany jest kierunek, a także uwzględniają kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym oraz kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Ponadto efekty uczenia się na kierunku są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

1.7. Spełnienie wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Programy studiów historii na studiach 1 i 2 stopnia są zgodne z:

- ustawą z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z dnia 30 sierpnia 2018 roku, poz. 1668),
- ustawą z dnia 3 lipca 2018 roku - Przepisy wprowadzające ustawę: Prawo o szkolnictwie wyższym,

- rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów (Dz. U. z 28 września 2018 roku, poz. 1861),
- rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 kwietnia 2019 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie studiów (Dz. U. z dnia 26 kwietnia 2019 roku, poz. 787),
- rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 sierpnia 2019 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie studiów (Dz. U. z dnia 9 sierpnia 2019 roku, poz. 1498),
- ustawą z dnia 22 grudnia 2015 roku o zintegrowanym systemie kwalifikacji (Dz. U. z 14 stycznia 2016 roku, poz. 64),
- rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 roku (Dz. U. 28 listopada 2018 roku, poz. 2218) w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji,
- rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 roku w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. z dnia 25 września 2018 roku, poz. 1818),
- uchwałą nr 88/2023 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 czerwca 2023 roku w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia,
- uchwałą nr 101/2023 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 28 września 2023 roku zmieniającą uchwałę w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia.

Specjalność *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* na studiach 1 i 2 stopnia realizuje standardy sformułowane w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450).

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Dostosowanie efektów kształcenia realizowanych w ramach przygotowania do zawodu nauczyciela do wymagań <i>Standardów kształcenia przygotowujących do zawodu nauczyciela</i>	zostały dostosowane
2.	Sformułowanie precyzyjnych i zrozumiałych efektów kształcenia na poziomie każdego przedmiotu wchodzącego w skład modułu oraz dla każdej części wieloetapowych praktyk zawodowych	zostały sformułowane
3.	W przypadku efektów kształcenia sformułowanych dla praktyk zawodowych	zostało wykonane

	skoncentrowanie się na efektach z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych	
4.	Uzgodnienie koncepcji kształcenia i kierunkowych efektów kształcenia w zakresie umiejętności związanych z krytyczną analizą źródeł historycznych i ich interpretacją	zostało wykonane

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

W bieżącym roku akademickim zespół kierunku dokonał aktualizacji kierunkowych efektów uczenia się z powodu zmian wprowadzanych przez władze Uczelni oraz w celu podniesienia stopnia ich realizacji, lepszego dopasowania do koncepcji kierunku i charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (zał. 1.16).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Kierunek historia jest realizowany na studiach 1 i 2 stopnia, studia mają profil ogólnoakademicki i prowadzone są w formie stacjonarnej. Kierunek jest przyporządkowany do dyscypliny historia. Programy studiów obowiązujące od roku akademickiego 2024/2025 ogłoszone zostały Uchwałą nr 46/2024 Senatu US z dnia 25 kwietnia 2024 roku w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunków prowadzonych w Uniwersytecie Szczecińskim: studia 1 stopnia – zał. 2.1, studia 2 stopnia – zał. 2.2. Programy studiów są również zgodne z Uchwałą nr 88/2023 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia (<https://bip.usz.edu.pl/attachments/download/14770>) i dwoma uchwałami korygującymi, nr 26/2024 z dnia 21 marca 2024 r.: dotyczącej rozpoczęcia zajęć do wyboru w tym w ramach specjalności na II stopniu studiów od drugiego semestru (<https://bip.usz.edu.pl/attachments/download/16857>) oraz nr 101/2023 z dnia 28 września 2023 r. dotyczącej liczby godzin lektoratów i ich punktów ECTS (<https://bip.usz.edu.pl/attachments/download/15350>). Programy studiów publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej (1 stopień: <https://bip.usz.edu.pl/attachments/download/17265>, 2 stopień: <https://bip.usz.edu.pl/attachments/download/17266>, plany studiów i sylabusy – także na stronie internetowej WH (1 stopień: https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/plan-studi%C3%B3w-24_25-historia-I-stopnia-stacjonarne.pdf, 2 stopień: https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/plan-studi%C3%B3w-24_25-historia-II-stopnia-stacjonarne.pdf, sylabusy: <https://hum.usz.edu.pl/ksztalcenie/plany-studiow-i-kursow-sylabusy/sylabusy-studia-i-i-ii-st/#sylabusy-z-programow-studiow-obowiazujacych-od-roku-akademickiego-2024-2025>) i na stronie internetowej IH (<https://his.usz.edu.pl/programy-studiow/>).

Studia 1 stopnia na kierunku historia obejmują 6 semestrów (3 lata), w których student powinien zdobyć łącznie 180 ECTS (60 ECTS w każdym roku). Studenci wybierają jedną spośród dwóch specjalności: *archiwistyka* lub *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela*. Studia 2 stopnia na kierunku historia obejmują 4 semestry (2 lata), w których student powinien zdobyć łącznie 120 ECTS (60 ECTS w każdym roku). Studenci wybierają jedną spośród dwóch specjalności: *muzealnictwo* lub w ramach kontynuacji *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela*. Warunkiem ukończenia studiów 1 i 2 stopnia jest zdobycie wszystkich zaliczeń i zdanie egzaminów, uzyskania efektów uczenia się, pozwalających na zdobycie odpowiedniej liczby punktów ECTS oraz napisanie pracy dyplomowej (licencjackiej – na studiach 1 stopnia, magisterskiej –

na studiach 2 stopnia) i zdanie egzaminu dyplomowego. Absolwent studiów 1 stopnia uzyskuje tytuł zawodowy licencjata, a studiów 2 stopnia – magistra.

Plan studiów 1 stopnia uwzględnia 4 grupy przedmiotów: ogólnouczelniane (333 godziny, 25 punktów ECTS), podstawowe (285 godzin, 31 punktów ECTS), kierunkowe (910 godzin, 88 punktów ECTS), moduły specjalności: do wyboru 1 z 2 (395 godzin, 36 punktów ECTS). Program studiów obejmuje również zajęcia obowiązkowe z wychowania fizycznego (60 godzin), szkolenia bibliotecznego (2 godziny) oraz w zakresie BHP (5 godzin) i e-learningu (2 godziny). Zajęciom tym nie przydzielono punktów ECTS. Łącznie plan studiów przewiduje 1932 godziny zajęć. Większość zajęć prowadzonych w ramach planu studiów wymaga bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich oraz studentów i zależnie od wybranej specjalności student musi uzyskać 106 lub 104 punktów ECTS. W ramach przedmiotów powiązanych z badaniami naukowymi w dyscyplinie, do której odniesiono kierunek, student zależnie od wybranej specjalności musi uzyskać 137 lub 116 punktów ECTS. W ramach realizowanego planu studiów student musi uzyskać 68 punktów ECTS w ramach modułów do wyboru, co stanowi 38% ogólnej liczby punktów ECTS wymaganych od studenta. Oprócz specjalności, do wyboru są lektoraty z języka obcego nowożytnego (120 godzin, 10 punktów ECTS), wykład ogólnouczelniany (30 godzin, 2 punkty ECTS), który nie jest bezpośrednio związany z kierunkiem studiów, a oferowane przez nauczycieli akademickich zajęcia odnoszą się do innych dyscyplin – aktualna oferta: https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Wyk%C5%82ad-og%C3%B3lnouczelniany-realizowany-w-r.a.-2024_2025_stacjonarne-wykaz-temat%C3%B3w.pdf, wykład monograficzny w języku obcym (15 godzin, 1 pkt. ECTS) - **zał. 2.3**, seminarium dyplomowe (90 godzin, 14 pkt. ECTS) – z co roku zamienianej listy promotorów, uwzględniającej wszystkie epoki historyczne. Od cyklu studiów rozpoczynającego się w roku akademickim 2024/2025, zgodne z ww. uchwałą nr 88/2023 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. został wprowadzony do wyboru przez studentów: wykład z dziedziny nauk społecznych (45 godzin, 5 punktów ECTS), który będzie wybierany po raz pierwszy w roku akademickim 2026/2027.

Plan studiów 2 stopnia uwzględnia 4 grupy przedmiotów: ogólnouczelniane (85 godzin, 8 punkty ECTS), podstawowe (60 godzin, 7 punktów ECTS), kierunkowe (470 godzin, 77 punktów ECTS), moduły specjalności: w tym do wyboru 1 z 2 (225 godzin, 28 punktów ECTS). Program studiów obejmuje również zajęcia obowiązkowe ze szkolenia bibliotecznego (2 godziny) oraz w zakresie BHP (5 godzin) i e-learningu (2 godziny). Zajęciom tym nie przydzielono punktów ECTS. Łącznie plan studiów przewiduje 949 godziny zajęć. Większość zajęć prowadzonych w ramach planu studiów wymaga bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich oraz studentów. Student musi uzyskać 66 punktów ECTS. W ramach przedmiotów powiązanych z badaniami naukowymi w dyscyplinie, do której odniesiono kierunek, student zależnie od wybranej specjalności musi uzyskać 106 lub 90 punktów ECTS. W ramach realizowanego planu studiów student ma do zdobycia 70 punktów ECTS w ramach modułów do wyboru, co stanowi 58% ogólnej liczby punktów ECTS, które musi uzyskać. Oprócz specjalności, student ma do wyboru lektoraty z języka obcego nowożytnego (30 godzin, 2 punktów ECTS), wykłady monograficzne (90 godzin, 12 punktów ECTS) oraz wykład monograficzny w języku obcym (15 godzin, 1 pkt. ECTS) - aktualna oferta - **zał. 2.3**, seminarium dyplomowe (120 godzin, 23 pkt. ECTS) – z co roku zamienianej listy promotorów, uwzględniającej wszystkie epoki historyczne. Od cyklu studiów rozpoczynającego się w roku akademickim 2024/2025, zgodne z ww. uchwałą nr 88/2023 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. został wprowadzony do wyboru przez studentów: wykład z dziedziny nauk społecznych (45 godzin, 5 punktów ECTS), który będzie wybierany po raz pierwszy w roku akademickim 2026/2027.

Treści programowe odnoszące się do poszczególnych przedmiotów realizowanych na kierunku historia na 1 i 2 stopniu studiów ściśle wynikają z przyjętych efektów uczenia się i odzwierciedlają aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie historia. Dobór treści kształcenia odpowiada wynikom działalności naukowej pracowników IH w dyscyplinie historia i jest zgodny z efektami uczenia się przyjętymi w koncepcji kształcenia na kierunku. W związku z czym kluczowe treści kształcenia, w zależności od stopnia studiów, obejmują zdobycie przez studentów pogłębionej i zaawansowanej wiedzy na temat przeszłości Pomorza, Polski, Europy oraz wybranych problemów z

zakresu historii powszechnej, obejmujących zakres wiedzy odnoszącej się do wszystkich epok historycznych, ułożonych w porządku chronologicznym. Kluczowe treści kształcenia obejmują także uzyskanie umiejętności związanych z samodzielnym zdobywaniem i porządkowaniem wiedzy w celu prowadzenia badań naukowych. W zakresie kompetencji społecznych mają umożliwić studentowi aktywne uczestniczenie w życiu naukowym, w oparciu o szacunek dla tradycji, otwartości i tolerancji. Przykłady powiązania kluczowych treści kształcenia wynikających z działalności naukowej pracowników IH z kierunkowymi efektami uczenia się zawiera **załącznik 1.1**.

Na 1 stopniu studiów kluczowe treści kształcenia obowiązujące studentów kierunku historia najczęściej powiązane są z efektami uczenia się: K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_U01, K_U02, K_U03, K_U07, K_U08, K_K01, K_K02 i są realizowane na obowiązkowych przedmiotach z grupy podstawowych i kierunkowych. Na 2 stopniu studiów kluczowe treści kształcenia obowiązujące studentów kierunku historia najczęściej powiązane są z efektami uczenia się: K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U06, K_K01, K_K02 i analogicznie są realizowane na obowiązkowych przedmiotach z grupy podstawowych i kierunkowych.

Treści kształcenia są adekwatne do zajęć tworzących program studiów, zapewniając uzyskanie wszystkich efektów uczenia się, w tym także kompleksowe przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela historii, archiwisty i muzealnika, czemu służą efekty uczenia się dedykowane każdej specjalności. Treści kształcenia uwzględniają poziom zaawansowania wyrażony w efektach uczenia się w zależności od stopnia studiów. Treści kształcenia podlegają weryfikacji i mogą być aktualizowane wraz z kolejną zmianą programu, co podlega stosownej procedurze regulowanej ww. wewnętrznymi przepisami US. Zgodność treści kształcenia z efektami uczenia się sprawdzana jest w procesie weryfikacji oraz w wyniku analizy ankiet ewaluacyjnych dokonywanych przez zespół kierunku i dyrekcję IH. Przypisanie kierunkowych efektów uczenia się do przedmiotu dokonywane jest przez osobę prowadzącą przedmiot (koordynatora przedmiotu/twórcę sylabusu), a następnie jest sprawdzane (ewentualnie korygowane) na kilku poziomach: przez zespół kierunku, wydziałowy zespół ds. jakości kształcenia oraz uczelniane biuro jakości kształcenia. Zespół kierunku sprawdza sylabusy pod względem dostosowania formy, metod kształcenia i weryfikacji efektów uczenia się i nakładu godzin pracy własnej studenta do zamierzonych efektów uczenia się i punktów ECTS. Treść sylabusu przedmiotu wraz z zakresem przedmiotowym prowadzonych zajęć, metodami kształcenia oraz oczekiwaniami odnośnie efektów i sposobami uzyskania zaliczenia omawiana jest ze studentami na pierwszych zajęciach, a poszczególne treści przedmiotowe realizowane są zgodnie z zaproponowanym harmonogramem. Studenci w każdej chwili mają dostęp do wszystkich sylabusów, których aktualne wersje opublikowane są na stronie Wydziału Humanistycznego, sylabusy 1 stopnia historii: https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/sylabusy-24_25-historia-I-stopnia-stacjonarne.pdf, sylabusy 2 stopnia historii: https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/sylabusy-24_25-historia-II-stopnia-stacjonarne.pdf.

Na 1 stopniu studiów od 3 do 6 semestru studenci uczęszczają na lektoraty z języka obcego (do wyboru: angielski, niemiecki, hiszpański, rosyjski) w wymiarze 120 godzin (10 punktów ECTS), które kończą się egzaminem certyfikacyjnym na poziomie B2 ESOKJ (odpowiada to efektowi uczenia się K_U07). Poza tym od 1 do 4 semestru uczęszczają na lektoraty z języka łańciskiego w wymiarze 120 godzin (12 punktów ECTS) - odpowiada to efektowi uczenia się K_U02, K_U04. Ponadto kształceniu językowemu służy także wykład monograficzny w języku obcym (15 godzin, 1 punkt ECTS) w ramach którego studenci również rozwijają specjalistyczne kompetencje językowe w zakresie terminologii historycznej (odpowiada to efektowi uczenia się K_U07) aktualna lista tematów do wyboru w 2024/25 – **zał. 1.1**.

Na 2 stopniu studiów lektorat z języka obcego (do wyboru: angielski, niemiecki, hiszpański, rosyjski) jest na 3 semestrze, 30 godzin (2 punkty ECTS), kończy się on zaliczeniem na poziomie B2+ ESOKJ - odpowiada to efektowi uczenia się K_U07. Ponadto kształceniu kompetencji językowych służą zajęcia laboratoryjne: translatorium z języka nowożytnego (30 godzin, 3 punkty ECTS) - odpowiada to efektowi uczenia się K_U06 oraz wykład monograficzny w języku obcym, przypisany do specjalności

(15 godzin, 2 punkty ECTS) - odpowiada to efektowi uczenia się SM_U05 i SKPdWZN_U02. aktualna lista tematów do wyboru w 2024/25 – zał. 1.1.

Studenci historii mają możliwość realizowania wyjazdów zagranicznych, przede wszystkim wymiany studenckiej w ramach programu ERASMUS+. Wszelkie działania w tym zakresie koordynuje Dział Spraw Międzynarodowych US. W IH koordynatorem wymiany międzynarodowej jest zastępca dyrektora - dr hab. Pierre-Frédéric Weber, prof. US. Studenci IH biorą również udział w wykładach gościnnych i dyskusjach panelowych, poświęconych tematyce historycznej, które prowadzone są także w językach obcych (zał. 1.2).

Pracownicy realizujący zajęcia dydaktyczne na kierunku historia stosują w pracy ze studentami różnorodne metody kształcenia zgodne z zakładanymi efektami uczenia się oraz formą realizacji zajęć dydaktycznych. Metody kształcenia wykorzystywane do realizacji efektów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych opisane są w sylabusie przedmiotu, a ich dobór uwzględnia najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej. Stosuje się różnorodne metody kształcenia, które przynależą do grupy metod podających, problemowych, eksponujących, programowanych, praktycznych (w zależności od formy zajęć), w szczególności: wykład problemowy z prezentacją multimedialną, pokaz np. filmu dydaktycznego, analiza tekstu z dyskusją, debaty i dyskusje, metody projektowe. Program i plan studiów na kierunku historia daje przewagę form aktywizujących studentów, gdyż sumarycznie więcej jest ćwiczeń, konwersatoriów, lektoratów, laboratoriów i seminariów niż wykładów. Na 1 stopniu studiów - zależnie od specjalności - form aktywizujących jest od 56% do 61% godzin zajęć, a na 2 stopniu - zależnie od specjalności - form aktywizujących jest od 56% do 65% godzin zajęć. Przekłada się to na aktywizację studentów w procesie kształcenia. Prowadzący wykorzystują zatem metody dydaktyczne kształtujące następujące umiejętności: pracę w zespole, kreatywnego myślenia, zapisu informacji, rozwiązywania problemów, wymiany poglądów, podejmowania decyzji, rozwijania wyobraźni historycznej. W sposób szczególny nowoczesne metody aktywizujące są wykorzystywane na zajęciach dla specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela i muzealnictwo*, gdzie prowadzący stosują metody m.in.: praca w grupach, burza mózgów, metody eksponujące, prezentacja, metoda projektu, metody praktyczne, gry dydaktyczne (symulacja, drama), analiza przypadku, prezentacja multimedialna, analiza tekstów z dyskusją, samodzielne prowadzenie lekcji, form pozalekcyjnych i pozaszkolnych, metoda warsztatowa. Duża liczba metod aktywizujących nie oznacza jednak, że w ramach kształcenia studentów historii odchodzi się od metod klasycznych, w tym szczególnie do mającego swą wielowiekową tradycję wykładu uniwersyteckiego. Metoda wykładowa szczególnie wykorzystywana jest w przedmiotach poświęconych historii regionu, Polski i powszechnej w poszczególnych epokach, a narracja werbalna zawsze wzbogacana jest prezentacją multimedialną i niekiedy dyskusją, służąc też aktywizowaniu studentów. Najważniejszą metodą kształcenia w procesie nabywania wiedzy i umiejętności niezbędnych do przygotowania do prowadzenia badań i uczestnictwa w nich jest metoda seminaryjna. Seminaρια dyplomowe na obu stopniach są prowadzone są w bardzo małych grupach, których liczebność maksymalną, podobnie jak liczebność pozostałych form zajęć, określa Zarządzenie Nr 122/2024 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego (http://dk.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Zarz%C4%85dzenie_nr_122.2024_w_sprawie_zasad_podzia%C5%82u_na_grupy_n_a_zaj%C4%99ciach_dydaktycznych_realizowanych_w_Uniwersytecie_Szczeci%C5%84skim.pdf).

Celom związanym z nabywaniem wiedzy i umiejętności niezbędnych do przygotowania do prowadzenia badań i uczestnictwa w nich dedykowane są także zajęcia na 1 stopniu studiów: Podstawy metod badawczych historii, Techniki pisania pracy naukowej oraz na 2 stopniu: Metodologia historii, na których wykorzystywane są m.in. metody: analiza tekstów z dyskusją, projekt.

Na zajęciach są wykorzystywane zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, służące zarówno prowadzącym zajęcia w odpowiednim wykorzystaniu materiałów multimedialnych, przygotowanie prezentacji, kart pracy, testów, tekstów i ćwiczeń sprzyjających poszerzaniu wiedzy, jak i studentom w doskonaleniu umiejętności świadomego korzystania z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów badawczych i analizowanych problemów historycznych. Studenci obu stopni na początku pierwszego semestru przechodzą obowiązkowe szkolenia kursy e-laerningowe.

Celem szkolenia jest wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności w zakresie metod i technik kształcenia na odległość, w tym – funkcjonalności platformy e-learningowej oraz form komunikacji elektronicznej z wykładowcami i administracją na uczelni. Podczas szkolenia omawiane są również formy i metod oceniania w kształceniu na odległość. Szczegółowo kształtowaniu odpowiednich umiejętności służy przedmiot technologia informatyczna (na 1 stopniu) oraz na 2 stopniu przedmiot historia cyfrowa, poświęcony nowoczesnym trendom i narzędziom cyfrowym w wprowadzającym do dyscypliny historia. Od roku akademickiego 2024/2025 władze uczelni uznały, że w ramach realizacji każdego przedmiotu, sposób wykorzystania sztucznej inteligencji będzie określony przez prowadzącego zajęcia zgodnie z najlepszymi praktykami i standardami US. Prowadzący ma za zadanie poinformować studentów o zakresie oraz możliwościach korzystania z SI podczas zajęć, wskazać katalog narzędzi lub zastosowań, dostosowanych do efektów uczenia się oraz potrzeb i możliwości dydaktycznych w ramach danego przedmiotu. Za wsparcie użytkowników systemu informatycznego odpowiada Uczelniane Centrum Informatyczne US (sekcja ds. rozwoju narzędzi i kompetencji cyfrowych). Prowadzący korzystają z platformy MOODLE (dostępnej pod adresem <https://e-studia.usz.edu.pl/>), za pośrednictwem której mają możliwość udostępniania materiałów dydaktycznych studentom, przeprowadzania kolokwii i egzaminów (system automatycznego oceniania), realizacji prac projektowych, organizacji grup dyskusyjnych itp. Platforma jest zintegrowana z MS Teams. Na podstawie umowy na udostępnianie usługi Microsoft Office365 studenci i pracownicy Uniwersytetu Szczecińskiego mają do niej bezpłatny dostęp. Pakiet obejmuje skrzynkę poczty e-mail (@usz.edu.pl – dla pracowników, @stud.usz.edu.pl – dla studentów); Office365 w wersji online z możliwością wspólnej pracy nad dokumentami, OneDrive – dysk internetowy, narzędzia dodatkowe i narzędzi MS 365 w chmurze, które umożliwiają im umieszczanie materiałów dydaktycznych dla studentów w formie elektronicznej.

Język obcy realizowany jest w semestrach: 3-6 na 1 stopniu i 3 semestrze 2 stopnia z wykorzystaniem metody kognitywnej, tłumaczeniowo-gramatycznej oraz innych metod aktywizujących. Praca na zajęciach polega między innymi na czytaniu i analizie tekstów z dyskusją, pracy w grupach, opracowaniu projektu gry symulacyjnej, rozwiązywaniu zadań, problemów tematycznych, symulacji scenek z życia codziennego, słuchaniu dialogów, tekstów i wiadomości, konwersacji, oglądanie krótkich filmów, ćwiczeniach gramatycznych (pisane i interaktywne), pisaniu krótkich tekstów (maile, listy), przygotowaniu prezentacji, samodzielnym opracowywaniu zagadnień. Charakter praktyczny, poprzez analizę tekstów i ćwiczenia w ich tłumaczeniu mają też na 2 stopniu zajęcia: translatorium z języka nowożytnego.

Wykładowcy i studenci kierunku historia mają też możliwość korzystania z metod i technik kształcenia na odległość za pomocą platform e-learningowych. Warunki przygotowania i prowadzenia zajęć w takiej formie określone zostały w Zarządzeniu Nr 7/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego http://bjk.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Zarz%C4%85dzenie_nr_7_2023_w_sprawie_zasad_organizacji_i_prowadzenia_w_US_zaj%C4%99%C4%87_dydaktycznych_z_wykorzystaniem_metod_i_tech%C5%82cena_na_odleg%C5%82o%C5%9B%C4%87-1.pdf. Kształcenie na odległość jest realizowane głównie w ramach wykładów ogólnouczelnianych, z wykorzystaniem bogatego pakietu metod kształcenia: prezentacje multimedialne, analizy tekstów źródłowych, dyskusje dydaktyczne, *case study*, eksperymenty myślowe, prezentacje i analizy orzeczeń sądowych oraz kazusów połączone z dyskusją, ćwiczenia z zakresu rozumienia tekstów ustaw oraz wdrażania ich, wykorzystanie zasobów internetowych i elektronicznych baz danych, wykorzystanie ChatGPT (lista wykładów ogólnouczelnianych w 2024/2025: **zał. 2.4**). Od roku akademickiego 2024/2025 częściowo za pośrednictwem platformy MS TEAMS odbywają się również seminaria dyplomowe.

Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów obejmuje w szczególności indywidualną organizację studiów (IOS) lub realizację studiów według indywidualnego programu studiów (IPS). Indywidualna organizacja studiów może zostać przyznana studentowi w sytuacjach określonych w §25 Regulaminu Studiów (http://dk.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Regulamin-studiow-Uniwersytetu-Szczecinskiego-obowiazujacy-wszystkich-studentow-22_23.pdf) takich jak ciąża, wychowywanie dziecka,

sprawowanie opieki nad chorym członkiem rodziny, inne szczególne potrzeby związane np. z niepełnosprawnością, studiowanie na więcej niż jednym kierunku, szczególne zaangażowanie w działalność naukową, społeczną, artystyczną, sportową itp. Natomiast IPS zgodnie z §26 Regulaminu Studiów może być ustalony dla studenta osiągnącego wybitne wyniki w nauce, sporcie lub sztuce, uczestniczącego w wymianie krajowej lub zagranicznej czy prowadzeniu badań naukowych w ramach projektu finansowanego przez instytucje krajowe lub zagraniczne, mającego szczególne potrzeby wynikające ze stanu zdrowia. W obu przypadkach decyzję podejmuje prodziekan ds. studenckich na wniosek studenta. Rozstrzygnięcie dotyczące IOS jest warunkowe i wymaga podpisania porozumień ze wszystkimi osobami prowadzącymi zajęcia, w których zostaną określone formy realizowania obowiązków studenckich. Dla studenta, który otrzymał IPS, powoływany jest opiekun naukowy.

Uczelnia jest zobowiązana do zapewnienia studentom ze szczególnymi potrzebami warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia – na równych zasadach z innymi osobami. Podstawą jest Zarządzenie Nr 26/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego (<https://bon.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Zarzadzenie-nr-26.2022-w-spr.-realizacji-uprawnien-osob-ze-szczegolnymi-potrzebami-w-US.pdf>). Student ze szczególnymi potrzebami ma prawo m.in. do zapewnienia dostępnych miejsc prowadzenia zajęć i warunków uczestnictwa w zajęciach bez ograniczeń (również w trybie zdalnym), dostępnych materiałów dydaktycznych, używania na zajęciach narzędzi wspomagających proces uczenia się, indywidualnych warunków korzystania z biblioteki itp. Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami US wspiera studentów ze szczególnymi potrzebami związanymi z ich sytuacją zdrowotną (także przewlekle chorych czy niepełnosprawnych tymczasowo), działa na rzecz zwiększenia dostępności i wyrównania szans edukacyjnych. Uczelnia zapewnia możliwość korzystania ze wsparcia asystentów dydaktycznych (pomoc w dotarciu na zajęcia objęte planem studiów i przemieszczaniu pomiędzy zajęciami, a także – w sporządzaniu notatek, korzystaniu z biblioteki czy załatwianiu spraw w dziekanacie). W ramach poszczególnych przedmiotów metody i formy weryfikacji efektów uczenia się mogą zostać zmienione dla studentów ze szczególnymi potrzebami na warunkach i zasadach określonych w Regulaminie Studiów US. Z uwagi na zróżnicowany charakter potrzeb studentów z niepełnosprawnościami decyzję o doborze metod kształcenia pozostawia się nauczycielowi akademickiemu, który po konsultacji z zainteresowanym studentem ustala szczegółowe zasady. Rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb studentów służą konsultacje z nauczycielami akademickimi i prodziekanem ds. studenckich.

Organizacja studiów została szczegółowo określona w Regulaminie Studiów, a zajęcia dydaktyczne kierunku historia 1 i 2 stopnia odbywają się w trybie stacjonarnym od poniedziałku do piątku od 8:15 do 20:15. Zapisy na specjalności i przedmioty do wyboru prowadzone są za pośrednictwem systemu informatycznego uczelni e-proDziekan. Zapisy przeprowadzane są w semestrze poprzedzającym rok akademicki, w którym zajęcia będą realizowane. Informacja na temat zapisów podawana jest do publicznej wiadomości na 14 dni przed ich rozpoczęciem. Studenci I roku studiów 1 i 2 stopnia dokonują zapisów do 31 października. Specjalności i przedmioty do wyboru uruchamiane są zgodnie z zapisami (decyduje największa liczba chętnych zapisana w systemie), choć należy z uznanie przyznać, że władze Uczelni godzą się otwarcie specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* równoległe ze specjalnościami *archiwistyka* i *muzealnictwo*, mimo braku minimalnej liczby studentów potrzebnej do otwarcia specjalności. To wyraźne wyjście naprzeciw oczekiwaniom rynku pracy, w którym wyraźnie brakuje młodych kadr nauczycielskich, także do nauczania przedmiotu historia.

Harmonogramy zajęć (plany zajęć) układane są w sposób przyjazny dla studentów tak, aby minimalizować przerwy pomiędzy poszczególnymi zajęciami. Każdorazowo są konsultowane i zatwierdzane przez Samorząd Studencki. Ramy czasowe trwania każdego bloku zajęciowego są jednakowe dla całej Uczelni, co pozwala sprawniej i efektywniej zaplanować zajęcia dydaktyczne, zważywszy na fakt, iż wielu wykładowców ma równoległe zajęcia w innych jednostkach US. Lektoraty, zajęcia wychowania fizycznego oraz wykłady ogólnouczelniane planowane są w sztywnych, niezmiennych blokach godzinowych, co pozwala na łączenie studentów z różnych kierunków i

uruchamianie np. lektoratów z mniej popularnych języków jak j. niemiecki. Poza zajęciami dydaktycznymi studenci mają możliwość bezpośredniego kontaktu z wykładowcami podczas konsultacji. Wszyscy nauczyciele akademicy mający zajęcia na kierunku historia mają wyznaczony jeden wspólny termin dla dwugodzinnego bloku konsultacji (czwartek 10:00-11:45), wykładowcy pełnią również obowiązkowy dyżur dydaktyczny (czwartek 11.45 – 13.15), co zdecydowanie ułatwia studentowi bezpośredni kontakt z każdym nauczycielem prowadzącym zajęcia na kierunku. Harmonogram zajęć uwzględnia także zgłaszane kilka lat wcześniej prośby studentów III roku studiów 1 stopnia i II roku studiów 2 stopnia, aby ich zajęcia w ostatnim semestrze studiów kończyły się możliwie jak najwcześniej, aby swobodnie mogli uzyskać absolutorium i przygotować się do egzaminu dyplomowego. Jeśli nie ma konieczności rozłożenia zajęć na wszystkie dni tygodnia – pozostawiane są dni wolne od zajęć dydaktycznych, w szczególności – na studiach 2 stopnia (piątek wolny od zajęć), co ułatwia prowadzenie badań pod kątem napisania pracy dyplomowej. Harmonogram zajęć publikowany jest na stronie internetowej WH, nie później niż 7 dni przed rozpoczęciem zajęć w semestrze, którego dotyczy (https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/HIST-I-i-II-st.-plan-zaj%C4%99%C4%87-semestr-zimowy-2024_2025-zm.-28-XI-2024.xlsx) - **zał. 2.6**.

Zasady organizacji sesji egzaminacyjnej określa §40 Regulaminu Studiów. Szczegółowy harmonogram sesji egzaminacyjnej ustala dziekan WH najpóźniej miesiąc przed jej rozpoczęciem w uzgodnieniu z egzaminatorami i po zasięgnięciu opinii Samorządu Studenckiego. Liczba egzaminów nie może przekroczyć 8 w roku akademickim (5 w jednej sesji egzaminacyjnej). Harmonogram sesji egzaminacyjnej uwzględnia co najmniej jeden dzień przerwy pomiędzy egzaminami. Wsparciem w sprawach związanych z organizacją procesu nauczania i uczenia się służy studentom opiekun roku powoływany przez dziekana, którego zakres obowiązków określa §21 Regulaminu Studiów oraz wewnętrzne przepisy WH (**zał. 8.1**).

Obowiązek realizacji praktyk zawodowych na kierunku historia wynika z toku studiów. Studenckie praktyki zawodowe są integralną częścią procesu kształcenia i pełnią ważną funkcję w procesie przygotowania zawodowego absolwentów. Zasady organizacji praktyk niedydaktycznych określa Wydziałowy regulamin praktyk zawodowych obowiązujący na WH, stanowiący załącznik do uchwały nr XXIII/78/2022 Rady Dydaktycznej Wydziału Humanistycznego US z dnia 13 lipca 2022 r. (<https://hum.usz.edu.pl/studenci/regulaminy-praktyk/>). Oprócz tego regulaminu ogólnego swoje szczegółowe regulaminy praktyk zawodowych mają praktyki realizowane na specjalności archiwistycznej (<https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/HIS-I-st.-specj.-archiwistyczna-Regulamin-praktyk-zawodowych.pdf>) i muzealniczej (<https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/HIS-II-st.-specj.-muzealnictwo-Regulamin-praktyk-zawodowych.pdf>). Osobne regulacje mają praktyki realizowane w ramach specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela*: regulamin praktyki dydaktycznej na 2 stopniu (<https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/HIS-I-st-Regulamin-praktyki-dydaktycznej.pdf>), regulamin praktyki dydaktycznej na 2 stopniu (<https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/HISTORIA-II-st.-Regulamin-praktyki-dydaktycznej.pdf>), regulamin praktyk psychologiczno-pedagogicznych (<https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/1-Regulamin-praktyk-psychologiczno-pedagogicznych.pdf>), programy praktyki psychologiczno-pedagogicznej na 1 stopniu (<https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/2-Program-praktyki-psychologiczno-pedagogicznej-studia-I-st..pdf>) i na 2 stopniu (<https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/3-Program-praktyki-psychologiczno-pedagogicznej-studia-II-st..pdf>) oraz szczegółowe procedury zaliczenia praktyk psychologiczno-pedagogicznych (<https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/4-Procedury-zaliczenia-praktyk-psychologiczno-pedagogicznych.pdf>).

Wymiar praktyki na specjalności *archiwistycznej* wynosi 140 godzin, a jej celem jest przygotowanie studentów do pracy w archiwach państwowych lub zakładowych oraz zaznajomienie z praktycznym wdrożeniem nabytej na zajęciach wiedzy, stwarzając gotowość do podjęcia pracy zawodowej. Miejscem odbywania praktyk są archiwa państwowe oraz archiwa zakładowe. W ostatnich latach studenci specjalności *archiwistycznej* odbywali praktyki w Archiwum Państwowym w

Szczecinie, na podstawie umowy zawartej z IH (**zał. 2.5**). Wymiar praktyki na specjalności *muzealnictwo* wynosi 120 godzin, a jej celem jest przygotowanie studentów do pracy w muzeum lub innej instytucji zajmującej się ochroną dziedzictwa kulturowego, jego promocją i zajęciami edukacyjnymi z nim związanymi oraz zaznajomienie studentów z praktycznym wdrożeniem wiedzy nabytej podczas zajęć. Zapoznanie studenta z celem, zasadami, możliwościami, funkcjonowania muzeów, przede wszystkim historycznych, w Polsce. Miejscem odbywania praktyk są muzea lub instytucje kultury, których profil pokrywa się z działalnością muzealną (opieka nad dobrami kultury, ochrona zabytków, wystawiennictwo), w tym zwłaszcza: muzea (prywatne i państwowe), urzędy konserwatorskie, jednostki administracji samorządowej, firmy prywatne, domy kultury. W ostatnich latach studenci specjalności *muzealnictwo* odbywali praktyki w: Muzeum Narodowym w Szczecinie (głównie w jego oddziale Centrum Dialogu Przełomy, ale podczas praktyki, niezależnie od działu, mają przegląd całego muzeum), Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie, Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Stargardzie, Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Stepnicy, Muzeum Regionalnym w Szczecinku, Muzeum Szczecin w PRL, Pyrzyckiej Bibliotece Publicznej - Dział Tradycji Muzeum Ziemi Pyrzyckiej, Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze, Muzeum Pamiątek 1. Armii Wojska Polskiego w Mieszkowicach, Muzeum Archeologicznym w Gdańsku, Muzeum Geologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego, Komendzie Wojewódzkiej Policji w Szczecinie (Dział prewencji zajmujący się dokumentowaniem i odnajdywaniem zaginionych zabytków), Muzeum Techniki i Komunikacji - Zajezdnia Sztuki w Szczecinie, Morskim Centrum Nauki im. prof. J. Stelmacha w Szczecinie, Centrum Informacji Turystycznej w Trzcińsku-Zdroju. W bieżącym roku akademickim zostało zawarte porozumienie z Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Stargardzie (**zał. 5.3**). Wymiar praktyki dydaktycznej na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* na 1 stopniu wynosi 4 tygodnie (60 godzin) w formie praktyki ciągłej w szkole podstawowej, której celem jest: praktyczne przygotowanie studentów do wykonywania zawodu nauczyciela historii w szkole podstawowej, wdrażanie studentów do stosowania w praktyce szkolnej najbardziej skutecznych form, metod i technik kształcenia, kształcenie osobowości przyszłych nauczycieli, wdrożenie studentów do myślenia kategoriami postępu i nowatorstwa pedagogicznego, zdobycie umiejętności działań dydaktycznych i organizacyjnych niezbędnych do prowadzenia pracy pedagogicznej. Wymiar praktyki dydaktycznej na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* na 2 stopniu wynosi 60 godzin (4 tygodnie). Jej celem jest doskonalenie umiejętności zastosowania wiedzy i kompetencji historyczno-dydaktycznych w praktyce edukacyjnej w szkole ponadpodstawowej, doskonalenie umiejętności sprawnej realizacji funkcji organizacyjnych, wychowawczych, dydaktycznych i społecznych w środowisku szkolnym. Wymiar praktyki psychologiczno-pedagogicznej na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* na 1 stopniu wynosi 30 godzin (2 tygodnie), a jej celem jest kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych studenta poprzez zapoznanie się ze specyfiką pracy szkoły podstawowej, poznanie sposobu funkcjonowania, organizacji procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji i uczestniczenie w realizowanych przez szkołę zadaniach opiekuńczo-wychowawczych. Wymiar praktyki psychologiczno-pedagogicznej na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* na 2 stopniu wynosi 30 godzin (2 tygodnie). Jej celem jest opanowanie i zdobycie praktycznych umiejętności psychologiczno-pedagogicznych do nauczania i wychowania w szkole ponadpodstawowej. W ostatnich latach studenci specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* odbywali praktyki w szkołach podstawowych: SP 47, SP 61, SP 65, w Szczecinie, SP 1 w Stargardzie, SP 8 w Policach i w szkołach ponadpodstawowych XIV LO, XII LO, IX LO i II LO w Szczecinie oraz I LO w Gryfinie. W większości praktyki odbywają się na podstawie wieloletniej współpracy z doświadczonymi nauczycielami o odpowiednim stażu pracy i dokonaniach zawodowych. W trakcie praktyk studenci są też hospitowani przez opiekuna praktyk ze strony uczelni.

Instytut Historyczny aktywnie wspiera studentów w znalezieniu miejsc praktyk, dzięki podpisanym umowom i patronatom, lub na podstawie wieloletniej współpracy opiekunów praktyk z osobami związanymi z IH. Program praktyk podlega ciągłej ocenie, która obejmuje regularne spotkania opiekunów praktyk ze studentami w celu uzyskania opinii o jakości praktyk i efektywności nauczania, uwagi są także zawierane w dzienniku praktyk. Analiza opinii pozwala zidentyfikować mocne strony programu oraz obszary do poprawy, a wprowadzone zmiany wynikają z zebranych danych, co przyczynia się do ciągłego doskonalenia programu i dostosowania go do potrzeb rynku. Dzięki temu praktyki na kierunku historia są przemyślane i dobrze zorganizowane, umożliwiając studentom realizację założonych efektów uczenia się oraz skuteczne przygotowanie do przyszłej kariery zawodowej.

We wszystkich wypadkach efekty uczenia się zaplanowane dla praktyk korelują z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć przewidzianych programem studiów odpowiednich specjalności i odpowiadają opisom zakładanych efektów uczenia się dla poszczególnych specjalności. Specjalność *archiwistyczna* (Raport Samooceny IH US, s. 4-5), specjalność *muzealnictwa* (Raport Samooceny IH US, s. 10-11), specjalność *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* na 1 stopniu (Raport Samooceny IH US, s. 5-8) i na 2 stopniu (Raport Samooceny IH US, s. 11-13).

Zakładane efekty uczenia się dla praktyk zawodowych z *archiwistyki* obejmują: SA_W01, SA_W03, SA_W04, SA_U02, SA_U04, SA_U05, SA_U06, SA_K01.

Zakładane efekty uczenia się dla praktyk zawodowych z *muzealnictwa* obejmują: SM_W02, SM_W03, SM_U01, SM_U02, SM_U03, SM_U05, SM_U06, SM_U07, SM_K03, SM_K04, SM_K05, SM_K06.

Zakładane efekty uczenia się dla praktyki dydaktycznej na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* obejmują:

- na 1 stopniu: SKPdWZN_W12, SKPdWZN_W13, SKPdWZN_U01, SKPdWZN_U02, SKPdWZN_U05, SKPdWZN_U06, SKPdWZN_U07, SKPdWZN_U09, SKPdWZN_U11, SKPdWZN_K01, SKPdWZN_K02, SKPdWZN_K03, SKPdWZN_K06.

- na 2 stopniu: SKPdWZN_W04, SKPdWZN_W06, SKPdWZN_W10, SKPdWZN_W12, SKPdWZN_W13, SKPdWZN_U01, SKPdWZN_U02, SKPdWZN_U03, SKPdWZN_U05, SKPdWZN_U06, SKPdWZN_U07, SKPdWZN_U08, SKPdWZN_U09, SKPdWZN_U11, SKPdWZN_U12, SKPdWZN_U14, SKPdWZN_K01, SKPdWZN_K05, SKPdWZN_K06.

Zakładane efekty uczenia się dla praktyki psychologiczno-pedagogicznej na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* obejmują:

- na 1 stopniu: SKPdWZN_W04, SKPdWZN_W06, SKPdWZN_W09, SKPdWZN_U01, SKPdWZN_U02, SKPdWZN_U09, SKPdWZN_K03, SKPdWZN_K04, SKPdWZN_K06.

- na 2 stopniu: SKPdWZN_W06, SKPdWZN_W07, SKPdWZN_W09, SKPdWZN_W10, SKPdWZN_U01, SKPdWZN_U02, SKPdWZN_U05, SKPdWZN_U07, SKPdWZN_U09, SKPdWZN_K01, SKPdWZN_K02, SKPdWZN_K03, SKPdWZN_K04, SKPdWZN_K06.

Zajęcia w ramach specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* (studia 1 i 2 stopnia) prowadzone jest zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (tekst jednolity: Dz. U. poz. 453, z 27 marca 2024 r.) na podstawie art. 68 ust. 3 pkt. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm. 2). Efekty uczenia się przewidziane na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* zostały określone w oparciu o ww. rozporządzenie. Organizacja kształcenia na tej specjalności została oparta na Zarządzeniu nr 3/2024 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego (<https://bip.usz.edu.pl/zarzadzenie/19957/zarzadzenie-nr-3-2024>) i Zarządzeniu nr 197/2024 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego (<https://bip.usz.edu.pl/zarzadzenie/21908/zarzadzenie-nr-197-2024>). Na studiach 1 stopnia *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* historii obejmuje 395 godzin (36 ECTS) i jest realizowane w formie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego (pedagogika ogólna i pedagogika szkoły podstawowej, psychologia ogólna i psychologia szkoły podstawowej) oraz przygotowania dydaktycznego (podstawy dydaktyki i emisja głosu), a także przygotowania

dydaktycznego do nauczania przedmiotu – dydaktyka przedmiotu w szkole podstawowej. Obejmuje ono również zajęcia dodane w celu wzbogacenia programu studiów tej specjalności: teksty kultury w edukacji historycznej, informatyka nauczycielska, edukacja regionalna, edukacja pozaszkolna. Studenci realizują praktykę zawodową psychologiczno-pedagogiczną w szkole podstawowej (ciągła, 30h) i praktykę zawodową dydaktyczną w szkole podstawowej (ciągła, 60h). Na studiach 2 stopnia specjalność *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* jest realizowana w wymiarze 225 godzin (28 ECTS), obejmuje przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne (pedagogika szkoły ponadpodstawowej i psychologia szkoły ponadpodstawowej), przygotowanie dydaktyczne (wykłady, ćwiczenia i laboratoria z zakresu dydaktyki przedmiotu w szkole ponadpodstawowej, emisja głosu) oraz zajęcia dodane w celu wzbogacenia programu studiów tej specjalności: wykład monograficzny w języku obcym, wizualne reprezentacje przeszłości, e-historia - projektowanie zajęć multimedialnych, etyka w zawodzie nauczyciela. Praktyka realizowana jest w formie praktyki zawodowej psychologiczno-pedagogicznej w szkole ponadpodstawowej (ciągła, 30h) i praktyki zawodowej dydaktycznej w szkole ponadpodstawowej (ciągła, 60h). Zajęcia na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* prowadzą pracownicy naukowo-dydaktyczni IH oraz innych jednostek US oraz praktycy – czynni nauczyciele historii (w roku akademickim 2024/2025 jest to mgr Wiktoria Knap), pracujący w szkołach na różnych poziomach edukacyjnych (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa) i dodatkowo pełniący funkcję doradcy metodycznego. Prowadzący posiadają kompetencje zawodowe i doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć. Praktyki zawodowe odbywają się w odpowiednim typie placówki systemu oświaty na danym poziomie kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Przygotowanie odrębnego sylabusu dla każdego przedmiotu wchodzącego w skład wielopredmiotowych modułów zajęć	zalecenie zostało wykonane
2.	Zapewnienie prawidłowej realizacji standardów kształcenia nauczycieli	zalecenie zostało wykonane
3.	Zapewnienie takiego wymiaru zajęć w zakresie kształcenia językowego na studiach 1 stopnia, by umożliwił on wszystkim studentom osiągnięcie poziomu B2 ESOKJ	zostało to wyjaśnione na etapie przesłania Uwag do raportu z wizytacji Zespołu Oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej w 2019 r.
4.	Zapewnienie w programie studiów 1 i 2 stopnia 5 pkt. ECTS z dziedziny nauk społecznych	zalecenie zostało wykonane
5.	Określenie w planie studiów wymiaru godzinowego praktyk zawodowych,	zalecenie zostało wykonane

	umożliwiającego realizację założonych dla nich celów i efektów kształcenia	
6.	Przygotowanie dla praktyk zawodowych realizowanych na wszystkich specjalnościach ramowego programu umożliwiającego realizację efektów kształcenia dla nich założonych i zapewnienie miejsc praktyk gwarantujących realizację tego programu oraz narzędzi weryfikacji umożliwiających ocenę osiągnięcia przez studentów sformowanych dla praktyk efektów kształcenia	zalecenie zostało wykonane
7.	Konsekwentne przestrzeganie zasady porządku chronologicznego w planie studiów i korelacji w tym zakresie wszystkich realizowanych przedmiotów	Zostało wykonane
8.	Zwiększenie uwagi w całym cyklu kształcenia na kształtowanie umiejętności w zakresie posługiwania się językiem polskim	zalecenie zostało wykonane
9.	Unikanie w harmonogramie wielogodzinnych przerw i komasacji zajęć z jednego przedmiotu w ciągu dnia	zalecenie zostało wykonane
10.	Dostosowanie liczby egzaminów przypadających w semestrze i w roku do zapisów Regulaminu studiów	zostało to wyjaśnione na etapie przesłania Uwag do raportu z wizytacji Zespołu Oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej w 2019 r.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Rekrutacja na kierunek historia (studia 1 i 2 stopnia) odbywa się zgodnie z § 2 Regulaminu studiów w US (<https://bip.usz.edu.pl/uchwala/16126/uchwala-nr-44-2022>). Szczegółowo warunki przyjęcia na studia w r. a. 2024/2025 zostały określone w Uchwale na 85/2023 Senatu US z dn. 29.06.2023 w sprawie warunków i trybu rekrutacji oraz kryteriów kwalifikacji na studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w Uniwersytecie Szczecińskim rozpoczynające się w roku akademickim 2024/2025 (<https://bip.usz.edu.pl/uchwala/18862/uchwala-nr-85-2023>) oraz w uchwale nr 47/2024 z dnia 25.04.2024 zmieniająca uchwałę z dnia 29.06.2023 (<https://bip.usz.edu.pl/uchwala/18862/uchwala-nr-85-2023>). Rekrutacja studentów na kierunek historia na rok akademicki 2024/25 odbyła się:

- na studia 1 stopnia – na podstawie wyników egzaminu maturalnego (świadectwo dojrzałości) [„nowa matura” – egzaminu pisemnego; „stara matura” – egzaminu pisemnego albo ustnego] w ramach limitów miejsc ustalonych dla kierunku,

- na studia 2 stopnia – na podstawie dyplomu ukończenia studiów co najmniej 1 stopnia.

Proces rekrutacji przebiega elektronicznie i jest wspomagany przez intuicyjny system ERK (Elektroniczna Rejestracja Kandydatów) dostępny na stronie www.e-rekrutacja.usz.edu.pl. Niezbędne informacje dla kandydatów, w tym zasady przyjmowania na studia, są publikowane w formie informatora oraz dostępne są na stronie internetowej <https://kandydaci.usz.edu.pl/>.

W procesie rekrutacji na kierunek historia przyjęto kryterium selektywne i na I rok studiów 1 stopnia może być przyjęty kandydat, który w postępowaniu kwalifikacyjnym uzyskał co najmniej minimalną liczbę punktów ustaloną przez Uczelnią Komisję Rekrutacyjną. W procesie rekrutacji wykorzystywany jest algorytm oparty na trzech grupach przedmiotów (zał. załącznik do uchwały):

„Nowa matura”

- grupa I (jeden przedmiot do wyboru – historia, wiedza o społeczeństwie, historia sztuki) – waga 0,5 (poziom rozszerzony) lub 0,25 (poziom podstawowy),

- grupa II (jeden przedmiot do wyboru – język obcy nowożytny) – waga 0,3 (poziom rozszerzony) lub 0,15 (poziom podstawowy),

- grupa III (jeden przedmiot do wyboru – język polski) – waga 0,2 (poziom rozszerzony) lub 0,1 (poziom podstawowy).

„Stara matura”

- grupa I (jeden przedmiot do wyboru – historia, wiedza o społeczeństwie, historia sztuki, geografia) – waga do skali ocen 1-6 (2=10, 3=20, 4=30, 5=40, 6=50) lub waga do skali ocen 2-5 (3=10, 4=30, 5=50)

- grupa II (jeden przedmiot do wyboru – język obcy nowożytny) – waga do skali ocen 1-6 (2=6, 3=12, 4=18, 5=24, 6=30) lub waga do skali ocen 2-5 (3=6, 4=18, 5=30)

- grupa III (jeden przedmiot do wyboru – język polski) – waga do skali ocen 1-6 (2=4, 3=8, 4=12, 5=16, 6=20) lub do skali ocen 2-5 (3=4, 4=12, 5=30)

Tryb przyjmowania laureatów i finalistów przedmiotowych reguluje uchwała nr 86/2023 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych w latach akademickich 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 (<https://bip.usz.edu.pl/uchwala/18863/uchwala-nr-86-2023>).

Na I rok studiów 2 stopnia może być przyjęty kandydat, legitymujący się dyplomem ukończenia studiów co najmniej pierwszego stopnia z dziedziny nauk humanistycznych lub dziedziny nauk społecznych. Kryterium kwalifikacji jest konkurs ocen na dyplomie, przy czym absolwenci kierunków innych niż historia, zobowiązani są także pozytywnie przejść rozmowę kwalifikacyjną. Zasady i tematyka rozmów kwalifikacyjnych zostały przedstawione w **zał. 3.1** i są umieszczone na stronie internetowej IH (<https://his.usz.edu.pl/dla-kandydatow/historia/>). Studia na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* przeznaczone są dla kandydatów, którzy ukończyli tę samą specjalność na studiach 1 stopnia na tym samym kierunku.

W US uznawany jest europejski system transferu i akumulacji punktów (ECTS). Ogólne zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innych uczelniach są sformułowane w §§ 27, 59, 62 Regulaminu Studiów w US. Student może przenieść się na US z innej uczelni, w tym także zagranicznej, na ten sam albo inny kierunek, jeżeli spełnił wszystkie warunki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza, jednak nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego semestru studiów. Studentowi przenoszącemu się do US z innej uczelni krajowej prodziekan ds. studenckich, w uzgodnieniu z przewodniczącym zespołu kierunku, uznaje uzyskane efekty uczenia się w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się wymaganym na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych w Uczelni. Dla studenta-cudzoziemca podobną decyzję podejmuje prorektor ds. studenckich.

Efektom uczenia się, w tym przedmiotom zaliczonym w innych uczelniach, nadaje się punkty ECTS odpowiadające punktom przypisanym do efektów uczenia się realizowanych w ramach przedmiotów

z danego programu studiów. Natomiast merytorycznego rozliczenia studenta w tym zakresie dokonuje prodziekan ds. studenckich, który po konsultacji z przewodniczącym zespołu kierunku historia, uznaje zaliczone już przedmioty oraz uzyskane w związku z tym oceny oraz punkty ECTS w takich przypadkach jak: ponowna rejestracja na semestr studiów w Uczelni, zmiana kierunku studiów w ramach kierunków w Uczelni, wznowienie studiów w Uczelni, podjęcie studiów po urlopie w Uczelni, podjęcie dodatkowych studiów na innym kierunku w Uczelni czy zaliczenie przedmiotów na innym kierunku w Uczelni. Warunkiem koniecznym jest, aby przedmioty te były realizowane na tym samym poziomie studiów. W przypadku wystąpienia różnic wynikających z programu studiów, prodziekan ds. studenckich określa warunki, sposób i termin ich uzupełnienia.

Podstawą prawną, która służy do potwierdzenia efektów uczenia się zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego jest Uchwała nr 117/2019 Senatu US z dnia 26 września 2019 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów (<https://bip.usz.edu.pl/uchwala/11238/uchwala-nr-117-2019>), określająca m.in. zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się oraz sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących. Podstawą do potwierdzania efektów uczenia się jest odniesienie do rzeczywistej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych kandydata do rezultatów uczenia się zdefiniowanych dla przedmiotów na określonym kierunku i profilu studiów. W wyniku weryfikacji wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych danego studenta, możliwe jest zaliczenie określonych przedmiotów przewidzianych w programie studiów określonego kierunku, poziomu i profilu – nie mogą one jednak stanowić więcej niż 50% ECTS przypisanych do danego programu studiów. Kandydatom, którzy zostali przyjęci w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się na dany kierunek, poziom i profil kształcenia, prodziekan ds. studenckich przyznaje indywidualny program studiów (IPS).

Ogólne zasady dyplomowania w Uczelni określone zostały w rozdziale X i XI Regulaminu Studiów, zawierających informacje o pracy dyplomowej i egzaminie dyplomowym. Na kierunku historia prowadzonym w Uczelni oba poziomy studiów kończą się napisaniem pracy dyplomowej i egzaminem dyplomowym. Zakres osiągniętych przez studenta efektów uczenia się określony został w sylabusie do przedmiotu seminarium dyplomowe. Informacja o organizacji i trybie przeprowadzania egzaminu dyplomowego na kierunkach prowadzonych na WH US dostępne są dla studentów na stronie internetowej wydziału (<https://hum.usz.edu.pl/studenci/materialy-dla-studentow/#obrona-pracy-dyplomowej-procedura>). Merytoryczne i formalne kryteria pisania prac dyplomowych na studiach 1 i 2 stopnia na kierunku historia prowadzonym na Uczelni określone zostały w odrębnym dokumencie dostępnym dla studenta na stronie internetowej WH (<https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/HISTORIA-I-i-II-st.-kryteria-pisania-prac-dyplomowych.docx>). Tematy prac dyplomowych analizowane są przez zespół kierunku historia pod względem zgodności z dyscypliną, przyjętymi kryteriami i standardami dla poziomu studiów. Tematy są zatwierdzane przez Radę Dydaktyczną WH semestr przed zakończeniem roku akademickiego kończącego cykl studiów.

Na kierunku historia co roku proponowana jest studentom lista promotorów, podejmujących badania nad różnymi epokami historycznymi, spośród których mogą dokonywać wyboru i do których zapisują się na seminarium dyplomowe za pomocą platformy e-proDziekan. Przed podjęciem decyzji studenci mogą zapoznać się zainteresowaniami naukowymi poszczególnych promotorów, których sylwetki student może znaleźć na stronie internetowej IH (<https://his.usz.edu.pl/instytut/historia/> zakładka "Pracownicy"). Przed zapisami na seminarium odbywają się także spotkania studentów (oddzielnie dla 1 i dla 2 stopnia) z kandydatami na promotorów, którzy prezentują proponowaną w danym roku akademickim tematykę prac dyplomowych. Prace dyplomowe na kierunku historia pisane są przede wszystkim na tematy dotyczące historii społecznej i politycznej. Prace dyplomowe na 1 stopniu oparte są na literaturze naukowej oraz wybranym typie źródeł historycznych, a podstawową metodę badawczą powinna stanowić metoda historyczna; odwołanie się do innych metod badawczych może stanowić wartość dodatkową pracy. Oprócz zawartości merytorycznej w pracach sprawdzana jest umiejętność stosowania podstawowych zasad krytyki i analizy wybranego typu źródeł historycznych oraz umiejętność posługiwania się metodą naukową i logicznego konstruowania wypowiedzi naukowej w formie pisemnej, a także prawidłowe stosowanie aparatu naukowego. Prace dyplomowe

na 2 stopniu powinny mieć charakter badawczy (twórczy), tzn. nawet w niewielkim stopniu powinny uzupełniać dotychczasowy stan badań o nowe ustalenia lub interpretacje. W pracy powinny zostać wykorzystane wszystkie źródła umożliwiające rozwiązanie postawionego problemu badawczego. Oprócz zawartości merytorycznej w pracach sprawdzana jest także umiejętność twórczego wykorzystania literatury naukowej, pogłębionej krytyki i analizy źródeł historycznych (w tym źródeł wywołanych), doboru i stosowania metod badawczych oraz poprawność stosowania aparatu naukowego. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 64/2024 Rektora US przed dopuszczeniem do obrony prace dyplomowe sprawdzane są w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (<https://bip.usz.edu.pl/zarzadzenie/20442/zarzadzenie-nr-64-2024>).

Weryfikacja osiągnięcia przez studenta kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej odbywa się na etapie recenzji i w trakcie obrony pracy dyplomowej. Recenzentem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki ze stopniem naukowym co najmniej doktora. Egzamin dyplomowy polega na odpowiedzi na trzy pytania dotyczących zagadnień związanych z epoką historyczną lub problematyką badawczą podejmowaną w pracy dyplomowej. Dokumentację egzaminu dyplomowego stanowi praca dyplomowa, recenzje oraz protokoły z egzaminów dyplomowych. Wynik ukończenia studiów jest liczony jako średnia ważona z: średniej ocen z przebiegu studiów (waga 0,5), oceny pracy dyplomowej (średnia arytmetyczna ocen promotora i recenzenta; waga 0,3) i średniej arytmetycznej ocen z odpowiedzi na pytania z egzaminu dyplomowego (waga 0,2) (Regulamin Studiów rozdział XII).

Ogólne zasady weryfikacji i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się stosowane zostały określone w Regulaminie Studiów (rozdział VI). Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku historia są następujące: egzamin ustny lub pisemny (lub w obu formach), kolokwium, praca pisemna, projekt (indywidualny lub grupowy), sprawdzian, weryfikacja poprzez obserwację. Metody te zostały dostosowane do formy prowadzonych zajęć, ale przede wszystkim do przedmiotowych efektów uczenia się. Metody wykorzystywane podczas konkretnych przedmiotów określone zostały w sylabusach. Osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się z zakresu wiedzy najczęściej sprawdzane jest poprzez egzaminy, kolokwia, sprawdziany, prace pisemne oraz obserwację podczas zajęć (np. aktywność studenta na ćwiczeniach). Efekty uczenia się z zakresu umiejętności sprawdzane są przede wszystkim przy pomocy egzaminów ustnych, kolokwiów, prac pisemnych, projektów i prezentacji oraz poprzez obserwację podczas zajęć. Metody te pozwalają na weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się związanych z prezentowaniem wiedzy, formułowaniem problemów badawczych (ustnie i pisemnie), wyszukiwaniem źródeł informacji potrzebnych w prowadzeniu badań, krytyczną analizą i interpretacją, stosowaniem poprawnej terminologii z zakresu historii oraz studiowanej specjalności, a także z umiejętnością prowadzenia dyskusji i pracy w zespole. Osiągnięcie efektów uczenia się z zakresu kompetencji społecznych weryfikowane jest natomiast przede wszystkim poprzez udział w dyskusji (obserwacja), poprzez prace pisemne (praca pisemna/esej/recenzja) oraz kolokwia. Efekty uczenia się osiąmane przez studenta podczas praktyk weryfikowane są poprzez opinie w dzienniku praktyk formułowane przez opiekuna praktyki wyznaczonego przez stronę przyjmującą, a także poprzez obserwację opiekuna praktyki ze strony IH dokonywaną podczas hospitacji. Student z niepełnosprawnością lub ze szczególnymi potrzebami ma prawo do ustalenia z prowadzącym zajęcia form weryfikacji efektów uczenia się, które będą dostosowane do jego potrzeb i możliwości.

Warunki zaliczania przedmiotów określa rozdział VI Regulaminu Studiów. Szczegółową organizację sesji egzaminacyjnej ustala dziekan, najpóźniej na miesiąc przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej, po dokonaniu konsultacji z egzaminatorami oraz po zasięgnięciu opinii organu samorządu studenckiego. Harmonogram sesji na studiach stacjonarnych uwzględnia co najmniej jeden dzień przerwy między kolejnymi egzaminami. Student w jednym dniu może zdawać tylko jeden egzamin. Lektoraty z języków obcych prowadzone są na 1 stopniu przez cztery semestry i rozpoczynają się w semestrze III. Każdy student I roku studiów 1 stopnia musi przystąpić do testu poziomującego (diagnostycznego) w wersji on-line, by zdiagnozować swój poziom znajomości języka obcego. Podczas

studiów 1 stopnia student ma osiągnąć znajomość języka obcego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Na 2 stopniu lektorat z języka obcego trwa 30 godzin. Na kierunku historia (na obu stopniach) odbywają się także wykłady monograficzne w języku obcym, podczas których student m.in. rozszerza swoje kompetencje językowe w zakresie terminologii związanej z dyscypliną historia (**zał. 1.1**). Taki cel ma również prowadzone na 2 stopniu translatorium z języka obcego nowożytnego (30 godzin, 3 semestr). Studenci mogą też wybrać wykład w języku obcym w ramach oferty wykładów ogólnouczelnianych, która corocznie jest aktualizowana i im przedstawiana (aktualna oferta: https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Wyk%C5%82ad-og%C3%B3lnouczelniany-realizowany-w-r.a.-2024_2025_stacjonarne-wykaz-temat%C3%B3w.pdf)

Na kierunku historia prowadzonym w Uniwersytecie Szczecińskim obowiązuje standaryzowana skala ocen zarówno dla prac pisemnych, jak i dla wypowiedzi ustnych. Została ona ujęta w obowiązujących programach studiów dla 1 i 2 stopnia i opublikowana w BIP (program studiów 1 stopnia [str. 19-20]: https://his.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Hist1_program-studiow_SEN_uchwa%C5%82a_46_z_25-04-2024_z%C5%82.58_program_studio%CC%81w_historia_1st.-1.pdf; program studiów 2 stopnia: [str. 17-18]: [https://his.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Hist2_program-studiow_SEN_uchwa%C5%82a_46_z_25-04-](https://his.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Hist2_program-studiow_SEN_uchwa%C5%82a_46_z_25-04-2024_z%C5%82.59_program_studio%CC%81w_historia_2st.-1.pdf)

[2024_z%C5%82.59_program_studio%CC%81w_historia_2st.-1.pdf](https://his.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Hist2_program-studiow_SEN_uchwa%C5%82a_46_z_25-04-2024_z%C5%82.59_program_studio%CC%81w_historia_2st.-1.pdf)). Obowiązuje skala ocen od 2,0 (niedostateczny) do 5,0 (bardzo dobry). Uzyskane przez studenta oceny stopnia osiągniętych efektów uczenia się interpretuje się następująco: ocena 5.0 – zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane, z ewentualnymi pojedynczymi i drugorzędnymi nieściśłościami, które nie mają znaczenia dla osiągnięcia poszczególnych efektów; ocena 4.5 – zakładane efekty zostały uzyskane z nielicznymi błędami; ocena 4.0 – zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z kilkoma zauważalnymi błędami lub niedociągnięciami; ocena 3.5 – zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane ze znaczącymi błędami lub niedociągnięciami; ocena 3.0 – zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane na poziomie minimalnym z dużymi błędami lub niedociągnięciami; ocena 2.0 – zakładane efekty uczenia się nie zostały uzyskane. W programie studiów opisany został stopień opanowania poszczególnych kategorii efektów uczenia się z przypisaniem do odpowiedniej oceny oraz skala ocen, w której za wymagane rodzaje aktywności studenta (np. kolokwia, prezentacje, referaty, dyskusje) przydzielane są określone liczby punktów, a procent uzyskanych punktów pozwala na wystawienie odpowiedniej oceny. Standard ten ma na celu zapewnienie bezstronności i przejrzystości procesu weryfikacji efektów uczenia się oraz porównywalność ocen, które otrzymują studenci.

Informacje zwrotne dla studenta przekazywane są albo bezpośrednio na pracach pisemnych, do których studenci mają wgląd na zajęciach, albo podczas konsultacji. Zespół kierunku historia co roku przeprowadza analizę etapowych prac pisemnych oraz prac dyplomowych, której celem jest sprawdzenie adekwatności treści i formy, stopnia trudności, sposobu oceny i informacji zwrotnej. Analiza ta przeprowadzana jest w oparciu o wewnętrzny dokument pt. "Standardy analizy prac pisemnych i prac dyplomowych" sformułowane w oparciu o WSZJK oraz o Raport z wizytacji PKA na kierunku historia w r. a. 2018/2019 (**zał. 3.2**). Wnioski sformułowane w czasie analizy prac pisemnych przekazywane są prowadzącym poszczególne zajęcia w celu dokonania przez nich poprawy lub by utwierdzić ich w prawidłowości postępowania. Od roku akademickiego 2024/2025, zostały zmodyfikowane ww. standardy i studenci rozpoczynający cykl kształcenia w bieżącym roku akademickim będą weryfikowani zgodnie z treścią **zał. 3.2a**.

Na kierunku historia (1 i 2 stopień) prowadzone jest również kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela. Odbywa się ono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019 poz. 1450). Do weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów uczenia się służą metody podobne jak na przedmiotach kierunkowych. Efekty z zakresu wiedzy sprawdzane są poprzez egzaminy, kolokwia, sprawdziany i prace pisemne. Efekty z zakresu umiejętności sprawdzają prezentacje, projekty, prace pisemne, obserwacja podczas zajęć. Efekty z zakresu kompetencji społecznych sprawdzane są poprzez obserwację, prace pisemne,

projekty. Całokształt osiągniętych efektów uczenia się weryfikowany jest podczas praktyk. Na 1 stopniu jest to praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna w szkole podstawowej oraz praktyka dydaktyczna w szkole podstawowej. Na 2 stopniu jest to praktyka psychologiczno-pedagogiczna w szkole ponadpodstawowej oraz praktyka dydaktyczna w szkole ponadpodstawowej. Metody weryfikacji efektów uczenia się to hospitacja lekcji studenta przez opiekuna praktyk z ramienia uczelni, dokumentacja praktyk (dziennik praktyk) oraz opinia opiekuna praktyki w szkole.

Studenci kierunku historia są przygotowani do prowadzenia działalności naukowej. Takim przygotowaniu służą przede wszystkim seminaRIA dyplomowe, ale także działalność w Kole Naukowym Młodych Historyków. W ramach koła studenci organizują i biorą udział w konferencjach naukowych, publikują artykuły naukowe, redagują czasopismo „Scriptor”, biorą udział w studenckich projektach naukowych, szkołach letnich, warsztatach i wykładach eksperckich (zał. 3.3).

Losy absolwentów kierunku historia badane są przez Akademickie Biuro Karier (<https://abk.usz.edu.pl/zadania-abk-us/>). Zgodnie z Zarządzeniem nr 187/2020 Rektora USz dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego (<https://bip.usz.edu.pl/zarzadzenie/13254/zarzadzenie-nr-187-2020>), ankiety powinny być prowadzone cyklicznie – po 6 miesiącach oraz 3 i 5 latach od ukończenia studiów. W ostatnim czasie przeprowadzono taką ankietę dla osób, które ukończyły studia w roku 2018 i w roku 2021. Niestety na ankietę odpowiedzieli zaledwie 3 osoby, a zatem nie jest ona w żadnym stopniu miarodajna (zał. 3.4a, 3.4b). Losy absolwentów analizowane są także w oparciu o Ogólnopolski system monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych (ELA). Również w tym przypadku informacje nie są pełne. W bazie danych znajdują się bowiem informacje o absolwentach studiów 2 stopnia z 2018 (zał. 3.5a, 3.5b) oraz absolwentach studiów 1 stopnia z roku 2022 (zał. 3.6a, 3.6b). Odnośnie studiów 2 stopnia wiadomo, że 36,4% z nich podjęło dalszą naukę na innych kierunkach, jednak nikt z nich nie ukończył podjętych studiów. 9,1% absolwentów z 2018 r. podjęło naukę na studiach 3 stopnia (doktoranckich). W ciągu 5 lat po ukończeniu studiów wszyscy absolwenci podjęli pracę etatową. Spośród absolwentów studiów 1 stopnia z 2022 r. 91,7% podjęło dalszą naukę na studiach 2 stopnia. Studia te będą kończyć w bieżącym roku akademickim. Dane te tylko częściowo mogą służyć zespołowi kierunku do prowadzenia analiz i prac dotyczących modyfikacji programu studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w raporcie z wizytacji PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanym wyżej raporcie PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Przygotowanie odrębnego sylabusu dla każdego przedmiotu	zalecenie zostało wykonane
2.	Zapewnienie prawidłowej realizacji standardów kształcenia nauczycieli	zalecenie zostało wykonane
3.	Wypracowanie systemu oceniania i zatwierdzania tematów prac dyplomowych	zalecenie zostało wykonane
4.	Upublicznienie na stronach internetowych zasad dyplomowania na studia 1 i 2 stopnia	zalecenie zostało wykonane
5.	Sformułowanie selektywnych zasad rekrutacji na studia 1 i 2 stopnia, zapewniających kandydatów o	zalecenie zostało wykonane

minimalnych wstępnych uzyskanie kształcenia	kompetencjach umożliwiających założonych efektów	

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Trzon kadry dydaktycznej na kierunku historia tworzą pracownicy badawczo-dydaktyczni zatrudnieni w Instytucie Historycznym US (zakładka "Pracownicy" <https://his.usz.edu.pl/instytut/historia/>). W związku z dążeniem do zapewnienia najwyższej jakości kształcenia przedmioty realizowane w ramach specjalności lub zastępstw za pracowników przebywających na urloпах naukowych powierzane są specjalistom zatrudnionym w innych instytutach US lub na podstawie umowy-zlecenia ekspertom spoza Uczelni.

W roku akademickim 2024/2025 zajęcia dydaktyczne na 1 i 2 stopniu studiów na kierunku historia prowadzi w sumie 41 nauczycieli akademickich. Spośród nich 24 osoby, to pracownicy Instytutu Historycznego oraz jeden doktorant z dyscypliny historia w Szkole Doktorskiej US. Grupę pozostałych 14 tworzą specjaliści w swoich dziedzinach, zatrudnieni w innych instytutach US oraz dwoje ekspertów spoza Uczelni, zatrudnionych w US na podstawie umów cywilno-prawnych (Struktura zatrudnienia - zał. 4.1). Spośród 24 pracowników IH: osiem osób to profesorowie tytularni, osiem osób to doktorzy habilitowani profesorowie US, jeden doktor habilitowany oraz siedmiu doktorów, co daje proporcjonalny rozkład między tzw. samodzielnymi i tzw. niesamodzielnymi pracownikami badawczo-dydaktycznymi. Należy podkreślić, że pracownicy IH prowadzą zajęcia dydaktyczne jako specjaliści także na innych kierunkach realizowanych w US, np. socjologia, prawo, bałtyckie studia kulturowe, filologia hiszpańska oraz w ramach wykładów ogólnouczelnianych. Stałym elementem w strukturze nauczycieli akademickich na kierunku są doktoranci ze Szkoły Doktorskiej US z dyscypliny historia. W roku akademickim 2024/2025 na rocznych urloпах naukowych przebywają cztery osoby.

Kadra IH w ostatnich latach nadal podnosiła swoje kwalifikacje naukowe, co spowodowało, że mimo przejścia na emeryturę kilku pracowników wciąż dominującą grupą są osoby ze stopniami doktora habilitowanego i stanowiskami/tytułami profesorskimi, co ma istotne znaczenie dla jakości kształcenia. W związku ze zmianami organizacyjnym w US w roku 2019 r. do grona pracowników IH dołączyło dwoje młodych pracowników ze stopniem doktora i pracowniczka ze stopniem doktora habilitowanego, którzy dotąd byli zatrudnieni w innych jednostkach Uczelni, a publikowali w dyscyplinie historia. Na uwagę zasługuje utrzymująca się stabilizacja zatrudnienia, która pozwala na długofalowe planowanie przydziałów czynności oraz doskonalenie kompetencji dydaktycznych przez nauczycieli akademickich w ramach przedmiotów powiązanych z ich zainteresowaniami naukowymi. Zdecydowana większość z 42 pracowników badawczo-dydaktycznych IH prowadzi badania w dyscyplinie historia (35), pozostałych 8 osób w dyscyplinie w dyscyplinie archeologia (zał. 4.2). Wśród osób zatrudnionych w IH znajdują się zarówno absolwenci szczecińskiej historii, jak i innych polskich uczelni (w tym Uniwersytetu Jagiellońskiego), zdobywający stopnie naukowe nie tylko w Uniwersytecie Szczecińskim, ale m.in. również w Uniwersytecie Łódzkim i UAM w Poznaniu. Nauczyciele akademicy wywodzą się więc z różnych środowisk historycznych i tradycji akademickich. Należy podkreślić, że wśród pracowników IH są także obcokrajowcy: trzech absolwentów uniwersytetów niemieckich oraz absolwent francuskiej Sorbony, wszyscy o bardzo wysokich kompetencjach zarówno w zakresie posługiwania się językiem polskim, jak i językiem angielskim. Sytuacja ta gwarantuje realizację procesu kształcenia w języku ojczystym studentów, ale oprócz tego ma wpływ na umiędzynarodowienie procesu dydaktycznego poprzez rozbudowę oferty zajęć w języku obcym. Potwierdzeniem kompetencji części innych wykładowców do zajęć w języku obcym jest ich aktywny udział w konferencjach i projektach międzynarodowych, a w przypadku młodych pracowników także egzamin doktorski z języka obcego. Niektórzy z wykładowców w roku

akademickim 2021/2022 poprawili biegłość posługiwania się językiem angielskim biorąc udział kursie językowych z uczelnianego programu „UNIwersytet 2.0 – STREFA KARIERY” w ramach zadania 7. PLATFORMA KARIERY” (warunkiem uczestnictwa było oświadczenie o wykorzystaniu zdobytych kompetencji podczas pracy ze studentami w trakcie 1 semestru w wymiarze min. 6 godzin dydaktycznych). Poświadczeniem kompetencji kadry IH do prowadzenia zajęć w języku obcym jest także przygotowanie w roku akademickim 2022/2023 dwóch anglojęzycznych, interdyscyplinarnych kierunków studiów: 1 stopnia Baltic Region Studies, a na 2 stopniu Borders and Boundaries Studies. Trzon wykładowców stanowią pracownicy IH. Należy podkreślić, iż duży wpływ na umiędzynarodowienie kształcenia mają organizowane w IH dyskusje panelowe i wykłady gościnne w języku angielskim, anglojęzyczne szkoły letnie odbywające się w Międzynarodowym Ośrodku Badań Interdyscyplinarnych US w Kulicach, zajęcia wykładowców przyjeżdżających do IH w ramach programu ERASMUS+, ale i współpraca studentów historii ze studentami z Niemiec bazująca na kompetencjach z zakresu języka angielskiego, np. tygodniowa wizyta w IH studentów z *Aleksander Brückner Zentrum für Polenstudien* w listopadzie 2023 r. Poza tym w roku akademickim 2022/2023 studenci historii mieli możliwość uczestniczyć w zajęciach prowadzonych przez amerykańskiego wykładowcę, który w IH realizował stypendium z programu *FULBRIGHT Poland*. Działania wpisujące się w umiędzynarodowienie procesu kształcenia odnotowywane są m.in. w ukazującym się co miesiąc od stycznia 2021 r. e-newsletterze IH. **Załącznik 4.3** zawiera przykładowe cztery numery tego biuletynu (40 numerów z lat 2021-2024 jest dostępnych on-line <https://his.usz.edu.pl/newsletter-instytutu-historycznego-us/>)

Wszyscy nauczyciele akademicy wykładający na kierunku historia prowadzą zajęcia zgodnie z kwalifikacjami, kompetencjami i doświadczeniem co przedstawiają charakterystyki zamieszczone w **załączniku 4.4**. Obsada poszczególnych zajęć (**zał. 4.5**) jest ściśle powiązana z problematyką prowadzonych badań oraz kompetencjami. Obsadę zajęć proponuje wicedyrektor IH ds. kształcenia w porozumieniu z dyrektorem IH, koordynatorem kierunku i w konsultacji z pracownikami. Symulacja obsady zajęć przygotowywana jest na kolejny rok akademicki na przełomie maja i czerwca, zaś ostateczne decyzje zapadają po zakończeniu procesu rekrutacji. Należy podkreślić, że pracownicy IH zajmują się w swojej działalności naukowej wszystkimi epokami - od czasów prehistorycznych po współczesność, tak od odniesieniu do historii Polski, jak i historii powszechnej oraz Pomorza Zachodniego. Prowadzą także badania z zakresu nauk pomocniczych historii, dydaktyki historii, archiwistyki, muzealnictwa, historii historiografii, a w swoich publikacjach odwołują się do założeń teoretycznych prądów współczesnej humanistyki. W polu zainteresowań znajdują się ponadto historia idei i myśli politycznej, dyplomacji, religijności, kultury, wojskowości, jak również biografistyka, historia kobiet, demografia historyczna, *memory studies*, *oral history*, polskie dziedzictwo kulturowe na Kresach Wschodnich, zagadnienia dotyczące Holocaustu i antysemityzmu, problematyka z zakresu historii społeczno-gospodarczej, czy handlu morskiego. Prowadzone są także badania międzyepokowe, posługujące się kategorią długiego trwania ze szczególnym uwzględnieniem przemian cywilizacyjnych w perspektywie transnarodowej, stosunków polsko-niemieckich oraz dziejów Pomorza Zachodniego, zwłaszcza historii miast. Poruszane są zagadnienia z zakresu historii Niemiec, Czech, Wielkiej Brytanii, regionu Bałtyku, USA, Skandynawii, Rumunii, Azerbejdżanu. Szereg pracowników zajmuje się tłumaczeniem i edycją źródeł. Jeden z takich projektów w roku 2023 uzyskał nagrodę Zachodniopomorskiego Nobla. Bogaty dorobek publikacyjny pracowników IH, który jest także wykorzystywany w procesie kształcenia zawiera **załącznik 4.6**.

Także nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na specjalnościach, zajęcia informatyczne, z ochrony własności intelektualnej, szkolenie biblioteczne, szkolenie BHP mają odpowiednie przygotowanie oraz wieloletnie doświadczenie, co gwarantuje wysoki poziom kształcenia. Na uwagę zasługuje fakt, że wśród pracowników IH znajduje się absolwentka filologii klasycznej prowadząca lektorat języka łacińskiego, zaś w procesie kształcenia na specjalności przygotowującej do pracy w szkole bierze udział ekspertka z Zachodniopomorskiego Centrum Kształcenia Nauczycieli oraz

zatrudnieni w US specjaliści z zakresu pedagogiki, psychologii i socjologii. Na poziom kształcenia na kierunku historia ma wpływ nie tylko włączanie do treści kształcenia najnowszych wyników badań historycznych prowadzonych przez pracowników IH, także zakresu dydaktyki historii (zauważyć należy, że przedstawicielka IH współorganizowała panel dydaktyczny podczas XXI Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Białymstoku, w roku 2024), archiwistyki i muzealnictwa, co ma kluczowe znaczenie w procesie dydaktycznym. Kształcenie przyszłych nauczycieli, archiwistów i muzealników odbywa się również w ścisłej współpracy ze szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi, Archiwum Państwowym w Szczecinie, Instytutem Pamięci Narodowej, licznymi archiwami zakładowymi, muzeami i instytucjami kultury. Wśród pracowników IH jest dwóch wykładowców, którzy łączą pracę na uczelni z zatrudnieniem w Archiwum Państwowym w Szczecinie oraz trzech nauczycieli akademickich, ekspertów w zakresie muzealnictwa. Oprócz tego kadra IH wciąż podwyższa także swoje kwalifikacje dydaktyczne uczestnicząc w szkoleniach z zakresu nowoczesnych metod nauczania akademickiego, pracy ze studentem o szczególnych potrzebach, czy wykorzystania sztucznej inteligencji w nauczaniu akademickim, korzystając w tym zakresie z możliwości jakie stwarza uczelnia (np. program MAXImUS dostępności realizowany w latach 2021-2023 i dofinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach II edycji konkursu „Uczelnia dostępna” <https://bon.usz.edu.pl/maximus-dostepnosci/>) lub w ramach działań podejmowanych przez władze IH i WH (np. szkolenie on-line z zakresu archiwistyki społecznej w dniu 16.03.2021 r.). Wykaz szkoleń dydaktycznych, w których brali udział pracownicy IH w latach 2019-2024 zawiera **załącznik 4.11a**. Podkreślić należy również, że w roku 2021 r. w US została uruchomiona w US specjalna witryna internetowa „Repozytorium szkoleń i kursów” (<https://usz.edu.pl/repozytorium-szkolen-i-kursow/>), gdzie pracownicy mają możliwość odbywania kursów i zdobywania nowych kompetencji dydaktycznych. Dzięki zamieszczonej tam ofercie szkoleń wykładowcy IH w okresie pandemii COVID-19 nabyli wiedzę i umiejętności z zakresu metod i technik kształcenia na odległość. Wszyscy pracownicy i studenci dysponują pakietem Microsoft Office 365, są więc przygotowani do prowadzenia zajęć w trybie zdalnym. Przygotowanie merytoryczne, dydaktyczne oraz doświadczenie pracowników IH gwarantuje więc bardzo dobre przygotowanie do zawodu nauczyciela historii, archiwisty i pracownika muzeum. Natomiast dowodem zdobycia przez studentów kompetencji do pracy naukowej są sukcesy absolwentów historii w postępowaniu rekrutacyjnym do Szkoły Doktorskiej US. Właściwy przydział zajęć oraz zgodne z wymaganiami obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich umożliwia prawidłową realizację zajęć, a więc osiągnięcie zamierzonych efektów kształcenia.

W IH wszyscy pracownicy prowadzą badania naukowe na wysokim poziomie, czego dowodem jest najwyższa z możliwych **kategoria A+ dyscypliny historia** uzyskana w wyniku ewaluacji działalności naukowej w latach 2017-2021. Nauczyciele akademicy publikujący w dyscyplinie historia okresie między 2019 a 2024 rokiem jako autorzy, współautorzy i redaktorzy wydali drukiem ponad 50 monografii różnego typu oraz około 250 artykułów w czasopismach oraz rozdziałów w monografiach. Monografie ukazywały się w Wydawnictwie Naukowym Uniwersytetu Szczecińskiego oraz w renomowanych wydawnictwach ogólnopolskich oraz zagranicznych z tzw. II poziomu, takich jak Harrassowitz Verlag, Bloomsbury Publishing, Brill. Potwierdzeniem ich najwyższego poziomu są nagrody w prestiżowych konkursach, których zestawienie znajduje się w **załączniku 4.7**. Również tytuły czasopism, w których publikują pracownicy IH poświadczają ich wysoki poziom merytoryczno-metodologiczny oraz wysoki poziom umiędzynarodowienia dorobku. Wśród periodyków polskich należy wskazać np. *Acta Poloniae Historica*, *Kwartalnik Historyczny*, *Eos*, czy *Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych*, zaś wśród zagranicznych np. *Antiquity*, *American Historical Review*, *Archival Science*, czy *Imago Mundi*. Zestawienie najważniejszych publikacji znajduje się w **załączniku 4.8**. Pracownicy IH są redaktorami naczelnymi czterech czasopism naukowych <https://his.usz.edu.pl/badania-naukowe/czasopisma-naukowe/>. Wysoką jakość badań potwierdzają również granty realizowane przez pracowników IH. W latach 2019-2024 sukcesem zakończyły się aplikacje o finansowanie badań i działań o charakterze dydaktycznym ze środków europejskich, a także projektów naukowych z programów NCN (OPUS i Miniatura), NPRH oraz programów

ogłaszanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Ministra Nauki). Kadra IH realizuje staże naukowe i dydaktyczne, m.in. w ramach programu ERASMUS+ oraz zdobywa doświadczenie na stypendiach m.in. finansowanych z Fundacji z Brzezia Lanckorońskich, Stypendia Polskiej Misji Historycznej w Würzburgu. Zestawienie grantów naukowych i dydaktycznych realizowanych w IH w latach 2019-2024 zawiera **zał. 4.9**.

Zagadnienia związane z jakością kształcenia i doskonaleniem procesu dydaktycznego są istotnym komponentem działalności Instytutu Historycznego. Dużo miejsca poświęca się im w corocznych sprawozdaniach z realizacji Strategii rozwoju Instytutu Historycznego przygotowywanych przez dyrektorkę IH. Przykładowe sprawozdanie za rok 2022 zawiera **załącznik 4.10**.

Na wysokie kompetencje naukowe, wybitny dorobek i uznanie środowiska historycznego wskazują: członkostwo pracowników IH w międzynarodowych towarzystwach historycznych i organizacjach naukowych oraz radach naukowych czasopism, a także wybór do komitetów, komisji i sekcji Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności, o czym informuje **zał. 4.11**. Na szczególne podkreślenie zasługuje przyjęcie IH w kwietniu 2023 r. do prestiżowej sieci Baltic Geopolitics Network, działającej przy Centre for Geopolitics Uniwersytetu w Cambridge <https://www.cfg.polis.cam.ac.uk/engagement/networks/baltic-geopolitics-network/>. Nauczyciele akademicy z IH cieszą się opinią ekspertów i specjalistów. Zapraszani są do współpracy z instytucjami tzw. otoczenia społecznego, przede wszystkim szkołami, z instytucjami nauki i kultury, wchodzi do rad naukowych i programowych tych instytucji. Piastują zaszczytne funkcje takie jak np. Konsula honorowego Republiki Francuskiej w Szczecinie. Instytut Historyczny jest również zaangażowany w popularyzowanie wyników badań historycznych. Współpracuje na tym polu m.in. z Zachodniopomorskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Książnicą Pomorską, Miejską Biblioteką Publiczną, Muzeum Narodowym – Centrum Dialogu Przełomy, z którymi realizuje wspólne cykle lub wykłady gościnne. Podejmuje także szereg innych działań popularyzatorskich, z których najważniejsze zostały ujęte w **załączniku 4.12**. Ponadto IH realizuje we współpracy z portalem internetowym *wszczecinie.pl* cykl programów upowszechniających wyniki badań pracowników pt.: „Nos Kleopatry i wąsy Borkowicza. Spotkania z akademicką historią i archeologią w Szczecinie”, które dostępne są w sieci, w tym na mediach społecznościowych IH (Facebook) oraz na kanale IH na platformie YouTube https://youtube.com/playlist?list=PLyL1JkSFiomtStg37m9_tTG1mSSMs0IUy&si=O_B1iiVIMmHKPhs. Informowaniu o różnych formach aktywności kadry IH oraz studentów służą także inne media społecznościowe (Instagram i TikTok), strona internetowa IH <https://his.usz.edu.pl/>, strona WH <https://hum.usz.edu.pl/>, a przede wszystkim wydawany od początku 2021 e-newsletter IH <https://his.usz.edu.pl/newsletter-instytutu-historycznego-us/>. W zakresie popularyzacji pracownicy IH kooperują także z Uniwizją – telewizją Uniwersytetu Szczecińskiego oraz NiUS – radiem Uniwersytetu Szczecińskiego. Szczególnego podkreślenia wymaga współpraca ze szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi nie tylko w związku z organizowaniem przez pracowników IH Olimpiady Historycznej dla Szkół Podstawowych oraz Olimpiady Historycznej dla Szkół Ponadpodstawowych, ale przede wszystkim autorskiego cyklu „Instytut Historyczny zaprasza. Spotkania z historią dla uczniów szkół ponadpodstawowych”, w ramach którego organizowane są warsztaty oraz wykłady dla uczniów. <https://his.usz.edu.pl/instytut-historyczny-zaprasza-spotkania-z-historia-dla-uczniow-szkol-ponadpodstawowych/>. Cykl przygotowuje powołany w IH w 2021 r. Zespół ds. współpracy ze szkołami. Pracownicy IH są również zapraszani do współpracy z przedstawicielami środowisk twórczych, których wspierają swoją wiedzą jako eksperci. Ponadto należy zauważyć, że jedna z monografii stała się podstawą do przygotowania scenariusza sztuki, która w 2020 r. miała swoją premierę w Teatrze Nowym w Poznaniu.

Nauczyciele akademicy popularyzują wyniki swoich badań prowadzonych w ramach projektów indywidualnych i zespołowych. Struktura wewnętrzna IH w zakresie organizacji badań opiera się na 12 zespołach badawczych oraz jednej pracowni <https://his.usz.edu.pl/badania-naukowe/grupy->

[badawcze/](#). Kadra IH swoim doświadczeniem i kompetencjami w zakresie prowadzenia badań dzieli się ze studentami realizując we współpracy z nimi projekty badawcze m.in. z zakresu edycji źródeł, historii mówionej, jak i opracowując wspólnie zebrane wyniki badań. Zainteresowania badawcze studenci rozwijają podczas objazdów naukowych i wizyt studyjnych (wykaz w **zał. 1.3**), wykładów i warsztatów gościnnych organizowanych dla nich przez pracowników IH (wykaz w **zał. 4.13**). Studenci mają także możliwość uczestniczenia w odbywających się w IH: od roku 2021 Forum Doktorantów Instytutu Historycznego i od roku 2022 Seminarium Naukowym im. prof. Edwarda Włodarczyk https://youtu.be/afv1FUjaEJ0?si=k9HHa8T9T21_2rOG. Na szczególną uwagę zasługuje działalność Koła Naukowego Młodych Historyków, które daje studentom możliwość rozwijania umiejętności warsztatowych, pogłębianie wiedzy oraz kompetencji związanych z prowadzeniem badań. Koło liczy obecnie ok. 30 osób. Swoimi początkami sięga lat 70. XX wieku, a więc czasów, kiedy kształcenie na kierunku historia realizowane było w Wyższej Szkole Pedagogicznej, poprzedniczce US. Członkowie koła realizują we współpracy z pracownikami IH własne projekty badawcze i zdobywają na nie fundusze, organizują konferencje naukowe oraz wydają od 2000 r. (z przerwami) czasopismo naukowe „Scriptor” <https://wnus.usz.edu.pl/scr/no/page/about>. Koło włączyło się także w przygotowania zjazdu absolwentów historii, który odbył się w czerwcu 2024 z okazji 55-lecia akademickiego nauczania historii w Szczecinie <https://youtu.be/5NbhOFeyEt4?si=QNLLUt--d-disZlu>. Szczegółowy wykaz aktywności Koła, w tym aktywnego udziału w ogólnopolskich konferencjach naukowych w omawianym okresie zawiera **załącznik 3.3**.

Celem polityki kadrowej prowadzonej przez dyrekcję IH jest zapewnienie nie tylko najwyższego poziomu kształcenia, ale także rozwoju naukowego. W roku 2020 wznowione zostały roczne urlopy naukowe. Początkowo kierowane były na nie pojedyncze osoby, od 3 lat korzystają z nich rokrocznie czterej wykładowcy. Sprzyja to podwyższaniu kwalifikacji przez nauczycieli akademickich. Zauważyć należy, że od 2019 roku 3 pracowników uzyskało tytuł naukowy profesora, 2 pracowników ze stopniem doktora habilitowanego zostało zatrudnionych na stanowisku profesora US, zaś czterech pracowników otrzymało stopień doktora habilitowanego. Rozwój liczebny kadry jest warunkowany liczbą studentów, która od kilku lat pozostaje na tym samym poziomie, co uniemożliwia ogłaszanie konkursów na stanowiska badawczo-dydaktyczne (na przełomie 2022/2023 roku przeprowadzony był otwarty konkurs na stanowisko asystenta badawczego). Dążenie do zapewnienia kształcenia na wysokim poziomie w związku z urlopami naukowymi pracowników w roku 2024 r. spowodowało wzrost liczby godzin dla jednego z ekspertów współpracujących, co spowodowało, że na podstawie kompetencji merytorycznych, doświadczenia oraz pozytywnych wyników dotychczasowej współpracy został on na rok zatrudniony w wymiarze ½ etatu na stanowisku adiunkta w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych.

Osiągnięcia dydaktyczne potwierdzają wyniki badań ankietowych wśród studentów przeprowadzane w Uniwersytecie Szczecińskim na podstawie zarządzenia Rektora US 144/2023 z dn. 4.12.2023 r. <https://bjk.usz.edu.pl/ankietowanie/> (Sprawozdanie z oceny jakości kształcenia realizowanego przez pracowników IH w semestrze letnim r. a. 2023/2024 **zawiera zał. 4.14**). W celu doskonalenia procesu dydaktycznego wszelkie uwagi studentów na temat jakości kształcenia dyrekcja IH analizuje i omawia indywidualnie z pracownikami, co przynosi oczekiwane skutki. Wyniki ankiet ewaluacyjnych kierunku są także dyskutowane podczas zebrań pracowników poświęconych wyłącznie sprawom dydaktycznym, które regularnie odbywają się w IH. Istotnym czynnikiem mającym wpływ na jakość kształcenia są hospitacje zajęć, podczas których oceniany jest poziom merytoryczny i dydaktyczny zajęć oraz terminowość ich przeprowadzania. Zasady hospitacji reguluje zarządzenie nr 38/2022 Rektora US z dn. 08.04.2022 oraz zarządzenie nr 165/2022 Rektora US z dn. 28.11.2022 <https://bjk.usz.edu.pl/hospitacje-wizytacje/>. W US odbywa się również co dwa lata ocena okresowa pracownika. Obejmuje ona działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Zasady oceny określa zarządzenie nr 142/2023 Rektora US z dn. 4.12.2023 <https://bip.usz.edu.pl/zarzadzenie/19644/zarzadzenie-nr-142-2023>. W ocenie okresowej przeprowadzonej w roku 2024 wszyscy pracownicy prowadzący badania w dyscyplinie historia otrzymali ocenę pozytywną. W ocenie jakości kształcenia na kierunku jako interesariusze zewnętrzni i

wewnętrzni (studenci). Formularz ankiety ewaluacyjnej kierunku wypełnianej przez studentów zawiera **załącznik nr 4.15**. Zebrane opinie są analizowane przez zespół kierunku i przekazywane pracownikom. Podkreślić należy, że w 2021 r. został powołany Zespół konsultacyjny ds. kształcenia nauczycielskiego przy Instytucie Historycznym US, który opiniuje programy kształcenia na specjalności nauczycielskiej. Opinie zmian w programie przygotowują eksperci z Archiwum Państwowego w Szczecinie, Archiwum US i Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Stargardzie. Podkreślić należy, że w pracach zespołu kierunku bierze udział także przedstawiciel studentów. Uczelnia wprowadziła szereg regulacji oddziaływujących na jakość kształcenia począwszy od Kodeksu etyki nauczyciela akademickiego i Kodeksu Etyki Studenta Uniwersytetu Szczecińskiego, po Plan Równości Płci. Uniwersytet Szczeciński prowadzi również politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem (<https://bip.usz.edu.pl/zarządzenie/20384/zarządzenie-nr-57-2024>) oraz podejmuje liczne prostudenckie działania. Zaliczyć do nich trzeba w pierwszej kolejności powołanie Akademickiego Biura Karier, Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości oraz Uniwersyteckiego Zespołu Wsparcia i Rozwoju (<https://wir.usz.edu.pl/>), w ramach którego pracują: uczelniany koordynator ds. wsparcia studentów US, koordynator ds. wsparcia psychologicznego studentów US, koordynator ds. wolontariatu studentów US, koordynator ds. integracji międzykulturowej studentów US oraz koordynator ds. wsparcia psychologicznego studentów zagranicznych oraz wsparcia wzajemnego. Uniwersytet Szczeciński zapewnia więc pomoc w projektowaniu karier zawodowych, pomoc psychologiczną, jak również wsparcie studentów z niepełnosprawnościami (<https://bon.usz.edu.pl/>). W uczelni został także ustanowiony Pełnomocnik ds. równego traktowania studentów i doktorantów oraz Rzecznik Praw Studenta, działają komisje dyscyplinarne i odwoławcze komisje dyscyplinarne dla studentów i nauczycieli akademickich.

W Uniwersytecie Szczecińskim obowiązuje kompleksowy system wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego i podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Opiera się on na przyznawanych co roku nagrodach rektora za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne, o które dla pracowników IH wnioskuje dyrektor IH. Swoje osiągnięcia mogą zgłaszać także sami pracownicy. Co roku w IH jest przyznawanych po kilka tego typu gratyfikacji finansowych. W Uczelni funkcjonuje również system motywowania pracowników do publikowania polegający na wypłacaniu dodatkowego wynagrodzenia za wybitne publikacje (głównie wysoko punktowane artykuły). W roku 2024 r. kwestię tę reguluje zarządzenie nr 27/2024 Rektora US z dnia 5.03.2024 r. <https://bip.usz.edu.pl/zarządzenie/20270/zarządzenie-nr-27-2024>. Co roku kilkunastu pracowników IH zostaje nagrodzonych w ten sposób. Oprócz tego w US ogłaszany jest konkurs na najlepszego naukowca roku. W omawianym okresie tytuł ten przypadł dwa razy pracownikom IH (w 2021 i 2024 roku dziedzinie nauk humanistycznych). Pracownicy mają także możliwość ubiegania się o nagrody Prezesa Rady Ministrów, Ministra Nauki. Władze instytutu występują również o przyznanie zasłużonym pracownikom Złotych i Srebrnych Krzyży Zasługi oraz Medalu Edukacji Narodowej.

Realizowane w roku akademickim 2024/2025 programy studiów są zgodne z uchwałą nr 133/2019 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 26 września 2019 roku na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku — Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r., poz. 1668 ze zm.) w związku z art. 214 ust. 1 i art. 268 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku. Program specjalności nauczycielskiej obowiązuje zgodnie z Dz.U. z roku 2019 poz. 1450. Osoby, które prowadzą zajęcia na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela*, w pełni spełniają wymagania stawiane przez powyższe zasady prawne, są z wykształcenia pedagogami, psychologami, specjalizują się w dydaktyce historii lub pracują jako nauczyciel historii w szkole na różnych poziomach edukacyjnych (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa) i dodatkowo pełniący funkcję doradcy metodycznego. Lista wykładowców prowadzących zajęcia na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* znajduje się poniżej w Tabeli nr 5.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w raporcie z wizytacji PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1. Zrównoważenie proporcji pomiędzy pracownikami samodzielnymi i niesamodzielnymi wśród pracowników IH	Zmiany kadrowe wynikające z przechodzenia na emeryturę pracowników IH oraz napływ młodych badaczy w ramach zmian organizacyjnych w US spowodował zmniejszenie dysproporcji między pracownikami samodzielnymi i niesamodzielnymi publikującymi w dyscyplinie historia. Utrzymująca się na stałym poziomie liczba studentów uniemożliwia utworzenie etatów dla młodych pracowników badawczo-dydaktycznych (zob. zał. 4.2)
2. Podjęcie systematycznych działań wspierających rozwój kompetencji dydaktycznych kadry związanej z ocenianym kierunkiem	W okresie 2019-2024 podjęte zostały systematyczne działania wspierające rozwój kompetencji dydaktycznych pracowników IH zarówno w ramach US (repozytorium kursów i szkoleń on-line, programy edukacyjne dla nauczycieli akademickich finansowane ze środków zewnętrznych), jak i poprzez uruchomienie specjalnych funduszy na ten cel znajdujących się w dyspozycji dziekana WH oraz poprzez rekomendowanie szkoleń przez władze IH.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Instytut Historyczny jako część WH, na którym prowadzony jest kierunek historia, umiejscowiony jest w Kampusie Krakowska, przy ul. Krakowskiej 71-79 w Szczecinie. Jest to obiekt o powierzchni 13 237 m², w którym IH zajmuje 2 582 m². Dysponuje w nim 15 salami dydaktycznymi, salą konferencyjną, 29 gabinetami dla kadry oraz kilkoma pomieszczeniami specjalnymi. Zajęcia dydaktyczne odbywają się w 8 salach: 068, 069, 070, 071, 072, 073, 134, 139. Dodatkowo do dyspozycji dydaktyków i studentów pozostaje sala komputerowa – 145, a zajęcia seminaryjne w małych grupach odbywają się w gabinetach pracowników (opis sal oraz ich powierzchnia zał. 5.1, 5.2). Na zajęciach z założenia korzystamy z aplikacji darmowych i open-source. Decyzja ta jest świadomym wyborem, dzięki któremu studenci po zakończeniu edukacji mogą nadal korzystać z poznanych aplikacji i doskonalić nabyte umiejętności w pracy zawodowej. Podczas zajęć studenci używają również z pakietu MS Office, który jest dostępny za darmo w ramach umowy na udostępnianie usługi Microsoft Office365. Studenci i pracownicy Uniwersytetu Szczecińskiego mają do niej bezpłatny dostęp. Pakiet obejmuje skrzynkę poczty e-mail (@usz.edu.pl – dla pracowników, @stud.usz.edu.pl – dla studentów); Office365 w wersji online z możliwością wspólnej pracy nad dokumentami, OneDrive – dysk internetowy, narzędzia dodatkowe i narzędzi MS 365 w chmurze, które umożliwiają im umieszczanie materiałów dydaktycznych dla studentów w formie elektronicznej. Wszyscy studenci historii korzystają na zajęcia z oprogramowania: QGIS - System Informacji Geograficznej, MsOffice (word, powerpoint, access, excel), Gephi, a studenci specjalności archiwistycznej wykorzystują System informatyczny ZoSIA - Zintegrowany System Informacji Archiwalnej (<https://www.nac.gov.pl/archiwum-cyfrowe/systemy-i-infrastruktura-it/zosia/>). Każdy ze studentów ma indywidualne konto do systemu i korzysta z niego w trakcie zajęć. Aktualność oprogramowania sprawdzana jest raz w roku, przed rozpoczęciem semestru zimowego przez pracowników IH dr hab. Pawła Guta, prof. US i dr hab. Dariusza Chojeckiego, prof. US. Pracownicy IH mają do dyspozycji 27 gabinetów (sale: 074a, 074b, 977a, 977b, 977c, 054, 055, 074, 079, 080, 081, 082, 083, 084, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 146, 147). Wyposażenie i wielkość pokoi zapewniają studentom komfortowy udział w zajęciach seminaryjnych oraz w konsultacjach. Baza ta w pełni zaspokaja bieżące potrzeby Instytutu, w części jest nawet użyczana na potrzeby kół naukowych i innych jednostek ulokowanych na Kampusie.

W IH znajdują się dwie przestrzenie, w których studenci mogą wypocząć na fotelach i kanapach. Jedna z nich ulokowana jest naprzeciw gabinetów 074 A i B, druga w holu Instytutu, naprzeciwko sali 068. Przy każdej sali dydaktycznej znajdują się składane krzesła, które umożliwiają studentom komfortowe oczekiwanie na zajęcia. W holu kampusu dostępna jest stołówka oraz dodatkowa przestrzeń wypoczynkowa. Miejsce do odpoczynku w ciszy jest także zapewnione w znajdującej się na Kampusie Bibliotece Humanistycznej i Nauk Społecznych, gdzie studenci mają do dyspozycji wygodne sofy i fotele. Z kolei, w łączniku z Wydziałem Ekonomii, Finansów i Zarządzania, studenci mogą skorzystać z wyjścia na patio, gdzie również znajduje się strefa relaksu. Drugie patio znajduje się na parterze sąsiadującego z IH Wydziału Nauk Społecznych.

Miejsca, w których przeprowadzane są praktyki zawodowe, spełniają wymogi w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zapisane w stosownych przepisach, szczególnie w zakresie kształcenia nauczycieli zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku. Monitorowanie infrastruktury dydaktycznej i naukowej odbywa się na bieżąco zarówno przed, jak i w trakcie odbywania przez studentów praktyk zawodowych – odpowiedzialność spoczywa na opiekunach praktyk. Monitorowanie odbywa się także przez studentów – uczestników praktyk (uwagi są zawierane w dzienniku praktyk). W ramach praktycznego przygotowania do wykonywania zawodu zawarte są porozumienia z Archiwum Państwowym w Szczecinie (**zał. 2.5**), Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Stargardzie (**zał. 5.3**), a także rozwijana jest współpraca z licznymi szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi, w których siedzibach istnieje odpowiednie zaplecze dydaktyczne, niezbędne do prowadzenia zajęć specjalistycznych, a zwłaszcza przeprowadzenia praktyk.

Cały Kampus Krakowska objęty jest dostępem do sieci Wifi, za pomocą której wszyscy studenci i pracownicy mają dostęp do Internetu w ramach projektu Eduroam. Usługa Eduroam to system prostego i bezpiecznego roamingu adresowany do osób związanych ze środowiskiem nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce. Za wsparcie użytkowników systemu informatycznego odpowiada Uczelniane Centrum Informatyczne US (sekcja ds. rozwoju narzędzi i kompetencji cyfrowych). Prowadzący i studenci mogą skorzystać z platformy MOODLE (dostępnej pod adresem <https://e-studia.usz.edu.pl/>), za pośrednictwem której wykładowcy mają możliwość udostępniania materiałów dydaktycznych studentom, przeprowadzania kolokwii i egzaminów (system automatycznego oceniania), realizacji prac projektowych, organizacji grup dyskusyjnych itp. Platforma ta jest zintegrowana z MS Teams, który służy do prowadzenia e-zajęć, kontaktu, spotkań i dyskusji ze studentami. Na podstawie umowy na udostępnianie usługi Microsoft Office365 studenci i pracownicy US mają do niej bezpłatny dostęp. Pakiet obejmuje skrzynkę poczty e-mail (@usz.edu.pl – dla pracowników, @stud.usz.edu.pl – dla studentów); Office365 w wersji online z możliwością wspólnej pracy nad dokumentami, OneDrive – dysk internetowy, narzędzia dodatkowe i narzędzi MS 365 w chmurze, które umożliwiają im umieszczanie materiałów dydaktycznych dla studentów w formie elektronicznej.

Teren Kampusu Krakowska, w którym znajduje się IH, jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ciągi komunikacyjne są szerokie i pozbawione przeszkód architektonicznych. Główna klatka schodowa zlokalizowana jest w przestronnym holu wejściowym. Posadzki w budynku wykonane zostały z kafli antypoślizgowych. W budynku znajdują się 3 windy dostosowane dla osób ze specjalnymi potrzebami, a w 2023 r. w IH zainstalowano nową windę przeznaczoną dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Także toalety są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Parkingi przed budynkiem posiadają wydzielone trzy miejsca dla osób niepełnosprawnych, szerokie wejścia umożliwiają dostanie się do budynku z poziomu gruntu. W budynku jest możliwość skorzystania z usługi tłumacza języka migowego online. Tablet z zainstalowaną aplikacją Tłumacza Języka Migowego znajduje się w Sekcji ds. Spraw Studenckich. Możliwe jest zgłoszenie zapotrzebowania na usługę tłumacza. Dodatkowo w sali 228 jest zainstalowana infrastruktura umożliwiająca streaming. Instalacje te są przeznaczone do wykorzystywania w trakcie zajęć prowadzonych na żywo z myślą o osobach, które z uwagi na stan zdrowia nie mogą brać fizycznego udziału w zajęciach. W holach znajdują się słowniczki języka

migowego. Infrastruktura jest nieustannie modernizowana. Więcej szczegółowych informacji można uzyskać na stronie: <https://usz.edu.pl/deklaracja-dostepnosci/architektura/krakowska-71-79/>.

W procesie studiów kluczowym dla wysokiej jakości nauczania jest dostęp do zasobów biblioteczno-informacyjnych. Studenci Uniwersytetu Szczecińskiego mają nieograniczony dostęp do zasobów Biblioteki Głównej US, wyszukiwarek i e-zasobów: <https://bg.usz.edu.pl/>. W Szczecinie znajduje się także biblioteka posiadająca tzw. egzemplarz obowiązkowy – Książnica Pomorska. Studenci wszystkich uczelni szczecińskich korzystają również z jej zasobów: <https://www.ksiaznica.szczecin.pl/>. Na terenie Kampusu Krakowska działa Biblioteka Humanistyczna i Nauk Społecznych (opis szczegółowy: zał. 5.4), będąca filią Biblioteki Głównej US: <https://bg.usz.edu.pl/human>. W jej zasobach znajduje się literatura specjalistyczna z zakresu historii, wykorzystywana w procesie nauczania na kierunku historia. Biblioteka obsługiwana jest przez sześcioro pracowników: Katarzynę Sitek (kierownik), Sylwię Sadecką, Magdalenę Gieczewską, Łukasza Wężka, Dominika Bombę oraz Bogusława Michała Hancia. Biblioteka Humanistyczna i Nauk Społecznych czynna jest sześć dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00-19.00 oraz w soboty w godzinach 9.00-14.00. Łącznie biblioteka dostępna jest dla studentów 55 godzin w tygodniu. Powierzchnia czytelni wynosi 578,5 m². Dodatkowo czytelnia dysponuje 3 magazynami o powierzchni: 965 - 13,9 m², 966 - 35,7 m², 969 - 67,2 m². Do dyspozycji czytelnicy mają salę z możliwością pracy indywidualnej oraz stoliki do pracy grupowej, łącznie 73 miejsca (w tym 3 dla osób niepełnosprawnych). Większość stanowisk ma bezpośredni dostęp do gniazdek elektrycznych. Wydzielone są również cztery stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu. Obecnie planowany jest remont, który ma doprowadzić do zwiększenia ich liczby. Wszystkie nowości wydawnicze, wpływające do czytelni, można przejrzeć w wolnym dostępie. Czytelnia dostosowana jest dla osób z niepełnosprawnościami. Dostęp do biblioteki możliwy jest z poziomu gruntu, wejście jest szerokie. Biblioteka dysponuje specjalistycznym sprzętem, np. punktem ksero finansowanym przez PFRON w ramach programu Pitagoras, dzięki czemu pracownicy są w stanie przygotować ksero i skany dla osób niepełnosprawnych z dostępnych baz danych. Biblioteka oferuje także usługę „zamów skan”, z której mogą skorzystać pracownicy, doktoranci oraz studenci Uniwersytetu Szczecińskiego posiadający ważne konto biblioteczne nieobciążone zaległościami. Z poszanowaniem prawa autorskiego skanowane są pojedyncze rozdziały z monografii, artykuły z czasopism oraz fragmenty książek, które w zależności od objętości publikacji umożliwiają zapoznanie się z określonym zagadnieniem stanowiącym przedmiot publikacji, ale nie wyczerpują całej jej treści.

Księgozbiór Biblioteki Humanistycznej i Nauk Społecznych stanowi 83361 książek oraz 39 czasopism. Literatura zgromadzona w bibliotece pochodzi z wymian, darów, a także systematycznie prowadzonych zakupów. Zbiory biblioteki przeglądać można zarówno w katalogach kartkowych (pozycje sprzed 1990), jak również w katalogu internetowym połączonym z Biblioteką Główną US. Został w nim umieszczony katalog unikalnego księgozbioru byłej Akademii Nauk Społecznych przy KC PZPR. Cały księgozbiór liczy wraz dubletami blisko 500 000 woluminów. Księgozbiór Biblioteki jest systematycznie stale wzbogacany – także na podstawie wskazań pracowników i zgłaszania potrzeb zakupu książek osobiście, mailowo, telefonicznie lub poprzez formularz „zaproponuj książkę” dostępny na stronie WWW Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego. Ponadto nauczyciele akademicki Wydziału Humanistycznego US otrzymują dostęp, w ramach Office 365, do pliku współdzielonego, w którym mogą wpisywać swoje propozycje do zakupu książek. Powyższe propozycje są traktowane przez bibliotekarzy priorytetowo i kupowane w pierwszej kolejności w ramach przyznanego bibliotece budżetu oraz przy wsparciu dziekana WH z funduszu dydaktycznego. Czytelnia udostępnia użytkownikom kody do e-booków oraz hasła do bazy EBSCO. Biblioteki US pracują na systemie biblioteczno-informacyjnym KOHA. Jest to w pełni profesjonalny, zintegrowany i bezpłatny system biblioteczny udostępniany na zasadach Open Source. Kod źródłowy jest całkowicie dostępny, ciągle modyfikowany na potrzeby użytkowników wraz ze stopniową akceptacją głównych standardów międzynarodowych typu MARC i Z39.50. System informacyjny Biblioteki Głównej US zawiera także bazy danych tworzone przez pracowników Biblioteki Głównej oraz bibliotek wydziałowych, w tym bazę publikacji pracowników naukowych US-Publi. Wszyscy studenci mają bieżący dostęp do wykazu publikacji naukowych pracowników US. Ciągła praca nad udoskonaleniem

systemu informacyjnego-bibliotecznego pozwoliła na połączenie możliwości wyszukiwania pozycji na wielu płaszczyznach tak, aby czytelnik mógł jednocześnie sprawdzić bazę biblioteczną oraz udostępniane bazy danych. Wersja używana przez Bibliotekę pozwala na wybranie języka, co umożliwia studentom zagranicznym korzystanie bez barier. Wyszukiwanie katalogowe odbywa się na podstawie tytułu, autora bądź słowa kluczowego. Obecnie trwają prace nad wdrożeniem w pełni do opisu bibliotecznego języka KABA (Katalogu Automatycznych Bibliotek Akademickich). Biblioteka Główna US posiada umowy zawarte z wszystkimi publicznymi uczelniami Szczecina oraz Książnicą Pomorską co pozwala na dostęp do zasobów bibliotek w oparciu o kartę międzybiblioteczną wydawaną w wypożyczalni Biblioteki Główniej US.

Władze WH i dyrektorzy IH na bieżąco monitorują stan infrastruktury w bezpośrednim kontakcie z kierownikiem Kampusu i informatykami współpracującymi z Instytutem. Niezwłocznie są podejmowane działania dotyczące napraw i modernizacji sprzętu (zakup nowych zestawów komputerowych i rzutników multimedialnych do sal wykładowych w miejsce urządzeń ulegającym częściowemu lub całkowitemu awariom).

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Wdrożenie specjalistycznego oprogramowania pozwalającego na kształcenie w zakresie obiegu i archiwizacji dokumentu elektronicznego	zalecenie zostało wykonane

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Współpraca Instytutu Historycznego z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter ciągły i wieloletni. Uwzględniając specyfikę swojego profilu naukowego i dydaktycznego, zarówno IH jako instytucja naukowa, jak również poszczególni pracownicy utrzymują bliskie kontakty z instytucjami naukowymi, kulturalnymi i edukacyjnymi, których celem jest podnoszenie jakości kształcenia na kierunku historia. Doświadczenie partnerów zewnętrznych oraz ich znajomość potrzeb rynku pracy wykorzystywane są do konstruowania, realizacji i doskonalenia programów studiów. Przykładem odpowiedzi Instytutu na zapotrzebowanie rynku pracy było utworzenie na studiach 2 stopnia specjalności *muzealnictwo*. Od wielu lat w regionie, podobnie jak w kraju i zagranicą, rośnie liczba muzeów, a już istniejące rozszerzają profil działalności, przenosząc akcent na obszar edukacji i popularyzacji. Aktywność wystawienniczą podejmują także inne instytucje kultury, co rodzi zapotrzebowanie na nowe kadry muzealników, dobrze przygotowanych do realizacji realizowanych przez nie projektów ekspozycyjnych i edukacyjnych. Koncepcja utworzenia specjalności wyszła z grona zawodowych muzealników i pracowników naukowych IH zaangażowanych w realizację projektów wystawienniczych w takich muzeach, jak np. Pommersches Landesmuseum w Greifswaldzie, Muzeum Narodowym w Szczecinie, Muzeum Regionalne w Cedyni, Muzeum Pomorza Myśliborskiego w Myśliborzu. Muzeum Techniki i Komunikacji w Szczecinie czy Muzeum

Archeologiczno-Historycznym w Stargardzie. Z muzealnikami pracującymi w tych instytucjach konsultowana była koncepcja specjalizacji muzealniczej, program kształcenia oraz regulaminy praktyk zawodowych (zał. 6.1). W muzeach posiadających najlepsze zaplecze oraz najbardziej doświadczoną kadrę odbywa się część zajęć praktycznych dla studentów specjalności, w tym również przygotowywanie wystaw (np. we współpracy z Muzeum Narodowym – Centrum Dialogu Przełomy w Szczecinie została pod kierunkiem dr. T. Ślepowrońskiego przygotowana ekspozycja plenerowa „Robotnicy przymusowi na Pomorzu Zachodnim” (<https://muzeum.szczecin.pl/wystawy/czasowe/1557-wystawa-plenerowa-robotnicy-przymusowi-w-niemieckim-szczecinie-1939-1945.html>)). Bardzo dobre relacje z tymi placówkami pozwalają na przeprowadzenie całych zajęć lub wybranych tematów poza kampusem uniwersyteckim. Współpracujące muzea przyjmują studentów na praktykę, umożliwiając im zdobywanie i doskonalenie kompetencji zawodowych. Lista placówek muzealnych, które przyjmują studentów historii na praktyki została przedstawiona w części 2 Raportu Samooceny str. 33. Specjalne porozumienie IH zawarł z Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Stargardzie (zał. 5.3).

Instytut Historyczny posiada też wieloletnią tradycję współpracy z archiwami, zwłaszcza z Archiwum Państwowym w Szczecinie, oraz archiwami zakładowymi, w tym Archiwum Uniwersytetu Szczecińskiego. Efektem współpracy jest doskonalenie programu studiów (zał. 6.2a i zał. 6.2b), m.in. poprzez wprowadzanie nowych przedmiotów, np. edukacja archiwalna. Przedmiot ten ma na celu przygotowanie adeptów kierunku do podejmowania zadań z zakresu popularyzacji i edukacji, które stanowią coraz ważniejszą część działalności archiwów. Ważnym obszarem współpracy z archiwami jest również możliwość odbywania w nich praktyk studenckich i prowadzenia badań naukowych. Od lat najważniejszym partnerem Instytutu w tym obszarze jest Archiwum Państwowe w Szczecinie. Porozumienie, które zostało podpisane między Uczelnią a Archiwum, oprócz współpracy w realizacji projektów naukowo-badawczych, edukacyjnych i społecznych, dotyczy również organizacji i realizacji staży oraz praktyk studenckich, realizacji zajęć praktycznych dla studentów i przygotowania przez studentów prac etapowych i dyplomowych (zał. 2.5).

Osobna forma współpracy obejmuje grono doświadczonych nauczycieli – praktyków ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Współpraca ta ma charakter zarówno nieformalny, jak też formalny. Regularne spotkania z nauczycielami odbywają się kilka razy w roku przy okazji organizowanych przez Instytut wykładów dla uczniów szkół ponadpodstawowych (Instytut Historyczny zaprasza... <https://his.usz.edu.pl/instytut-historyczny-zaprasza-spotkania-z-historia-dla-uczniow-szkol-ponadpodstawowych/>) oraz przy okazji kolejnych edycji olimpiad historycznych dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Spotkania te są jednym z ważniejszych, ale nie jedynym, kanałem nawiązywania bliższej współpracy z poszczególnymi szkołami, które zapraszają pracowników Instytutu jako ekspertów w realizowanych przez siebie projektach edukacyjnych. Przedmiotem współpracy są najczęściej systematyczne i okazjonalne wykłady w konkretnych szkołach oraz opieka merytoryczna nad konkursami (zał. 6.3a i zał. 6.3b). Ze względu na procedury obowiązujące w Uniwersytecie, patronat nad wybranymi przedsięwzięciami obejmuje Rada Naukowa Instytutu Historycznego (przykład zał. 6.4). W okresie pandemii Covid-19 główną formą kontaktów były wykłady online z oferty przedstawionej przez Instytut (<https://his.usz.edu.pl/dla-szkol/>) lub uzgadniane indywidualnie z pracownikami (koordynacją współpracy ze szkołami zajmuje się specjalnie w tym celu powołany zespół) - zał. 1.4. Warto dodać, że do organizacji wydarzeń stacjonarnych z udziałem uczniów i nauczycieli angażowani są również studenci specjalności nauczycielskiej w formie wolontariatu.

W związku z koniecznością doskonalenia programu kształcenia na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* i dostosowywania go do realiów współczesnej szkoły, został wyłoniony zespół konsultujący zmiany w programach studiów tej specjalności. Składa się on z doświadczonych nauczycielek historii, w tym dwóch z wieloletnim doświadczeniem dyrektorskim oraz w zakresie doradztwa metodycznego. Działalność tego zespołu została sformalizowana w 2021 r. (zał. 6.5a, 6.5b, 6.5c). Celem działania zespołu jest opiniowanie wybranych

elementów procesu kształcenia przyszłych nauczycieli, lecz także proponowanie zmian. Przykładem tego rodzaju konsultacji było wprowadzenia do programu studiów 1 i 2 stopnia dodatkowych przedmiotów przydatnych dla przyszłych nauczycieli (informatyka dla nauczycieli, prawo oświatowe) czy uwzględniających specyfikę współczesnej edukacji historycznej (np. e-historia, edukacja regionalna, edukacja pozaszkolna) - **zał. 6.6a i zał. 6.6b**.

Osobną kwestią jest organizacja i realizacja praktyk dydaktycznych. Od lat trwa współpraca z grupą nauczycieli mentorów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych (SP 47, SP 61 w Szczecinie, SP 8 w Policach, II LO, IX LO, XII LO, XIV LO w Szczecinie), którzy regularnie przyjmują studentów na praktyki. Warto podkreślić, że są to jednocześnie szkoły ćwiczeń dla studentów historii. Jeżeli w danym roku liczba studentów na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* jest większa, studenci kierowani są również do szkół, w których zatrudnieni są inni sprawdzeni nauczyciele. Dokumentacją umów dotyczących praktyk zajmuje się Dział Wsparcia Organizacji Procesu Dydaktycznego (dokumentacja praktyk **zał. 6.7a, zał. 6.7b, zał. 6.7c, zał. 6.7d**).

Ważnym elementem kształcenia przyszłych nauczycieli historii jest wprowadzanie ich w środowisko zawodowe. Studenci biorą udział w konferencjach, debatach (<https://zcdn.edu.pl/debata-oksfordzka-o-systemie-edukacji/>) i bezpłatnych formach doskonalenia organizowanych przez wojewódzką placówkę metodyczną – Zachodniopomorskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie oraz placówkę powiatową – Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie. Mają w ten sposób możliwość nawiązania kontaktów z praktykami oraz skonfrontować wiedzę teoretyczną z zakresem historii, psychologii, pedagogiki i dydaktyki z realiami szkolnymi. Studenci uczestniczący w takich formach doskonalenia otrzymują certyfikaty udziału w szkoleniu budując tym samym własne portfolio zawodowe.

Wśród systematycznych działań podejmowanych we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wspomagających realizację i doskonalenie programu studiów, można wymienić także indywidualną współpracę pracowników IH (okazjonalną lub stałą) z różnymi instytucjami naukowymi, kulturalnymi i oświatowymi. Jej wynikiem są badania naukowe, projekty popularnonaukowe oraz konferencje naukowe o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym organizowane z podmiotami zewnętrznymi i adresowane do szerokiego otoczenia społecznego. W ich realizację włączani są też studenci, którzy w ten sposób mają możliwość pogłębiania swej wiedzy i umiejętności oraz doskonalenia kompetencji społecznych. Przykładowe projekty realizowane z udziałem studentów (**zał. 7.1**).

Grono podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego oraz zakres współpracy między nimi a IH jest systematycznie weryfikowany w trakcie nieformalnych okresowych przeglądów. Na podstawie formułowanych wniosków podejmowane są działania w celu włączenia do współpracy kolejnych osób i instytucji, zgodnie z profilem naukowym i dydaktycznym Instytutu. Przykładem tego rodzaju działań jest włączenie szerszej reprezentacji studentów do opiniowania zmian w efektach kształcenia, jakie będą wprowadzone od roku akademickiego 2025/2026. (**zał. 6.8**). Zostały również podjęte działania w celu utworzenia Rady Interesariuszy Instytutu Historycznego US. Dotychczas interesariusze nie byli zainteresowani głębszą formalizacją kontaktów, jednak w ostatnim czasie pojawiły się nowe propozycje projektów realizowanych wspólnie z IH, które wykraczają poza zakres kontaktów bilateralnych (**zał. 6.9**).

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w

		zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Angażowanie interesariuszy zewnętrznych do debaty nad programem studiów, sposobami jego realizacji, zakładanymi i osiąganymi efektami.	zalecenie zostało wykonane
2.	Stworzenie platformy wymiany poglądów dotyczących kształcenia na kierunku <i>Historia</i> pomiędzy przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, współpracującymi z IH.	Interesariusze byli zainteresowani głównie porozumieniami dwustronnymi, dotyczącymi konkretnych kwestii, jednak na ostatnim spotkaniu w szerszym gronie interesariuszy została przyjęta propozycja sformalizowania działalności Rady Interesariuszy IH od roku 2025.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Instytut Historyczny jako jednostka prowadząca badania na wysokim poziomie, co zostało potwierdzone wynikiem ewaluacji działalności naukowej w latach 2017-2021 (kategoria A+), specjalizuje się m.in. badaniach nad regionem Bałtyku. Jeden z wiodących kierunków badań IH – historia regionu Bałtyku oraz Pomorza – stanowi też ważny punkt odniesienia w procesie kształcenia studentów na kierunku historia. Działania podejmowane w ramach niektórych projektów naukowych prowadzonych przez pracowników IH w latach 2019-2024 wpłynęły na ofertę dydaktyczną skierowaną do studentów, o czym świadczą tematy licznych warsztatów i konferencji międzynarodowych zorganizowanych w ramach polsko-niemieckiego projektu z programu Interreg, nr INT 198, Mare-Pomerania-Confinium - Morze – Pomorze – Pogranicze miejscem polsko-niemieckiego dialogu. Transgraniczna sieć współpracy w nauce i edukacji historycznej Nadodrza i strefy bałtyckiej / Das Meer – Pommern – die Grenzregion als Orte des deutsch-polnischen Dialogs. Grenzübergreifendes Netzwerk zur wissenschaftlichen Kooperation und historischen Bildung über Ostsee und Odergebiet”, realizowanego w latach 2021–2022 przez Uniwersytet Szczeciński, Muzeum w Schwedt, Katedrę Zabytkoznawstwa Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą oraz partnerów stowarzyszonych: Instytut Historii Uniwersytetu w Greifswaldzie, Pommersches Landesmuseum i Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie. Kierownikiem projektu był dr Paweł Migdałski, pracownik IH i wykładowca na kierunku historia. Lista konferencji dostępna jest na stronie ww. projektu, <https://mare.usz.edu.pl/en/call-for-papers-en/>.

Wymieniony projekt wzbogacił proces kształcenia na kierunku historia o dodatkowe wykłady i warsztaty dla studentów. Spotkania te wpisały się we wprowadzony przez dyrekcję IH w roku akademickim 2021/2022 cykl wykładów gościnnych organizowanych przez wicedyrektora IH dr hab. Pierre-Frédérika Webera, prof. US. Od jesieni 2021 r. w IH odbyło się łącznie 50 spotkań z zaproszonymi wykładowcami, ekspertami lub praktykami, które były adresowane do studentów wszystkich kierunków prowadzonych w IH, zwłaszcza kierunku historia. Ok. 75% gości to badacze zagraniczni lub afiliowani w zagranicznych ośrodkach. Połowa warsztatów i wykładów gościnnych została zrealizowana w języku angielskim. Wśród prelegentów byli przedstawiciele wiodących ośrodków akademickich i badawczych takich jak np. Uniwersytet w Cambridge. Do dyskusji na tematy związane z historią najnowszą zapraszano także gości wysokiej rangi (np. byłego ambasadora Niemiec i Ukrainy w Polsce). W zależności od formuły, spotkania miały charakter albo wykładu połączonego z dyskusją ze studentami, albo warsztatów, podczas których gość omawiał i analizował ze studentami materiały (teksty, dokumenty wizualne, multimedialne itp.), albo dyskusji panelowej z udziałem trzech do pięciu uczestników (w tym pracowników IH). Częstotliwość ww. wydarzeń zależała m.in. od

bieżących projektów pracowników IH, jak i od dyspozycyjności zapraszanych gości. Do takich spotkań dochodziło co najmniej raz w miesiącu. Lista zrealizowanych spotkań gościnnych dostępna jest w **zał. 7.1**.

Kolejnymi działaniami podejmowanymi w celu wspierania umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku historia były organizowane regularnie i przygotowywane merytorycznie przez pracowników IH wyjazdy studyjne dla studentów kierunku. Na uwagę zasługują szczególnie wyjazdy integracyjno-studyjne do Berlina i okolic na początku każdego roku akademickiego, za które odpowiada dr Tomasz Ślepowroński, wicedyrektor IH (pełny wykaz wyjazdów studyjnych studentów **zał. 1.3**). W ostatnich latach szczególnie jest wspierana przez władze IH i WH aktywność konferencyjna studentów. Część z wystąpień ma również wymiar międzynarodowy, gdyż studenci biorą udział w konferencjach zagranicznych np. w roku 2023 r. w 12. Międzynarodowej Konferencji Studenckiej "The Háskóli Íslands Student Conference on the Medieval North" (referat studenta był zatytułowany "Crime, cruelty and brutality during the years 1130-1177 of the Norwegian Civil War in Snorri Sturluson's Heimskringla").

Dzięki podpisanym w ramach programu Erasmus+ umowom międzyinstytucjonalnym z kilkoma uniwersytetami europejskimi studenci mają możliwość realizacji części programu studiów za granicą. Z racji obowiązującej Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Kształcenia (ISCED) umowy te dotyczą zarówno kierunku historia, jak i archeologia (ISCED 0222 - „History and Archaeology”). Umowy podpisane są także dla wymiany kadr (STA, Staff Mobility for Teaching; STT, Staff Mobility for Training). Koordynatorem wymiany Erasmus+ dla obu kierunków jest dr hab. Pierre-Frédéric Weber, prof. US, wicedyrektor IH. Obserwuje się dość umiarkowane zainteresowanie możliwością skorzystania z bogatej oferty wyjazdowej wśród studentów kierunku, nawet tych mających odpowiednie kompetencje językowe. Sytuacja ta wynika z dwóch głównych czynników: bogatej oferty kontaktów międzynarodowych dostępnych w ramach działalności bieżącej IH oraz podejmowanej przez studentów pracy zarobkowej wpływającej negatywnie na ich mobilność. Mimo to w IH podejmowane są regularne działania na rzecz wspierania ich mobilności. Na początku roku akademickiego podczas dni adaptacyjnych studenci pierwszych roczników studiów są poinformowani o możliwościach i warunkach wyjazdów w ramach programu Erasmus+. Osobą kontaktu między studentami a Działem Spraw Międzynarodowych US jest koordynator ds. wymiany, który służy pomocą w znalezieniu odpowiednich przedmiotów w ofertach zagranicznych uczelni partnerskich lub/i w poszukiwaniu nowych partnerów do wymiany. Koordynator wspiera także kandydatów w korespondencji z uczelniami przyjmującymi, np. w celu otrzymywania informacji uzupełniających, jak również opiekuje się co roku kilkoma studentami zagranicznymi realizującymi jeden lub dwa semestry mobilności na kierunku historia w Szczecinie. Intuicyjnym systemem aplikowania na wyjazd jest Dream Apply, używany przez US, <https://dsm.usz.edu.pl/dreamapply/>. Lista zagranicznych uczelni partnerskich w obecnej kadencji unijnego programu Erasmus+ tj. Perspektywa 2021-2027 (stan: 22.11.2024) dostępna jest w **zał. 7.2**.

Umiędzynarodowienie dotyczy również doświadczenia dydaktycznego kadry IH. Część pracowników wygłosiła w latach 2019-2024 wykłady gościnne w ośrodkach zagranicznych lub prelekcje popularnonaukowe w języku obcym (angielskim, niemieckim, francuskim). Podkreślić należy, że część nauczycieli akademickich wykazuje aktywność w ramach międzynarodowych sieci lub gremiów odpowiedzialnych za opracowanie nowych standardów kształcenia w kontekście bilateralnym (np. polsko-czeskim). Na szczególną uwagę zasługują tutaj działania Międzynarodowego Ośrodka Badań Interdyscyplinarnych (MOBI) US w Kulicach (ok. 70 km od Szczecina), którego dyrektorem jest prof. dr hab. Jörg Hackmann, a wicedyrektorem ds. naukowych – dr Paweł Migdalski, pracownicy IH. Ośrodek organizuje od 2023 r. szkoły letnie dla polskich i zagranicznych historyków studentów i doktorantów US, z udziałem wykładowców IH oraz badaczy z innych ośrodków, nie tylko krajowych. W ramach tych działań odbyła się międzynarodowa szkoła wiosenna, przygotowana z partnerami z Niemiec i Estonii. Lista wykładowców biorących szczególny udział w działaniach umiędzynarodawiających dostępna jest w **zał. 7.3**.

Wyżej wymienione wydarzenia mają swój wpływ na realizację programu studiów na kierunku historia. Studenci uczestnicząc w nich rozszerzają treści kształcenia zapisane w programie studiów, wzmacniają także realizację efektów uczenia się oraz zdobywają nowe umiejętności i kompetencje społecznych. Dotyczą one zarówno kwestii językowych, jak i uwrażliwienia na odmienne stanowiska i argumenty prezentowane przez przedstawicieli historiografii z innych państw, przy zachowaniu szacunku wobec różnych punktów widzenia i postaw, umiejętności zabierania głosu w debatach publicznych (wykaz debat w j. angielskim **zał. 1.2**).

Umiejdzynarodowienie, wynikające czy to doświadczeń i kontaktów zdobytych podczas dwuletniego stypendialnego pobytu dr. Tomasza Ślepowrońskiego w Pommersche Landesmuseum w Greifswaldzie (2013-2014), czy polsko-niemieckich projektów realizowanych m.in. przez dr. Pawła Migdalskiego (wykaz **zał. 1.8**), jak i również polsko-niemieckich konferencji (wykaz **zał. 1.7b**) znacząco wpłynęło na kształt specjalności *muzealnictwo*. Specjalność ta została bowiem wzbogacona o treści kształcenia dotyczące dziedzictwa kulturowego Pomorza, jak i poszerzona o praktyczne umiejętności i doświadczeń, które w toku zajęć przekazywane są studentom. Wpływ umiejdzynarodowienia dostrzec można także w treściach innych zajęć oferowanych studentom w IH, w tym szczególnie w zagadnieniach poruszanych w ramach wykładów monograficznych (**zał. 2.3**).

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Wzmocnienie na kierunku historia kształcenia w zakresie języka niemieckiego co pozwoliłoby studentom ocenianego kierunku korzystać z bogactwa niemieckojęzycznych materiałów źródłowych, znajdujących się w archiwach i bibliotekach Pomorza Zachodniego, angażować się w polsko-niemieckie projekty badawcze i zwiększać swoją obecność w pobliskich uczelniach niemieckich	Każdy student preferujący lektorat z j. niemieckiego może go wybrać. W przypadku, gdy nie zbierze się odpowiednia grupa w IH, uczęszcza na zajęcia z innym kierunkiem. Na 1 stopniu studiów studenci uczą się też odczytywanie tekstów niemieckich na zajęciach: Neografia gotycka. Na 2 stopniu studiów, oprócz lektoratu z j. niemieckiego, umiejętności i kompetencje w zakresie wykorzystania z niemieckojęzycznej literatury i źródeł są wspierane na zajęciach laboratoryjnych: Translatorium z języka nowożytnego.
2.	Podjęcie działań wspierających studentów w pokonywaniu barier utrudniających korzystanie z programu Erasmus+ lub innych możliwości poznawania innych krajowych i zagranicznych ośrodków naukowych	Wszechstronne działania wspierające znoszenia barier i wspieranie mobilności studentów podejmowane są przez koordynatora ds. wymiany w osobie zastępcy dyrektora IH ds. współpracy międzynarodowej i promocji dr hab. Pierre-Frédérika Webera, prof. US.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Należy podkreślić, że jednym z celów realizowanego w IH w latach 2020-2022 projektu Mare-Pomerania-Confinium – „Morze – Pomorze – Pogranicze miejscem polsko-niemieckiego dialogu. Transgraniczna sieć współpracy w nauce i edukacji historycznej Nadodrza i strefy bałtyckiej / Das Meer – Pommern – die Grenzregion als Orte des deutsch-polnischen Dialogs. Grenzübergreifendes Netzwerk zur wissenschaftlichen Kooperation und historischen Bildung über Ostsee und Odergebiet”, w którym można dostrzec wpływ umiędzynarodowienia na program studiów było przygotowanie przypisanych do historii jako dyscypliny wiodącej dwóch angielskojęzycznych kierunków studiów. Na pierwszym stopniu to Baltic Region Studies (Studia nad regionem bałtyckim), a na drugim stopniu Borders and Boundaries Studies (Studia nad granicami i pograniczami). Zostały one wprowadzone do oferty rekrutacyjnej US w 2023 r. (<https://bip.usz.edu.pl/zarządzenie/18241/zarządzenie-nr-38-2023> i <https://bip.usz.edu.pl/zarządzenie/18243/zarządzenie-nr-40-2023>).

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Na US przykładą się dużą wagę do wsparcia studentów, które obejmuje różne formy i działania. W Uczelni, jak i w samym IH, funkcjonuje kompleksowy system wsparcia dla studentów w procesie nauki, dydaktyki (włączając metody kształcenia na odległość), organizacji, informacji, planowania kariery zawodowej, pomocy materialnej, pomocy psychologicznej oraz podstawowej opieki zdrowotnej. Zakres i rodzaje wsparcia są dostosowane do indywidualnych potrzeb i sytuacji studenta, ze szczególnym uwzględnieniem studentów z niepełnosprawnościami, o szczególnych potrzebach oraz studentów w trudnej sytuacji życiowej i studentów zagranicznych. Uczelnia realizuje te działania poprzez następujące inicjatywy:

1. Transparentny system stypendialny, służący do motywowania studentów, składający się z czterech głównych rodzajów stypendiów: stypendia socjalne, stypendia dla osób niepełnosprawnych, stypendia rektora za wyniki w nauce i inne osiągnięcia oraz zapomogi (<https://bip.usz.edu.pl/attachments/download/15847> i <https://bip.usz.edu.pl/attachments/download/15848>). Studenci mogą ubiegać się także o stypendium ministra za znaczące osiągnięcia (<https://usz.edu.pl/stypendium-ministra-nauki-na-rok-akademicki-2024-2025/>).
2. Dostęp do bazy noclegowej – 4 domy studenckie znajdujące się w Szczecinie oraz kilkadziesiąt punktów gastronomicznych na terenie obiektów US.
3. Dostęp do sieci bibliotek uniwersyteckich – Biblioteka Główna US oraz jej filie na poszczególnych kampusach.
4. Na US funkcjonuje szereg jednostek powołanych celem wsparcia studentów w różnych aspektach ich funkcjonowania na Uczelni, są to m.in.: Uniwersytecki Zespół Wsparcia i Rozwoju, Akademickie Biuro Karier i Dział Spraw Studenckich. Wymienione jednostki udzielają informacji na temat: regulaminu studiów, stypendiów, uczelnianych organizacji studenckich i doktoranckich, opłat za studia, nagród rektora, programów MOST i Erasmus+, kredytów studenckich, dostępności domów studenckich, aktów prawnych, wsparcia studentów z zagranicy, wsparcia studentów z niepełnosprawnościami, ubezpieczeń, opieki medycznej oraz umów ze studentami (<https://studenci.usz.edu.pl/>).

5. Pomocą dla osób z niepełnosprawnościami oraz przewlekle chorych (także osób bez orzeczenia o niepełnosprawności) zajmuje się Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, który został powołany w 2007 roku. Głównym celem działań tej jednostki jest wsparcie niepełnosprawnych studentów w procesie kształcenia, w tym również pomoc psychologiczna. Ponadto dział pełni funkcje doradcze w zakresie organizacyjnym i merytorycznym dla nauczycieli akademickich oraz pracowników administracyjnych, którzy mają na co dzień kontakt z osobami z orzeczeniem o niepełnosprawności (w semestrze zimowym 2024/2025 zostało zaplanowane specjalne szkolenie dla pracowników IH dotyczące wsparcia dla studentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi). Pracownicy działu oferują pomoc wszystkim osobom z niepełnosprawnościami, które napotykają trudności w realizacji programu studiów (<https://bon.usz.edu.pl/>). Kwestie związane z funkcjonowaniem osób o szczególnych potrzebach reguluje zarządzenie nr 26/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego (<https://bip.usz.edu.pl/zarządzenie/16010/zarządzenie-nr-26-2022>). Studenci mają także możliwość otrzymania wsparcia psychologicznego. Na US funkcjonuje ponadto Punkt Pomocy Psychologicznej, w którym w sposób bezpośredni lub on-line studenci mogą uzyskać bezpłatne wsparcie psychologiczne. Dodatkowo 20 kwietnia 2023 roku zainaugurował swoją działalność Uniwersytecki Zespół Wsparcia i Rozwoju (WiR) skierowany do studentów US. Jego działalność opiera się na trzech filarach: wsparciu, rozwoju oraz czasie wolnym. Zadaniem zespołu WiR jest inicjowanie działań na rzecz studentów US, a także informowanie o możliwościach już istniejących na naszej Uczelni (<https://wir.usz.edu.pl/>).

6. W celu zwiększenia działań na rzecz ochrony praw i obowiązków studenta w US został powołany Rzecznik Praw Studenta. Zadaniem Rzecznika jest współpraca ze studentami i jednostkami Uczelni w zakresie przestrzegania praw studenta oraz prowadzenie odpowiednich czynności w przypadku ich łamania, w porozumieniu z Władzami Uczelni oraz Samorządem Studenckim. Każdy student ma możliwość kontaktu z Rzecznikiem w celu otrzymania pomocy i wsparcia (<https://studenci.usz.edu.pl/rzecznik-praw-studenta/>).

7. Studenci mogą również kontaktować się z Prorektorem ds. Studenckich w sprawach dotyczących ich praw i obowiązków, (<https://usz.edu.pl/studenci-zapraszamy-na-dyzur-prorektor-ds-studenckich-dr-hab-katarzyny-kotarskiej-prof-us/>) oraz Prodziekanem ds. studenckich, dla studentów historii jest nim dr Małgorzata Cieśluk (<https://dos.usz.edu.pl/piastow/ogloszenia-dos-piastow/>). Wsparcie administracyjne realizowane jest przez dyrekcję IH, ze szczególnym uwzględnieniem zastępcy dyrektora ds. kształcenia oraz koordynatora zespołu kierunku. Procedury podejmowania decyzji określone w Regulaminie Studiów oraz innych przepisach wewnętrznych i zewnętrznych są w przypadkach nietypowych i trudnych uzupełniane przez dodatkowe mechanizmy, zwłaszcza konsultacje z zainteresowanymi, w tym studentami oraz pracownikami Instytutu, mające na celu jak najbardziej wszechstronne wyjaśnienie sprawy, jak i pogłębione zrozumienie jej charakteru i okoliczności. Szczególnie mocno trzeba podkreślić, że studenci zawsze przed rozstrzygnięciem swoich spraw mają możliwość przedstawienia argumentów zastępcy dyrektora ds. kształcenia. Studenci mają możliwość bezpośredniego kontaktu z pracownikami badawczo-dydaktycznymi oraz dydaktycznymi w ramach tradycyjnych konsultacji (szerzej w kryterium 2). Dodatkowo istnieje możliwość korzystania z e-konsultacji, które można zrealizować na prośbę studenta poprzez platformę MS Teams.

8. Studenci mają możliwość zrzeszania się w różnorodnych organizacjach studenckich, których funkcjonowanie nadzoruje i wspiera Dział ds. Studenckich (<https://bip.usz.edu.pl/zarządzenie/18122/zarządzenie-nr-25-2023>). Mogą również działać w samorządzie studenckim oraz w kołach naukowych. Wśród studentów historii aktywnie działa Koło Naukowe Młodych Historyków (<https://his.usz.edu.pl/knmh/>) – opiekun dr hab. Radosław Skrycki, prof. US. Istnieje też możliwość pozyskiwania funduszy na działalność kół naukowych z funduszy Komisji ds. uczelnianych organizacji studenckich i doktoranckich. Właśnie z tych źródeł studenci Koła otrzymali grant za zajęcie I miejsca w konkursie na projekty zgłaszane przez koła i organizacje studenckie działające na US (<https://his.usz.edu.pl/wp->

[content/uploads/NEWSLETTER-IH-US-V_2022-3.pdf](#) str. 6), za który sfinansowali projekt "Upamiętnienie miejsc pobytu polskich robotników przymusowych w Szczecinie w latach 1939-1945" (zał. 1.13).

9. Poza programem studiów US proponuje studentom możliwość bezpłatnego uczestniczenia w wykładach ogólnouczeniowych. Istnieje też oferta zarówno bezpłatnych, jak i płatnych kursów językowych (<https://usz.edu.pl/kursy-jezykowe-dla-studentow/>).

10. Studenci mają także możliwość wzięcia udziału zarówno w programach wymiany krajowej, jak i międzynarodowej (MOST: <https://studenci.usz.edu.pl/program-most/>, Erasmus+: <https://dsm.usz.edu.pl/erasmus/>).

11. Akademickie Biuro Karier działające na US zajmuje się działalnością doradczą, szkoleniową oraz informacyjną skierowaną do studentów i absolwentów Uczelni, wspierając ich rozwój zawodowy i osobisty. Głównymi zadaniami ABK US są: prowadzenie i bieżące aktualizowanie bazy ofert pracy, staży, praktyk i wolontariatu, przygotowywanie wielotematycznych bezpłatnych warsztatów i szkoleń – samodzielnie i przy współdziałaniu z firmami i instytucjami; organizowanie staży i praktyk dla studentów; współpraca z pracodawcami, instytucjami i organizacjami z całego kraju; bezpłatne udostępnianie publikacji, informatorów i poradników związanych z rynkiem pracy i rozwojem osobistym; zapoznavanie studentów i absolwentów podczas indywidualnych konsultacji ze standardami tworzenia dokumentów aplikacyjnych (CV i listu motywacyjnego); monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uczelni, co pozwala na dopasowanie programów kształcenia do potrzeb zmieniającego się rynku pracy; świadczenie doradztwa zawodowego opartego na testach osobowościowych i opinii psychologicznej; współorganizowanie wydarzeń takich jak Targi i Giełda Pracy; wydawanie cotygodniowego newslettera zawierającego informacje z życia Uczelni, oferty dla studentów i absolwentów i inne (<https://abk.usz.edu.pl/>).

12. US posiada szeroką ofertę aktywności związanych z czasem wolnym, rozwijaniem zainteresowań i pasji. W ramach Uczelni działają: Akademickie Centrum Kultury oraz Chór Akademicki. Akademickie Centrum Kultury skupia między innymi: Teatr Akademicki US, Teatr „Nie Ma”, Teatr Boscha, Teatr Tańca „cz’Kawka na horyzoncie”, Teatr Ognia „Inko Gni To”, Orkiestrę Kameralną „Akademia” i inne. Centrum dysponuje własną sceną teatralną i zapleczem technicznym, dzięki czemu ma możliwość prezentacji szerokiego spektrum projektów artystycznych. Na deskach sceny Akademickiego Centrum Kultury co roku odbywa się wiele ważnych festiwali, między innymi Festiwal Teatrów Niezależnych „Pro Contra” oraz „Soft”, na których artyści z całej Europy prezentują swoje spektakle.

13. US proponuje szeroką ofertę zajęć wychowania fizycznego oraz dodatkowych zajęć sportowych. W ramach uczelni działają samodzielne jednostki sportowe, do których należą Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Klub Uczelniany AZS. Działalność studentów w sekcjach Klubu Uczelnianego AZS US daje możliwość zdobycia punktów przy ubieganiu się o stypendium rektora dla najlepszych studentów US.

14. Przed początkiem nowego roku akademickiego organizowane są dni adaptacyjne, które mają na celu zapoznanie studentów pierwszego roku ze sposobem funkcjonowania Uczelni i Instytutu oraz ze specyfiką kształcenia akademickiego. Podczas tych dni studenci mają okazję spotkać się z władzami WH i IH, pracownikami naukowo-dydaktycznymi oraz pracownikami dziekanatu, którzy zajmują się obsługą administracyjną procesu kształcenia. W trakcie dni adaptacyjnych studenci poznają również opiekunów roku, którzy współpracują z władzami Wydziału i Instytutu, starostami roku oraz organami samorządu studenckiego. Opiekunowie pomagają także w wyborze starosty roku oraz starostów grup. Każdy z roczników studiów ma przydzielonego opiekuna roku, do którego studenci mogą się zwracać z prośbą o pomoc, z propozycjami różnych aktywności związanych z dydaktyką, sprawami, które wymagają interwencji oraz w innych tematach wymagających konsultacji, np. w kwestii przysługujących praw, obowiązków oraz procedur funkcjonujących na US (zał. 8.1).

15. Studenci IH US mają możliwość zdobywania dodatkowych umiejętności zawodowych podczas uczestnictwa w badaniach realizowanych przez pracowników jednostki oraz podmioty, z którymi US ma podpisane umowy współpracy.

16. Studenci informowani są o działalności naukowej, dydaktycznej i popularnonaukowej pracowników i innych studentów w ramach newsletteru ukazującego się co miesiąc w Instytucie, który dostępny jest za pośrednictwem strony internetowej (<https://his.usz.edu.pl/newsletter-instytutu-historycznego-us/>).

Ponadto studenci historii mają szansę wielopłaszczyznowego rozwoju naukowego dzięki korzystaniu z oferty pozaprogramowej. W latach 2020-2022, ramach Programu Współpracy Interreg V A Meklemburgia-Pomorze Przednie / Brandenburgia / Polska w ramach celu „Europejska Współpraca Terytorialna“ Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), realizowany był program „Morze – Pomorze – Pogranicze – miejscem polsko-niemieckiego dialogu. Transgraniczna sieć współpracy w nauce i edukacji historycznej Nadodrza i strefy bałtyckiej. Das Meer – Pommern – die Grenzregion als Orte des deutsch-polnischen Dialogs. Grenzübergreifendes Netzwerk zur wissenschaftlichen Kooperation und historischen Bildung über Ostsee und Odergebiet”, – koordynator projektu dr Paweł Migdalski (Budżet projektu: 437.378,28 Euro ~ 1.858.857,69 zł.), w którym uczestniczyli także studenci kierunku historia. M.in. 18 stycznia 2022 r. brali oni udział w warsztatach „Życie żydowskie na Pomorzu w pamięci Niemców i Polaków”, koordynowanych przez prof. Joerg Hackmanna, Summer School on Antisemitism and Xenophobia in the Baltic Sea Region (28.08-4.09.2024); warsztatach „Stosunki polsko-niemiecko-żydowskie we współczesnych mediach: narracje i stereotypy” połączonych z wykładem Karolina Placzynta (Centrum Badań nad Antysemityzmem [ZfA] Uniwersytetu Technicznego w Berlinie) – 8.11.2022; warsztatach „Cmentarze żydowskie zachodniej Polski. Stan zachowania, dokumentacja” – koordynacja dr P. Migdalski. Owocem tych aktywności stało się włączenie grupy studentów historii do realizowanego w latach 2021-2023 przez prof. J. Hackmanna międzynarodowego projektu badawczego „Topografia żydowska w Szczecinie przed Holokaustem”. Podjęli się oni opracowania materiałów archiwalnych szczecińskiej rodziny Cohnów, których efektem mają być prace dyplomowe napisane przez studentów. Studenci uczestniczyli także w badaniach dr Tomasza Ślepowrońskiego, których efektem była wystawa stworzona przez członków Koła Naukowego Młodych Historyków w 2022 r.: „Robotnicy przymusowi w niemieckim Szczecinie w latach 1939-1945”. Studenci historii są niezwykle aktywni w sferze popularyzatorskiej. Regularnie biorą udział w wykładach dla szkół na wszystkich poziomach kształcenia, dniach otwartych, piknikach organizowanych przez Uniwersytet (**zał. 1.13**).

Studenci historii mają szansę przygotowywać się do wejścia na rynek pracy, szczególnie dzięki obecności w programie studiów modułu praktyk, które odbywają się u interesariuszy zewnętrznych Instytutu. Biorą udział w projektach naukowych, konferencjach, w tym konferencjach międzynarodowych organizowanych przez pracowników IH, spotkaniach poświęconych najnowszym badaniom w dziedzinie historii (**zał. 7.1**).

Podstawowym kanałem przekazywania informacji dotyczących procesu kształcenia, kierunków studiów, programów nauczania, planów zajęć są strony internetowe WH i IH. Bieżące komunikaty przekazywane są przez dziekanat drogą elektroniczną. W roku akademickim 2015/16 wprowadzono system EGERIA (moduł Edukacja), który integruje moduły dydaktyczne i administracyjne. Ponadto dostępna jest platforma e-proDziekan, dedykowana studentom i pracownikom, umożliwiająca m.in. ewidencjonowanie ocen. Obsługa administracyjna studentów realizowana jest głównie poprzez platformę e-proDziekan. Istnieje możliwość bezpośredniego kontaktu z pracownikami Sekcji ds. Studenckich w wyznaczonych godzinach. Informacje kontaktowe do wszystkich pracowników dziekanatu są dostępne na stronie internetowej uczelni (<https://dos.usz.edu.pl/kontakt/>).

Problemy związane z dydaktyką, jak również inne (np. przejawy dyskryminacji oraz wszelkie formy przemocy) zgłaszane są przez studentów w formie pisemnej lub ustnej do opiekuna roku, następnie do dyrekcji IH oraz władz dziekańskich WH. Decyzje dotyczące sposobu rozwiązania zgłoszonych problemów podejmowane są podczas zebrań tych organów. Kwestie problematyczne zgłaszane prodziekanowi ds. studenckich wymagają zachowania formy pisemnej. Sprawy te rozpatrywane są w ramach kompetencji prodziekana, a odpowiedź udzielana jest studentowi w formie pisemnej lub na

konsultacjach. Należy zaznaczyć, iż studenci mają możliwość oceny zajęć prowadzonych przez nauczyciela akademickiego oraz kierunku studiowania w trakcie przeprowadzania semestralnych ankiet. Wyniki ankiet są źródłem dodatkowych informacji, które mogą ujawnić wszelkie nieprawidłowości. Szczegółowe zasady ankietyzacji określa Zarządzenie Nr 144/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego w sprawie zasad dokonywania przez studentów i doktorantów oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków związanych z kształceniem (<https://bip.usz.edu.pl/attachments/download/15944>).

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Wprowadzenie studenckiej ewaluacji jakości obsługi administracji i innych form wsparcia adresowanych do studentów	Wprowadzono w ramach działań ankietowych Uczelni
2.	Wydłużenie czasu przeznaczanego na obsługę studentów - i o ile to możliwe - zwiększenie liczby pracowników odpowiedzialnych za kontakt ze studentami	zalecenie zostało zrealizowane także poprzez wprowadzenie elektronicznych form obsługi studenta, np. platforma e-proDziekan
3.	Podjęcie szerszych działań mających na celu promocję nagród i wyróżnień wymienionych w Regulaminie Studiów, co dodatkowo zmotywować może studentów do nauki	podjęto działania m.in. poprzez media społecznościowe i strony IH, WH i US (np. https://studenci.usz.edu.pl/nagroda-rektora/)

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uczelnia, Wydział Humanistyczny i Instytut Historyczny prowadzą wielowymiarową politykę informacyjną skierowaną do studentów, do środowiska akademickiego, jak również do otoczenia społeczno-gospodarczego. Wykorzystywane są przede wszystkim nowoczesne kanały informacyjne, pozwalające na zwiększenie zasięgów i rozpoznawalności oraz na przekazywanie najbardziej aktualnych wiadomości. Służą temu: strona główna US <https://usz.edu.pl/>, strona Biuletynu Informacji Publicznej <https://bip.usz.edu.pl/> oraz Facebook US <https://facebook.com/UniwersytetSzczecinski/>. Strony główne US są zgodne ze standardami WEB

Content Accessibility Guidelines 2.0 (WCAG 2.0). Informowaniu studentów i kandydatów na studia historyczne służą: strona internetowa IH <https://his.usz.edu.pl/> oraz strona internetowa Biura Rekrutacji <https://kandydaci.usz.edu.pl/>. Należy jednak podkreślić, że według obowiązującej struktury i statutu Uniwersytetu Szczecińskiego instytuty odpowiadają w pierwszej kolejności za badania naukowe, zaś nad sprawami dydaktycznymi czuwają wydziały. Dlatego też w niektórych przypadkach strona IH odsyła na stronę WH <https://hum.usz.edu.pl/>. Dotyczy to takich kwestii jak: plany studiów (plan studiów 1 stopnia: https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/plan-studi%C3%B3w-24_25-historia-I-stopnia-stacjonarne.pdf, plan studiów 2 stopnia: https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/plan-studi%C3%B3w-24_25-historia-II-stopnia-stacjonarne.pdf), sylabusy zarówno dla 1 stopnia (https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/sylabusy-24_25-historia-I-stopnia-stacjonarne.pdf), jak i dla 2 stopnia (https://hum.usz.edu.pl/wp-content/uploads/sylabusy-24_25-historia-II-stopnia-stacjonarne.pdf), zasady przeprowadzenia i zaliczania praktyk zawodowych (<https://hum.usz.edu.pl/studenci/regulaminy-praktyk/>), jak i również zasady dyplomowania (<https://hum.usz.edu.pl/studenci/materialy-dla-studentow/>). Wszystkie wiążące dokumenty prawne dostępne są natomiast na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Uniwersytetu Szczecińskiego, <https://bip.usz.edu.pl/> w tym pełne programy studiów (1 stopień: <https://bip.usz.edu.pl/attachments/download/17265>, 2 stopień: <https://bip.usz.edu.pl/attachments/download/17266>).

Strona internetowa IH zawiera w zakładce „Dla kandydatów” zasady rekrutacji (<https://his.usz.edu.pl/zasady-rekrutacji/>). Ważne dla kandydatów informacje dot. zasad potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym umieszczone są w Uchwale Senatu US 117/2029 (zał. 9.1), natomiast zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym zawarte są Zarządzeniu Rektora US Nr 149/2019 (<https://bip.usz.edu.pl/zarządzenie/11296/zarządzenie-nr-149-2019>). Dla kandydatów na studia na kierunku historia została przygotowana odpowiednia strona internetowa: <https://his.usz.edu.pl/dla-kandydatow/historia>, gdzie znajdują się najważniejsze informacje dotyczące, zasad i kryteriów rekrutacji, sylwetki absolwenta, możliwych specjalności do wybrania w toku studiów i powiązanych z nimi kwalifikacji zawodowych.

Zakładka strony internetowej IH „Dla studenta” przedstawia istotne informacje praktyczne dotyczące organizacji procesów dydaktycznych. Dostępne są tam programy studiów 1 stopnia (https://his.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Hist1_program-studiow_SEN_uchwa%C5%82a_46_z_25-04-2024_z%C5%82.58_program_studio%CC%81w_historia_1st.-1.pdf) i 2 stopnia (https://his.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Hist2_program-studiow_SEN_uchwa%C5%82a_46_z_25-04-2024_z%C5%82.59_program_studio%CC%81w_historia_2st.-1.pdf), plany zajęć (po przekierowanie na stronę wydziałową, https://hum.usz.edu.pl/studenci/plany-zajec-studia-stacjonarne/#Kampus_Krakowska) oraz kryteria pisania prac dyplomowych, uwzględniające wymogi merytoryczne i formalne, jak również zasady stosowania aparatu naukowego (<https://his.usz.edu.pl/kryteria-pisania-prac-dyplomowych/>). Ponadto strona informuje o możliwościach rozwoju naukowego w ramach działających w IH kół naukowych, szczególnie Koła Naukowego Młodych Historyków US, <https://his.usz.edu.pl/knmh/>. Obowiązujący regulamin studiów można sprawdzić i pobrać na stronie http://dk.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Regulamin-studiow-Uniwersytetu-Szczecinskiego-obowiazujacy-wszystkich-studentow-22_23.pdf, zaś transparentności procesów kształcenia oraz informacji o funkcjonowaniu systemu zapewnienia ich jakości służy zakładka, która na stronie Wydziału Humanistycznego US daje wgląd m.in. w procedury hospitacji zajęć, analizy prac pisemnych i dyplomowych lub jeszcze oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich (<https://hum.usz.edu.pl/ksztalcenie/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/>).

Zakładka strony internetowej IH „Instytut” obejmuje m.in. profile wszystkich pracowników Instytutu, zawierające dane o obszarach badawczych oraz link ORCID do aktualnej listy publikacji – wraz z

danymi kontaktowymi (<https://his.usz.edu.pl/instytut/historia/>). IH utrzymuje również kontakty z absolwentami historii, o czym świadczy zorganizowany w czerwcu 2024 r. zjazd absolwentów historii z okazji 55-lecia akademickiego nauczania historii w Szczecinie. Relacja o tym wydarzeniu znajduje się w zakładce „Absolwenci”, <https://his.usz.edu.pl/zjazd-absolwentow-15-czerwca-2024-r/>. Należy tu dodać, że wsparciem studentów i absolwentów w wyborze ich ścieżki zawodowej zajmuje się na szczelbu Uczelni Akademickie Biuro Karier (<https://abk.usz.edu.pl/>), które pomaga im w znalezieniu zatrudnienia spełniającego ich oczekiwania, aspiracje i kwalifikacje.

Studenci są na bieżąco informowani o ofertach mobilności w ramach programów: MOST (<https://studenci.usz.edu.pl/most/>) oraz Erasmus+ (<https://dsm.usz.edu.pl/erasmus/>). Wnioski są składane za pomocą aplikacji DreamApply - <https://dsm.usz.edu.pl/dreamapply/>.

O aktywnościach w ramach IH studenci są informowani na bieżąco przez media społecznościowe Instytutu (przede wszystkim Facebook, <https://www.facebook.com/IHiSM/>, ale również Instagram, https://www.instagram.com/instytut_historyczny_us/, i TikTok, https://www.tiktok.com/@instytut_historyczny_us), oraz co miesiąc za pośrednictwem Newslettera Instytutu Historycznego US, funkcjonującego od stycznia 2021 r. Wszystkie numery są archiwizowane i dostępne na stronie instytutu, <https://his.usz.edu.pl/newsletter-instytutu-historycznego-us/>.

Uczelnia zapewnienia studentom pomoc materialną w przypadkach i według warunków określonych w obowiązujących aktach US, <https://studenci.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Zarz%C4%85dzenie-135.2023-w-spr.-wys.-styp.-soc.-zw.-styp.-soc.-styp.-dla-niepe%C5%82nospr.zapomogi-dla-student%C3%B3w-US-w-r.a.-23.24-1.pdf>. Pomocą dla osób z niepełnosprawnościami oraz przewlekłe chorych (także osób bez orzeczenia o niepełnosprawności) zajmuje się Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Głównym celem działań tej jednostki jest wsparcie niepełnosprawnych studentów w procesie kształcenia, w tym również pomoc psychologiczna. Dział pełni także funkcje doradcze w zakresie organizacyjnym i merytorycznym dla nauczycieli akademickich oraz pracowników administracyjnych, którzy mają na co dzień kontakt z osobami z orzeczeniem o niepełnosprawności. Pracownicy działu oferują pomoc wszystkim osobom z niepełnosprawnościami, które napotykały trudności w realizacji programu studiów (<https://bon.usz.edu.pl/>). Kwestie związane z funkcjonowaniem osób o szczególnych potrzebach reguluje Zarządzenie nr 26/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18 marca 2022 r., <https://bon.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Zarządzenie-nr-26.2022-w-spr.-realizacji-uprawnien-osob-ze-szczegolnymi-potrzebami-w-US.pdf>.

W ramach kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi zespół kierunku sprawdza opinie na temat komplementarności i aktualności informacji zawartych w różnych kanałach informacyjnych stosowanych w komunikacji przez IH oraz weryfikuje ich dostępność. Inicjatywą władz IH jest także ankieta, którą co roku w trakcie dni adaptacyjnych, za pośrednictwem aplikacji forms wypełniają studenci pierwszych lat. Jej analiza pozwala na uzyskanie informacji skąd przyszli studenci historii dowiedzieli się o studiach w IH, czy zdawali historię na maturze, do jakich profili uczęszczali w swoich klasach w szkołach ponadpodstawowych (<https://forms.office.com/Pages/DesignPageV2.aspx?prevorigin=shell&origin=NeoPortalPage&subpage=design&id=1i2Jr2NFVUScBaOYpD8jYiNuMkl2sfVDmQtjRU8d0dpUN0NIMzMyT09QQktVVjVDU1ITVIZPMzZJUC4u>). Analiza ta pozwala na modyfikację polityki informacyjnej prowadzonej przez IH (zał. 9.2).

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze

	Prezydium PKA	naprawczym
1.	Uzupełnienie informacji znajdujących się na stronie internetowej Wydziału	Zostały uzupełnione, a strony US, WH i IH mają nową strukturę ułatwiającą znalezienie informacji
2.	Opracowanie i wdrożenie działań mających na celu ocenę jakości publicznego dostępu do informacji z perspektywy różnych grup odbiorców	zalecenie zostało wykonane

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Nadzór nad jakością kształcenia na kierunku sprawowany jest przez dziekana WH, prodziekana ds. studenckich WH, sekcję ds. kształcenia, zastępcę dyrektora IH ds. kształcenia oraz przez zespół kierunku pod przewodnictwem wyznaczonej osoby. Podział kompetencji pomiędzy poszczególnymi komórkami oparty jest o Statut Uniwersytetu Szczecińskiego (<https://usz.edu.pl/wp-content/uploads/Statut-tekst-jednolity-na-6-lutego-2024-r.-ze-sprostowaniem.pdf>) oraz Regulamin Organizacyjny Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 września 2023 r. (<https://bip.usz.edu.pl/zarządzenie/19262/zarządzenie-nr-116-2023>).

Zakres kompetencji dziekana, zespołu kierunku oraz zastępcy dyrektora instytutu ds. kształcenia określa Statut US w dziale V (Jednostki organizacyjne). W dziale tym w rozdziale 2 (Wydział) w § 86 pkt. 1 Statut stwierdza, że podstawową jednostką organizacyjną US powołaną do organizacji, prowadzenia i koordynacji procesu kształcenia na kierunkach studiów przyporządkowanych do dyscypliny jest wydział. W § 87 pkt 1. wskazuje, że wydziałem kieruje dziekan, który organizuje i kieruje działalnością dydaktyczną wydziału oraz reprezentuje go na zewnątrz. § 88 pkt. 2-3 szczegółowo określają zadania dziekana wydziału w zakresie organizowania i prowadzenia procesu kształcenia, sprawowania nadzoru nad jakością kształcenia, zgodnością programów studiów i ich realizacji z obowiązującymi przepisami, przestrzeganiem regulaminu studiów, stworzenia systemu oceny jakości kształcenia i oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich oraz nadzór nad jego funkcjonowaniem. W tym samym rozdziale § 93 Statutu określa zadania prodziekana wydziału, który odpowiada za podejmowanie decyzji związanych z tokiem studiów, dba o właściwą obsługę studentów oraz wydaje decyzje administracyjne w sprawach studenckich. W rozdziale 4 (Zasady współdziałania jednostek organizacyjnych przy prowadzeniu procesu kształcenia) w §108 pkt 1 Statut nakazuje powołanie zespołu kierunku dla każdego kierunku studiów przyporządkowanego do danej dyscypliny. Zespół sprawuje merytoryczny nadzór nad realizacją programu studiów i funkcjonowaniem danego kierunku studiów oraz występuje z propozycjami niezbędnych zmian w tym zakresie (§ 109, pkt 2), a także opiniuje obsadę osobową zajęć prowadzonych w ramach kierunku (§ 109, pkt 3). Dokładne informacje na temat zakresu wykonywanych przez zespół zadań znajdują się w dalszej części opisu kryterium 10. W rozdziale 1 (Instytut) w § 78 pkt 5 Statut określa, że w instytucie może być utworzone stanowisko zastępcy dyrektora celem przekazania mu zadań związanych ze współdziałaniem w prowadzeniu kształcenia na kierunkach studiów przyporządkowanych do dyscypliny właściwej dla instytutu. Zakres obowiązków ustala dyrektor w porozumieniu z prorektorem właściwym ds. kształcenia. W IH zastępca dyrektora ds. kształcenia zajmuje się nadzorem nad prawidłową realizacją procesu kształcenia na kierunkach studiów, w których dyscypliną wiodącą jest historia, w szczególności reaguje na bieżące problemy związane z tokiem studiów, tworzy projekty przydziałów godzin dla nauczycieli akademickich, które następnie

opiniowane są przez zespół kierunku i przedstawiane do zatwierdzenia dziekanowi, w porozumieniu z nauczycielami akademickimi tworzy propozycję oferty zajęć dla studentów ERASMUSA. Kompetencje sekcji ds. kształcenia określa § 61 Regulaminu organizacyjnego US, a zwłaszcza pkt 4, który szczegółowo precyzuje działania sekcji ds. kształcenia w zakresie organizacyjnego i administracyjnego prowadzenia kształcenia na kierunku studiów.

Ustalanie wytycznych w sprawie programów studiów oraz studiów podyplomowych należy do kompetencji Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego na podstawie §60 pkt 1. Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego. W US obowiązują formalnie przyjęte zasady projektowania, zatwierdzania programów studiów oraz wprowadzania do nich zmian. Zasady te zostały określone w szczególności w Uchwale nr 88/2023 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 czerwca 2023 roku w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia (<https://bip.usz.edu.pl/uchwala/18865/uchwala-nr-88-2023>) oraz w Uchwale nr 101/2023 Senatu US (<https://bip.usz.edu.pl/uchwala/19259/uchwala-nr-101-2023>) i Uchwale nr 26/2024 Senatu US (<https://bip.usz.edu.pl/uchwala/20415/uchwala-nr-26-2024>) zmieniających powyższą uchwałę. Rozdział III Uchwały nr 88/2023 dokładnie opisuje procedurę tworzenia nowego kierunku, rozdział IV procedurę wprowadzania zmian do istniejących programów studiów, a rozdział V procedurę zamknięcia (likwidacji) kierunku.

Na podstawie § 32 Uchwały nr 88/2023 z wnioskiem o podjęcie inicjatywy zmian w programie studiów może wystąpić do dziekana wydziału zespół danego kierunku lub dyrektor instytutu lub rada dydaktyczna. § 33 reguluje przypadki zmian zakładających wyłącznie modyfikacje formy zajęć dydaktycznych przedmiotu lub innego rozkładu godzin zajęć dla poszczególnych form dydaktycznych przedmiotu. Projekt takich zmian dziekan przedstawia radzie dydaktycznej w celu zasięgnięcia opinii. Po otrzymaniu opinii pozytywnej zmiany są wprowadzane do programu studiów na kierunku od następnego roku akademickiego. Gdy w programie studiów proponowane są inne zmiany obowiązuje procedura określona w § 30.

W projektowaniu programu studiów na kierunku historia uwzględniono nowoczesne technologie oraz narzędzia kształcenia. Na specjalnościach *archiwistycznej* i *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* wprowadzono przedmioty, które przygotowują studentów do pracy z nowoczesnymi technologiami. Na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* jest to informatyka nauczycielska, przygotowująca do pracy z tablicą interaktywną i Whiteboard, programami do testowania i lekcji powtórzeniowych (Quizizz, 2, Easynotecards, Padlet, Quizizz, Kahoot, WordArt, LearningApps), technologią informacyjno-komunikacyjną w czasie zajęć prowadzonych metodą „odwróconej klasy” itd. Na 1 stopnie na specjalności *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela* jest to przedmiot E-historia - projektowanie zajęć multimedialnych, na którym student przygotowany jest do wykorzystywania w pracy nauczyciela prezentacji multimedialnych, zasobów wirtualnych muzeów, archiwów, bibliotek oraz repozytoriów cyfrowych i portali edukacyjnych, a także wykorzystywania gier i symulacji komputerowych na lekcjach historii. Na specjalności archiwistycznej są to przedmioty: informatyka archiwalna, który przygotowuje do posługiwania się bazami danych wykorzystywanymi w działalności archiwalnej, oraz zarządzanie dokumentacją współczesną, przygotowujące do prowadzenia kancelarii i archiwum w systemie elektronicznego zarządzania dokumentacją (EZD). W programie studiów historycznych znalazły się takie przedmioty jak: na 1 stopniu – technologia informatyczna (utrwalająca i uzupełniająca umiejętności posługiwania się MS Word, MS PowerPoint, MS Excel, MS Access), na II stopniu – historia cyfrowa (prezentująca zasady korzystania z internetowych baz publikacyjnych SCOPUS, CEJSH, CEEOL, BAZHUM oraz serwisy Academia.edu i Research Gate, a także wybranych internetowych bazy danych historycznych, dająca umiejętności tworzenia baz danych historycznych w MS Access, MS Excel oraz w środowisku R, ponadto – baz bibliograficznych w programie Zotero, pokazująca możliwości przestrzennej wizualizacji danych historycznych w oprogramowaniu QGIS).

Przyjęcia na studia odbywają się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Zostały one określone w Uchwale nr 85/2023 Senatu US z dn. 29.06.2023 w sprawie

warunków i trybu rekrutacji oraz kryteriów kwalifikacji na studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w Uniwersytecie Szczecińskim rozpoczynające się w roku akademickim 2024/25 oraz w Uchwale nr 47/2024 zmieniającej powyższą uchwałę (<https://bip.usz.edu.pl/uchwala/18862/uchwala-nr-85-2023>), a także w Uchwale nr 86/2023 Senatu US w sprawie zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych (<https://bip.usz.edu.pl/uchwala/18863/uchwala-nr-86-2023>). W przypadku naboru na 1 stopień studiów decydujące znaczenie mają wyniki matury osiągnięte przez kandydatów na studia. W tym przypadku decydujące znaczenie mają wyniki matury z takich przedmiotów szkolnych, jak historia, wiedza o społeczeństwie i historia sztuki. Pozytywne wyniki egzaminu maturalnego uznawane są odpowiedni sposób weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych kandydata na studia. W przypadku kwalifikacji na studia 2 stopnia podstawowym kryterium kwalifikacji jest uzyskanie tytułu licencjata na kierunku studiów historia. W przypadku osób legitymujących się co najmniej tytułem zawodowym licencjata na innych kierunkach z dyscyplin nauk humanistycznych i społecznych podstawę kwalifikacji stanowi ocena na dyplomie ukończenia studiów licencjackich oraz rozmowa kwalifikacyjna. Dokładne informacje o zasadach rekrutacji zostały opisane w kryterium 3.

Nad kierunkiem historia sprawowany jest nadzór związany z zapewnieniem jakości kształcenia. W US obowiązuje Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia (USZJK) wprowadzony Uchwałą nr 109/2020 Senatu US z dnia 17 grudnia 2020 roku (<https://bip.usz.edu.pl/uchwala/13284/uchwala-nr-109-2020>). Sposób organizacji USZJK został określony w Zarządzeniu nr 194/2020 Rektora US z dnia 21 grudnia 2020 roku w sprawie organizacji USZJK w US wraz z załącznikami (<https://bip.usz.edu.pl/zarządzenie/13279/zarządzenie-nr-194-2020>). USZJK dotyczy procesu kształcenia na wszystkich kierunkach prowadzonych w uczelni na studiach 1 i 2 stopnia oraz studiach doktoranckich, podyplomowych i innych formach kształcenia.

Struktura USZJK obejmuje uczelniany zespół ds. jakości kształcenia, rady dydaktyczne wydziałów, zespoły kierunków, Akademickie Biuro Karier US. Nadzór nad działaniami realizowanymi w ramach USZJK sprawuje prorektor ds. kształcenia US, wspierany przez koordynującego te prace pełnomocnika rektora ds. jakości kształcenia. Działania administracyjne związane z jakością kształcenia są realizowane w Biurze Jakości Kształcenia US i w Dziale Wsparcia Organizacji Procesu Dydaktycznego US. Biuro Jakości Kształcenia US realizuje zadania obejmujące w szczególności: 1) opracowywanie projektów dotyczących zapewniania i doskonalenia kształcenia w uczelni, a także – projektów procedur służących zapewnieniu jakości kształcenia; 2) dokonywanie okresowych przeglądów programów studiów i analiz struktury zatrudnienia nauczycieli akademickich pod kątem zapewnienia odpowiedniego poziomu kształcenia; 3) monitorowanie zasobów służących procesowi dydaktycznemu oraz podejmowanie działań zmierzających do poprawy ich jakości; 4) opracowywanie projektów ankiet dla studentów i absolwentów, organizacja badań i udostępnianie ich wyników. Dział Wsparcia Organizacji Procesu Dydaktycznego US realizuje zadania w zakresie planowania, organizacji i rozliczania dydaktyki, koordynuje proces kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia, na studiach podyplomowych oraz w ramach kursów dokształcających. Działy podejmują ścisłą współpracę z poszczególnymi wydziałami uczelni.

Poszczególne jednostki Uczelni ustalają wewnętrzne systemy zapewniania jakości kształcenia. Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia (WSZJK) na WH został pozytywnie zaopiniowany uchwałą nr 18/VII/2021 Rady Dydaktycznej Wydziału Humanistycznego US z dnia 25 lutego 2021 roku i wprowadzony zarządzeniem nr 11/2021 dziekana Wydziału Humanistycznego US z dnia 26 lutego 2021 roku (**zał. 10.1**). Wykaz zasad i dokumentów obowiązujących w ramach WSZJK jest dostępny na stronie internetowej wydziału (<https://hum.usz.edu.pl/ksztalcenie/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/>).

Celem WSZJK jest zapewnianie wysokiego poziomu kształcenia. Działania prowadzone w ramach WSZJK mają charakter ciągły i systematyczny. Na wydziale funkcjonuje powołany przez dziekana zgodnie z § 88, ust. 3, pkt. 14 Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego zespół problemowy ds. jakości i programów studiów, wspomagający działania realizowane w ramach WSZJK, podejmujący współpracę z koordynatorami i zespołami kierunków prowadzonych na wydziale. Harmonogram

działań wraz z określeniem podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację zawiera rozdział 5 WSZJK. Za funkcjonowanie WSZJK odpowiada dziekan wydziału, nadzorujący prace wykonywane w ramach systemu. Za wdrażanie do realizacji zaleceń wypracowanych w ramach WSZJK – w zakresach swoich kompetencji – odpowiada zastępca dyrektora instytutu ds. kształcenia.

Prowadzeniem działań związanych z zapewnieniem jakości kształcenia na kierunku historia zajmuje się zespół kierunku pod kierunkiem przewodniczącego. Przewodniczący zespołu kierunku jest powoływany przez dziekana w uzgodnieniu z dyrektorem instytutu. W roku akademickim 2023/2024 zespół składał się z 8 osób, w tym przedstawiciela studentów (Paweł Gliźniewicz). W bieżącym roku przedstawicielem studentów jest Gwidon Dylewski.

Do zadań zespołu kierunku należą okresowe przeglądy programów studiów, stanowiące podstawę ich doskonalenia. W pierwszej kolejności okresowy przegląd programu studiów dotyczy jego zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Działania podejmowane są według obowiązujących wytycznych raz w roku, a ich wyniki są przedstawiane w karcie samooceny kierunku. Na tej podstawie zespół kierunku występuje do dziekana z wnioskiem o wprowadzenie zmian w programie studiów. Weryfikacji podlegają treści sylabusów, a wytyczne z prowadzonych analiz przekazywane są prowadzącym zajęcia. W sylabusach (bez dokonywania zmian, które muszą przejść procedurę zgodną z § 30 Uchwały Senatu US nr 88/2023) prowadzący może zmienić treści przedmiotowe oraz literaturę do zajęć). Informacji do analizy programu studiów dostarczają również ankiety studenckie na temat kierunku studiów, których celem jest ocena jakości kształcenia na kierunku (oddzielnie dla 1 i dla 2 stopnia studiów). Ankietowanie prowadzone jest w systemie informatycznym uczelni poprzez platformę e-proDziekan.

Zespół kierunku bierze też udział w opiniowaniu tematów prac dyplomowych, które są zatwierdzane przez Radę Dydaktyczną WH, nie później niż 6 miesięcy przed terminem ukończenia studiów. Opinie zespołu przekazywane są promotorom prac dyplomowych, którzy mogą dokonać korekt tematu przed ich zatwierdzeniem. Zmiany tytułów prac dyplomowych mogą być dokonywane także po ich zatwierdzeniu na podstawie wniosku promotora skierowanego do prodziekana WH. Zespół corocznie dokonuje również analizy pisemnych prac sprawdzających osiągnięte przez studenta efekty uczenia się, a przewidzianych w sylabusach dla konkretnych przedmiotów. W protokole analizy prac pisemnych (zał. 4 WSZJK WH) powinny znaleźć się odpowiedzi na następujące pytania: Czy treść i forma pracy pozwalają na sprawdzenie efektów uczenia się podanych w sylabusie? Czy stopień trudności pytań jest adekwatny do efektów uczenia się podanych w sylabusie? Czy pytania, polecenia, tematy itp. zostały sformułowane w sposób prawidłowy i zrozumiały dla studenta? Czy została napisana informacja zwrotna (tj. komentarz do pracy/uzasadnienie oceny, zaznaczone błędy)? Czy zostały podane kryteria oceny i czy zostały one odpowiednio zróżnicowane? Czy praca została oceniona w sposób odpowiedni (tzn. czy ocena nie jest zawyżona lub zaniżona)? Informacje zebrane w czasie analizy (zwłaszcza uwagi zespołu do prowadzącego dane zajęcia) przekazywane są prowadzącym zajęcia. Po zakończeniu roku akademickiego zespół dokonuje także analizy prac dyplomowych. Analiza pracy dyplomowej ma na celu sprawdzenie, czy praca jest adekwatna do kierunkowych efektów uczenia się danego poziomu studiów oraz czy spełnia wymagania określone w merytorycznych i formalnych kryteriach pisania prac dyplomowych na kierunku, które zostały omówione w kryterium 3. Są one dostępne na stronie internetowej wydziału (<https://hum.usz.edu.pl/studenci/materialy-dla-studentow/#obrona-pracy-dyplomowej-procedura>).

Zespół kierunku sprawuje również nadzór nad praktykami zawodowymi (na specjalnościach: *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela, archiwalna, muzealnica*). Bezpośrednio odpowiedzialnymi za prawidłowy przebieg i efekty osiągnięte przez studenta w czasie praktyk są opiekunowie praktyk. Zakres obowiązków opiekuna praktyki określa WSZJK WH w § 7 pkt 7. Zgodnie z WSZJK opiekun praktyk studenckich odpowiada w ramach swoich kompetencji za zapewnianie jakości kształcenia (szczególnie za wdrażanie wniosków wypracowanych w ramach WSZJK), dokonuje hospitacji praktyk i sporządza protokoły hospitacji praktyk (zał. 6 do WSZJK), na podstawie dokumentacji praktyk (zał. 12 do WSZJK) sporządza roczne sprawozdanie zawierające

uwagi dotyczące jakości kształcenia oraz przekazuje je do wiadomości zespołu kierunku. Na wydziale powołany został również wydziałowy koordynator ds. praktyk i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, którego zakres obowiązków określony został w § 7 pkt 6 WSZJK WH. Do jego zadań należy koordynacja współpracy z przedstawicielami pracodawców, inicjowanie i koordynacja pozyskiwania opinii interesariuszy zewnętrznych, prowadzenie wykazu umów z interesariuszami zewnętrznymi w odniesieniu do praktyk zawodowych. Koordynator sporządza roczne sprawozdanie, według wzoru ustalonego w załączniku nr 16 do WSZJK, w którym uwzględnia uwagi i zalecenia interesariuszy zewnętrznych, związane głównie z procesem odbywania praktyk.

Działalność dydaktyczna pracowników poddawana jest ocenie studenckiej, której ogólne wyniki wskazują na odpowiednie kompetencje i prawidłowy przebieg procesu kształcenia na kierunku historia w IH US. Dwa razy w roku akademickim (po zakończeniu semestru zimowego i letniego) odbywa się ankietowanie zajęć, które prowadzone były w zakończonym semestrze. Kwestionariusz pytań ankietowych ustala uczelniany zespół ds. jakości kształcenia. Ankieta prowadzona jest w systemie informatycznym uczelni za pomocą platformy e-proDziekan. Wyniki ankiety wszystkich pracowników IH otrzymuje zastępca dyrektora i rozsyła je do osób ankietowanych. Z pracownikami, którzy uzyskali niską ocenę w ankiecie przeprowadzana jest przez dyrektora i zastępcę dyrektora IH ds. Kształcenia rozmowa dyscyplinująca. Z działań tych przygotowywane jest sprawozdanie. Sposób przeprowadzania badań ankietowych oraz zasady ich wykorzystywania dokładnie określa Zarządzenie nr 144/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dn. 4.12.2023 w sprawie badań dotyczących jakości kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim (<https://bip.usz.edu.pl/zarządzenie/19646/zarządzenie-nr-144-2023>).

Dwa razy w roku (po zakończeniu semestru zimowego i semestru letniego) odbywa się zebranie dydaktyczne z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia w IH (**zał. 10.2a, 10.2b**). Zebranie prowadzi zastępca dyrektora IH ds. kształcenia. Podczas zebrania przedstawiane są wyniki ankiet studenckich oceniających jakość kształcenia na kierunkach prowadzonych w IH oraz wyniki analiz prac pisemnych sprawdzających osiągnięte przez studentów efekty uczenia się (w tym prac dyplomowych). Analizowane są również najczęstsze błędy popełniane przez nauczycieli akademickich podczas procesu kształcenia i wskazywane są metody pozwalające na unikanie tych błędów w przyszłości, a także przedstawiane są „dobre praktyki” związane z działalnością dydaktyczną. W czasie dyskusji pracownicy mogą również zgłaszać swoje uwagi odnośnie do programu studiów i form zajęć, które będą uwzględniane podczas przeprowadzania korekt programu podejmowanych przez zespół kierunku.

W systematycznej ocenie programu studiów biorą ponadto udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Zgodnie z Zarządzeniem nr 144/2023 Rektora US z dn. 4.12.2023 r. w sprawie badań dotyczących jakości kształcenia w US (<https://bip.usz.edu.pl/zarządzenie/19646/zarządzenie-nr-144-2023>) narzędziami służącymi pozyskiwaniu opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych są w szczególności badania ankietowe (zarówno ogólnouczelniane, jak i kierowane do absolwentów uczelni), badania jakościowe prowadzone przez jednostki administracji oraz konsultacje z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych. Za szczególnie istotne uznaje się ogólnouniwersyteckie badania ankietowe (OBA) mające na celu przeprowadzenie wśród studentów oceny jakości kształcenia na kierunku studiów oraz oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie wypełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem. Ocenie podlegają wszyscy nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku. Kwestionariusz zawiera pytania zamknięte (ocena w skali od 2 do 5, gdzie 2 jest oceną najniższą, a 5 – oceną najwyższą) oraz pytania otwarte. Ocenę uznaje się za miarodajną, jeśli w badaniach wzięło udział co najmniej 30% uprawnionych studentów. Niska liczebność osób biorących udział w badaniach skutkuje ocenami niemiarodajnymi. Badania ankietowe wśród absolwentów prowadzi Akademickie Biuro Karier (ABK), które funkcjonuje w oparciu o Zarządzenie nr 187/2020 Rektora US z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego (<https://bip.usz.edu.pl/zarządzenie/13254/zarządzenie-nr-187-2020>). Również w tym przypadku

liczba odpowiedzi ze strony absolwentów jest bardzo niska i narzędzie to trudno wykorzystać przy ocenie i doskonaleniu programu studiów. Mimo to przyjmujemy do realizacji zgłoszone uwagi studentów dotyczące np. zmian liczby pkt. ECTS przypisanych do przedmiotu, czy też zmian form prowadzenia zajęć, które wynikają z ich doświadczenia i obserwacji. Podobnie elastycznie władze IH podchodzą do postulatów studenckich dotyczących wyboru promotorów. Kiedy zaproponowana lista promotorów do wyboru, z powodu specyficznych zainteresowań studenta okazuje się za wąska, w porozumieniu ze studentem zostaje mu przydzielony promotor spoza pierwotnej listy w danym roku. Udział studentów jako interesariuszy wewnętrznych w kształtowaniu i doskonaleniu programu studiów na kierunku historia prowadzonym w Uczelni realizowany jest jednak poprzez zespół kierunku, w skład którego wchodzi przedstawiciel studentów. Jego zadaniem jest przekazywanie zespołowi sugestii związanych z realizacją programu studiów zebranych od studentów kierunku. Niewielka liczba studentów oraz działalność większości z nich w kole naukowym zapewniają ich bezpośredni kontakt i częstą wymianę poglądów.

Ze studentami jest utrzymywany także bezpośredni kontakt przez opiekunów lat, z którymi studenci spotykają się podczas konsultacji lub kontaktują poprzez pocztę uniwersytecką. Studenci mogą wówczas zgłaszać wszelkie problemy związane z bieżącą realizacją programu studiów, a także sugerować zmiany w programie. Wszelkie uwagi studentów przekazywane są przez opiekunów lat zastępcy dyrektora IH ds. kształcenia albo przewodniczącemu zespołu kierunku historia. Opinie studentów dyskutowane są na spotkaniach zespołu kierunku i - jeśli zostanie to uznane za zasadne - są wykorzystywane przy doskonaleniu programu studiów. W ten sposób np. Od cyklu kształcenia rozpoczynającego się w r. a. 2019/2020 dokonano zmiany w harmonogramie programu studiów na 1 stopniu. Studenci zgłaszali bowiem problem ze zbyt dużym przeciążeniem zajęciami w semestrze 5, co wynikało z kumulacji przedmiotów z historii (Polski i powszechnej) XX-lecia międzywojennego i okresu po II wojnie światowej w jednym semestrze. W efekcie sugestii studentów przedmioty z historii po II wojnie światowej przeniesiono wówczas na semestr 6. Z ostatnich informacji od opiekuna I roku 1 stopnia wiadomo np. że bardzo dobrze przez studentów przyjęty został przedmiot z zakresu nauk społecznych Podstawy socjologii dla historyków wprowadzony na 1 stopniu od cyklu kształcenia rozpoczynającego się w r. a. 2024/2025.

Inicjatywą władz IH jest także ankieta, którą corocznie w trakcie dni adaptacyjnych, za pośrednictwem aplikacji forms, wypełniają studenci pierwszych lat. Jej analiza pozwala na uzyskanie informacji, skąd pochodzą studenci historii, w jaki sposób dowiedzieli się o studiach w IH, czy zdawali historię na maturze, do jakich profili klas uczęszczali w szkołach ponadpodstawowych (<https://forms.office.com/Pages/DesignPageV2.aspx?prevorigin=shell&origin=NeoPortalPage&subpage=design&id=1i2Jr2NFVUScBaOYpD8jYiNuMkl2sfVDMQtjRU8d0dpUN0NIMzMyT09QQktVVjVDU1ITVIZPMzZJUC4u>). Analiza ta pozwala też na modyfikację polityki informacyjnej prowadzonej przez IH. Wyniki ostatniej takiej ankiety zawiera **zał. 9.2**.

W doskonaleniu programów studiów biorą udział interesariusze zewnętrzni. W r. a. 2021/22 wprowadzono zmiany w programie studiów na specjalności archiwistycznej, które konsultowane były z przedstawicielami Archiwum Państwowego w Szczecinie oraz Archiwum Uniwersytetu Szczecińskiego (**zał. 6.2a, 6.2b**). Wprowadzono wówczas do programu specjalności dwa nowe przedmioty: edukacja archiwalna (która na szeroką skalę jest obecnie prowadzona w sieci archiwów państwowych w Polsce) oraz archiwa społeczne (którymi zainteresowanie w Polsce w ostatnich czasach również rośnie), a także zwiększono wymiar godzin z przedmiotu zarządzanie dokumentacją współczesną. Ponadto, w tym samym r. a. wprowadzono zmiany w programie studiów na specjalności przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela, które były konsultowane z przedstawicielami szczecińskich szkół (**zał. 6.6a, 6.6b**). Na I stopniu specjalności wprowadzono wówczas dodatkowe przedmioty: teksty kultury w edukacji historycznej, informatyka nauczycielska, edukacja regionalna, edukacja pozaszkolna oraz sztuki wizualne w edukacji historycznej, które rozszerzają kompetencje przyszłych nauczycieli historii. W r. a. 2022/2023 specjalność

przygotowującą do wykonywania zawodu nauczyciela wprowadzono na 2 stopniu jako kontynuację kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela rozpoczętego na I stopniu studiów. Oprócz przedmiotów wynikających z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 25.07.2019 r. wprowadzono wówczas dodatkowe przedmioty: wizualne reprezentacje przeszłości, e-historia - projektowanie zajęć multimedialnych, etyka w zawodzie nauczyciela, podstawy prawa oświatowego, których obecność w programie studiów postulowali nauczyciele podczas konsultacji. Pozytywnie zaopiniowane zostały również drobne korekty na specjalności muzealnictwo wprowadzone od r. a. 2022/23 (zał. 6.1).

Jakość kształcenia na kierunku podlega też cyklicznym ocenom zewnętrznym, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości. Zewnętrzne podmioty nadzorujące jakość kształcenia na kierunku to w szczególności: ministerstwo właściwe ds. nauki i szkolnictwa wyższego oraz Polska Komisja Akredytacyjna (PKA). Ostatnia ocena PKA na kierunku historia miała miejsce w roku akademickim 2018/2019 w dniach 18-19 grudnia 2018 r. Raport z wizytacji PKA wpłynął do US w dniu 20.04.2019 r. Sformułowane wówczas zalecenia zostały wdrożone na kierunku historia prowadzonym w US i wykorzystane do doskonalenia programu studiów i nadzoru nad jego prawidłowym funkcjonowaniem.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w raporcie z wizytacji PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanym wyżej raporcie PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Opracowanie i wdrożenie procedury kompleksowego przeglądu i aktualizacji koncepcji i celów kształcenia	zalecenie zostało wykonane
2.	Opracowanie i wdrożenie procedury kompleksowego przeglądu i aktualizacji koncepcji i celów kształcenia ze szczególnym uwzględnieniem analiz adekwatności i spójności koncepcji celów i zakładanych efektów kształcenia oraz programów kształcenia	została wdrożona, zajmuje się tym zespół kierunku

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony - profesjonalna kadra dydaktyczna, posiadająca wysokie kompetencje i kwalifikacje, skuteczność w pozyskiwaniu grantów na badania naukowe oraz doświadczenie w zakresie nauczanych przedmiotów, prowadząca zajęcia powiązane z działalnością naukową, która została oceniona na najwyższą z możliwych kategorii naukową A+, - atrakcyjny i oryginalny program studiów umożliwiający osiąganie wymiernych efektów uczenia się, dających możliwość znalezienia zatrudnienia wzbogacony przez szeroką ofertę uczestniczenia studentów w życiu naukowym Instytutu, - bliskie relacje z interesariuszami zewnętrznymi, zapewniające żywą współpracę, umożliwiające w otoczeniu wybitnych specjalistów/ekspertów praktyczne zapoznanie się studentów ze specyfiką pracy zawodowej i udział w licznych inicjatywach dotyczących historii, - ustawiczny rozwój umiędzynarodowienia w zakresie badań, wspólnych konferencji, projektów badawczych, publikacji, wykładów gościnnych, wymiany wiedzy, kontaktów z różnymi międzynarodowymi ośrodkami, pozwalający na różnorodne kreowanie kariery zawodowej przez studentów, - coraz większe wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami i innymi trudnościami w procesie kształcenia oraz specjalnymi potrzebami, pozwalające na szersze otwarcie drzwi Uczelni dla nowych kandydatów.	Słabe strony - narastający niż demograficzny utrudnia proces włączania do kadry IH młodych naukowców i powoduje narastanie luki pokoleniowej wśród pracowników Instytutu, - dysproporcja w premiowaniu wybitnych osiągnięć dydaktycznych i ich znaczeniu w stosunku do osiągnięć naukowych, negatywnie wpływająca na motywację pracowników do wysiłków na rzecz doskonalenia warsztatu dydaktycznego, - obniżający się poziom wstępnego przygotowania merytorycznego oraz predyspozycji części kandydatów przyjmowanych na studia pierwszego stopnia, - niska atrakcyjność finansowa pracy na uczelni, szczególnie dla specjalistów zatrudnianych na umowy zlecenia, skutkująca ograniczonymi możliwościami przyciągania do współpracy praktyków funkcjonujących w otoczeniu rynkowym, - narastające obciążenie kadry naukowo-dydaktycznej obowiązkami administracyjnymi oraz nieprzyjemne oprogramowanie służące obsłudze administracyjnej programu kształcenia (program Egeria Edukacja).

Czynniki zewnętrzne	Szanse - wzrost zainteresowania społecznego wiedzą o przeszłości i badaniach naukowych oraz popularnych form uprawiania historii (publicystyka historyczna, grupy rekonstrukcyjne, historia cyfrowa, historia lokalna), - dobre perspektywy rynku pracy dla historyków związane z nieustającym rozwojem polskiego i europejskiego muzealnictwa, potrzebami kadrowymi polskich szkół, narastaniem zasobu archiwalnego i unowocześnianiem polskich archiwów, - pomimo niżu demograficznego utrzymanie stabilnego poziomu liczby studentów kierunku (2016: 92 studentów, 2019: 63, 2021: 75, 2024: 87), a ponadto wzrastająca w ostatnich latach liczba studentów zainteresowanych debatą naukową i prowadzeniem badań historycznych wyrażająca się we wzroście liczby członków Koła Naukowego Młodych Historyków i podejmowanych przez nich aktywnościach, - coraz większe upowszechnianie się nowoczesnych form komunikacji ze światem i narzędzi badawczych, które otwierają nowe perspektywy przed naukowcami i studentami oraz pozwalają zwiększyć ofertę kształcenia na odległość, - wprowadzenie regulacji organizacyjnych na US umożliwiających integrowanie młodych badaczy z IH poprzez tworzenie przeznaczonych dla nich etatów badawczych (w roku 2023 r. miało miejsce zatrudnienie na etacie badawczym, na stanowisku asystenta), zatrudnianie młodych badaczy w wymiarze pół etatu w ramach zastępstw za pracowników korzystających z rocznych urlopów naukowych oraz prowadzenie stałej współpracy dydaktycznej z młodymi badaczami - studentami Szkoły Doktorskiej US, a także (w ramach godzin zleconych) absolwentami Szkoły Doktorskiej US.	Zagrożenia - negatywne prognozy demograficzne, zmniejszające grono kandydatów na studia, - obciążenie finansowe Uczelni przy niekorzystnym współczynniku kosztochłonności w dyscyplinie historia, w porównaniu do innych dyscyplin, - narastające dysfunkcje i zaburzenia zdrowia psychicznego polskiej młodzieży, utrudniające podjęcie decyzji o studiach oraz osłabiające motywację do kontynuowania studiowania, zwłaszcza po 1 stopniu, - brak stabilizacji systemu kształcenia w Polsce na wszystkich etapach edukacji oraz labilność kryteriów ocen parametrycznych uczelni wyższych i zasad ewaluacji jakości badań naukowych, zmieniający się system punktacji czasopism naukowych oraz przede wszystkim niski poziom finansowania badań naukowych w Polsce, który również negatywnie rzutuje na możliwość odniesienia sukcesu w konkursach Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki, - niska ranga lokalnego rynku pracy w ocenach młodzieży, skutkująca zwłaszcza wśród wybitnych absolwentów szkół ponadpodstawowych kształtowaniem ścieżek kariery zawodowej poza Pomorzem Zachodnim

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1 . Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów w	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat 2021/2022	Bieżący rok akademicki 2024/2025	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	31	23	-	-
	II	10	21	-	-
	III	16	17	-	-
	IV	-	-	-	-
II stopnia	I	9	11	-	-
	II	9	15	-	-
Razem:		75	87	-	-

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2024	31	8		
	2023	26	6	-	-
	2022	28	12	-	-
	2021	24	8	-	-

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

II stopnia	2024	9	7		
	2023	7	6	-	-
	2022	18	6	-	-
	2021	7	1	-	-
Razem:		150	54	-	-

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁴

historia – studia stacjonarne pierwszego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów 180 pkt. ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	1932
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Specjalność archiwistyczna: 106 pkt. ECTS Specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu: 104 pkt. ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Specjalność archiwistyczna: 137 pkt. ECTS Specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu: 116 pkt. ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁵ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	specjalność archiwistyczna: 68 pkt ECTS (38%) specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: 68 pkt. ECTS (38%)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Praktyka archiwalna: 6 pkt ECTS, Praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna: 2 pkt ECTS, Praktyka zawodowa dydaktyczna: 6 pkt ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)⁶	praktyka archiwalna w łącznym wymiarze 140h (5 tygodni), praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna w szkole podstawowej, ciągła w wymiarze 30h (2 tygodnie), praktyka zawodowa dydaktyczna w szkole podstawowej, ciągła w wymiarze 60h (4 tygodnie).
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 1932/ 9 godzin w tym: szkolenie e-learningowe – 2 h szkolenie BHP – 5 h szkolenie biblioteczne – 2 h

⁶ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

historia – studia stacjonarne drugiego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry 120 pkt. ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁷	949
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	specjalność muzealnictwo: 66 pkt. ECTS, specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: 66 pkt. ECTS,
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	specjalność muzealnictwo: 106 pkt. ECTS, specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: 90 pkt. ECTS,
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: 70 pkt. ECTS (58%) specjalność muzealnictwo: 70 pkt. ECTS (58%)

⁷ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Praktyki studenckie na specjalności muzealnictwo: 6 pkt ECTS, Praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna w szkole ponadpodstawowej: 2 pkt ECTS, Praktyka zawodowa dydaktyczna w szkole ponadpodstawowej: 5 pkt ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)⁸	Praktyki studenckie na specjalności muzealnictwo w wymiarze 120 godzin, praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna w szkole ponadpodstawowej, ciągła w wymiarze 30 godzin (2 tygodnie), praktyka zawodowa dydaktyczna w szkole ponadpodstawowej, ciągła w wymiarze 60 godzin (4 tygodnie)
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 949/9 godzin w tym: szkolenie e-learningowe – 2 h szkolenie BHP – 5 h szkolenie biblioteczne – 2 h

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁹

historia – studia stacjonarne pierwszego stopnia

⁸ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łącna liczna godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Wstęp do badań historycznych	ć	30	4
Nauki pomocnicze historii	w/ć	60	6
Podstawy metod badawczych historii	K	15	2
Techniki pisania pracy naukowej	ć	15	2
Elementy statystyki	w/ć	30	3
Wprowadzenie do debat historycznych	k	15	2
Prahistoria ziem polskich	k	30	3
Historia starożytna Bliskiego Wschodu	w/ć	60	6
Historia starożytna Grecji i Rzymu	w/ć	60	6
Historia powszechna średniowiecza	w/ć	60	6
Historia średniowieczna Polski	w/ć	60	6
Średniowieczne dzieje Pomorza	w	15	2
Historia powszechna XVI-XVIII w.	w/ć	60	6
Historia nowożytna Polski	w/ć	60	6
Nowożytne dzieje Pomorza	w	15	1
Historia powszechna 1789-1918.	w/ć	60	6
Historia Polski 1795-1918	w/ć	60	6
Historia Pomorza 1815-1918	w	15	1
Historia powszechna 1918-1945	w/ć	55	4
Historia Polski 1918-1945	w/ć	55	4
Historia powszechna po II wojnie światowej	w/ć	55	4
Historia Polski po II wojnie światowej	w/ć	55	4
Historia Pomorza 1918-1989/90	w	30	2
Wykład monograficzny w języku obcym	w	15	1
Seminarium dyplomowe	s	90	14

Razem:		1075	107
specjalność: archiwistyczna			
Wstęp do archiwistyki	w	15	1
Archiwoznawstwo	w	30	2
Systemy kancelaryjne w Polsce	w/ć	45	3
Historia ustroju administracyjnego	w	30	2
Paleografia łacińska	ć	30	2
Informatyka archiwalna	ć	20	2
Edukacja archiwalna	k	15	1
Metodyka archiwalna	w/ć	60	6
Neografia gotycka	ć	30	2
Archiwa społeczne	w	15	1
Zarządzanie dokumentacją współczesną	w/lb	60	4
Teoria archiwalna	w	15	1
Elementy prawa archiwalnego	w	30	3
Razem studenci specjalności archiwistycznej		1470	137
specjalność: kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela			
Teksty kultury w edukacji historycznej	k	30	3
Edukacja regionalna	k	15	1
Edukacja pozaszkolna	k	15	2
Sztuki wizualne w edukacji historycznej	k	30	3
Razem studenci specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela		1165	116

Ć - ćwiczenia, w - wykład, lb - laboratorium, s - seminarium, k - konwersatorium

historia – studia stacjonarne drugiego stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łącznie liczna godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Translatorium z języka nowożytnego	lb	30	3
Demografia historyczna	w/ć	30	4
Metodologia historii	w/ć	30	4
Oral history - zagadnienia teoretyczne i praktyczne	k	15	1
Przemiany cywilizacyjne XIX i XX w.	w/ć	60	5

Źródłoznawstwo antyczne	ć	30	4
Źródłoznawstwo średniowieczne	ć	30	4
Historia cyfrowa	w	15	1
Historia historiografii	k	30	4
Źródłoznawstwo nowożytne	ć	30	4
Krytyka i interpretacja źródeł do dziejów XIX w.	ć	30	4
Krytyka i interpretacja źródeł do dziejów XX w.	ć	30	4
Historia doktryn politycznych	w	30	4
Debaty historyczne	k	30	3
Wykład monograficzny	w	90	12
Seminarium dyplomowe	s	120	23
Razem:		630	84
specjalność: muzealnictwo			
Wstęp do muzealnictwa	w	30	3
Pozyskiwanie, gromadzenie, opracowanie i zarządzanie muzealiami historycznymi	w/ć	30	3
Działalność wybranych muzeów historycznych	w	30	3
Działalność edukacyjna w muzeum historycznym	w/ć	30	3
Pozamuzealne instytucje ochrony dziedzictwa kulturowego	w	15	2
Muzeum w przestrzeni publicznej	w/ć	45	4
Organizacja i narracja wystaw historycznych	w/ć	30	2
Wykład monograficzny w języku obcym	w	15	2
Razem studenci specjalności muzealnictwo		855	106
specjalność: kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela			
Wykład monograficzny w języku obcym	w	15	2
Wizualne reprezentacje przeszłości	w	15	2
E-historia - projektowanie zajęć multimedialnych	k	15	2

Razem studenci specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela	675	90

Ć - ćwiczenia, w - wykład, lb - laboratorium, s - seminarium, k - konwersatorium

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela¹⁰

historia – studia stacjonarne pierwszego stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia
Psychologia ogólna	w/ć	45	2	dr Małgorzata Bratos-Stępień
Pedagogika ogólna	w/ć	45	2	dr Edyta Kopaczewska
Emisja głosu	ć	20	1	prof. dr hab. Leonarda Mariak
Psychologia szkoły podstawowej	ć/k	30	2	dr Mirosława Hordy
Pedagogika szkoły podstawowej	ć/k	30	2	dr Edyta Kopaczewska
Podstawy dydaktyki	w	30	2	dr hab. Wioletta Piegzik, prof. US
Dydaktyka przedmiotowa w szkole podstawowej	w/ć/lb	90	7	dr hab. Małgorzata Machatek, prof. US
Teksty kultury w edukacji historycznej	k	30	3	prof. dr hab. Tomasz Sikorski
Informatyka nauczycielska	ć	15	1	mgr Wiktoria Knap
Edukacja regionalna	k	15	1	dr Paweł Migdalski

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Edukacja pozaszkolna	k	15	2	dr hab. Małgorzata Machątek, prof. US
Sztuki wizualne w edukacji historycznej	k	30	3	dr hab. Radosław Skrycki, prof. US
Razem:		395	28	

Ć - ćwiczenia, w - wykład, lb - laboratorium, s - seminarium, k - konwersatorium

historia – studia stacjonarne drugiego stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia
Psychologia szkoły ponadpodstawowej	ć/k	30	2	mgr Marek Cieśluk
Pedagogika szkoły ponadpodstawowej	ć/k	30	2	dr Edyta Kopaczewska
Emisja głosu	ć	10	1	prof. dr hab. Leonarda Mariak
Dydaktyka przedmiotu w szkole ponadpodstawowej	w/ć/lb	90	8	dr hab. Małgorzata Machątek, prof. US
Wykład monograficzny w języku obcym	w	15	2	dr hab. Pierre Weber, prof. US
Wizualne reprezentacje przeszłości	w	15	2	prof. dr hab. Tomasz Sikorski
E-historia - projektowanie zajęć multimedialnych	k	15	2	mgr Wiktoria Knap
Etyka w zawodzie nauczyciela	ć	10	1	dr hab. Małgorzata Machątek, prof. US
Podstawy prawa oświatowego	w	10	1	dr hab. Małgorzata Machątek, prof. US
Razem:		225	21	

Ć - ćwiczenia, w - wykład, lb - laboratorium, s - seminarium, k - konwersatorium

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹¹

historia – studia stacjonarne pierwszego stopnia

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
USHUM-H-O-I-S-22/23Z/ Wykład monograficzny w języku obcym [moduł]: Minority politics in Central and Eastern Europe (polityka mniejszościowa w Europie Środkowo Wschodniej)	wykład	5	stacjonarne	angielski	11
USHUM-H-O-I-S-23/24Z/ Język obcy [moduł]: język angielski	lektorat	3,4,5,6	stacjonarne	semestr: 3 - język angielski (30%) język polski (70%), semestr: 4 - język angielski (50%) język polski (50%), semestr: 5 - język angielski (70%) język polski (30%), semestr: 6 - język angielski (90%) język polski (10%)	15
USHUM-H-O-I-S-23/24/ Język obcy [moduł]: język niemiecki	lektorat	3,4,5,6	stacjonarne	semestr: 3 - język niemiecki (30%) język polski (70%), semestr: 4 - język niemiecki (50%) język polski	3

¹¹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

				(50%), semestr: 5 - język niemiecki (70%) język polski (30%), semestr: 6 - język niemiecki (90%) język polski (10%)	
USHUM-H-O-I-S-23/24Z/ Język obcy [moduł]: język rosyjski	lektorat	3,4,5,6	stacjonarne	semestr: 3 - język polski (70%) język rosyjski (30%), semestr: 4 - język polski (50%) język rosyjski (50%), semestr: 5 - język polski (30%) język rosyjski (70%), semestr: 6 - język polski (10%) język rosyjski (90%)	1
USHUM-H-O-I-S-22/23Z/ Język obcy [moduł]: język angielski	lektorat	3,4,5,6	stacjonarne	semestr: 3 - język angielski (30%) język polski (70%), semestr: 4 - język angielski (50%) język polski (50%), semestr: 5 - język angielski (70%) język polski (30%), semestr: 6 - język angielski (90%) język polski (10%)	5
USHUM-H-O-I-S-22/23Z/ Język obcy [moduł]: język niemiecki	lektorat	3,4,5,6	stacjonarne	semestr: 3 - język niemiecki (30%) język polski (70%), semestr: 4 - język niemiecki (50%) język polski (50%), semestr: 5 - język niemiecki (70%)	4

				język polski (30%), semestr: 6 - język niemiecki (90%) język polski (10%)	
USHUM-H-O-I-S-22/23Z/ Język obcy [moduł]: język rosyjski	lektorat	3,4,5,6	stacjonarne	semestr: 3 - język polski (70%) język rosyjski (30%), semestr: 4 - język polski (50%) język rosyjski (50%), semestr: 5 - język polski (30%) język rosyjski (70%), semestr: 6 - język polski (10%) język rosyjski (90%)	2

historia – studia stacjonarne drugiego stopnia

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
USHUM-H-O-II-S-23/24Z-M/ Wykład monograficzny w języku obcym [moduł]: History of the Baltic Sea region in the 20th-21st centuries(historia regionu Morza Bałtyckiego od XX do XXI wieku)	wykład	4	stacjonarne	angielski	8
USHUM-H-O-II-S-23/24Z-N/ Wykład monograficzny w języku obcym [moduł]: The fear of Germany in Europe, 1945-1991 (lęk przed Niemcami w Europie, 1945-1991)	wykład	4	stacjonarne	angielski	1
USHUM-H-O-II-S-23/24Z/ Język obcy [moduł]: język angielski	lektorat	3	stacjonarne	angielski	9

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.). **zał. 2.1 i zał. 2.2**
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena. **zał. 4.5**
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów. **zał. 2.6**
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku). **zał. 4.4**
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych. **zał. 5.1 i zał. 5.2**
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Studia stacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
218404	Ocena drugiego rządu Władysława Grabskiego na łamach wybranych dzienników warszawskich	2023	prof. dr hab. Sikorski Tomasz	prof. dr hab. Wątor Adam	4,75	5,00	bardzo dobry
223225	Polskie reakcje na wybuch i przebieg Powstania Węgierskiego 1956 roku	2023	prof. dr hab. Makowski Adam	dr hab. Machałek Małgorzata, prof. US	5,00	4,50	bardzo dobry
222740	Stworzenie "ludzi doskonałych", czyli założenia i realizacja niemieckiej eugeniki	2023	prof. dr hab. Wątor Adam	prof. dr hab. Sikorski Tomasz	3,25	5,00	dobry
220707	Recepcja postanowień Soboru Trydenckiego (1545-1563) w Polsce w II połowie XVI wieku	2023	dr hab. Skrycki Radosław, prof. US	dr hab. Gut Paweł, prof. US	3,75	3,00	dobry
223228	Posługa jezuitów na rzecz mieszkańców Szczecina w latach 1945-1989	2023	prof. dr hab. Makowski Adam	dr hab. Ptaszyński Radosław, prof. US	4,75	5,00	bardzo dobry

223230	Rola I Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie, w kształtowaniu elit w latach 1945-1951	2023	prof. dr hab. Makowski Adam	dr hab. Machatek Małgorzata, prof. US	5,00	5,00	bardzo dobry
229330	Przygotowanie do wojny czy pokoju? Wychowanie patriotyczne w kontekście obrony cywilnej na łamach "Przeglądu OC" (1973-1989)	2024	dr hab. Krasucki Eryk, prof. US	dr hab. Gałaj-Dempniak Renata, prof. US	4,75	5,00	bardzo dobry
235897	Kobieca moda w okresie przełomu - społeczne znaczenie i strategie konsumenckie na przykładzie materiałów z tygodnika "Przyjaciółka" z lat 1983-1993	2024	dr hab. Krasucki Eryk, prof. US	dr hab. Gałaj-Dempniak Renata, prof. US	5,00	5,00	bardzo dobry
227876	Dwór króla norweskiego Haakona IV (1217-1263) w świetle "Konungs Skuggsjk"	2024	dr hab. Gut Agnieszka, prof. US	dr hab. Simiński Rafał	5,00	5,00	bardzo dobry
229227	Działalność polityczna Wojciecha Korfantego w latach 1922-1930 w świetle wystąpień parlamentarnych	2024	prof. dr hab. Wątor Adam	prof. dr hab. Sikorski Tomasz	5,00	5,00	bardzo dobry
223527	Ochotnicy międzynarodowi walczący po stronie gen. Franco w wojnie domowej w Hiszpanii 1936-1939	2024	prof. dr hab. Gaziński Radosław	dr hab. Skrycki Radosław, prof. US	4,00	4,00	dobry
224108	Wpływ "Młota na czarownice" na lęki ludzi z XVI i XVII w.	2024	dr hab. Gałaj-Dempniak Renata, prof. US	dr hab. Krasucki Eryk, prof. US	4,75	5,00	bardzo dobry
227871	Koncepcje kształcenia obywatelskiego młodzieży w świetle czasopisma "Wychowanie Obywatelskie" z lat 70. i 80. XX wieku	2024	dr hab. Krasucki Eryk, prof. US	dr hab. Ptaszyński Radosław, prof. US	5,00	5,00	bardzo dobry

7. Akceptowalnymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.

8. Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & *: < > ? / \ { | } & % # (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).
9. Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowo wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający. Dokumentacja powinna uwzględniać pracę dyplomową, suplement do dyplomu, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych (publikacji, patentów, praw ochronnych, realizowanych projektów badawczych), których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku, a także zestawienie ich osiągnięć w krajowych i międzynarodowych programach stypendialnych, krajowych i międzynarodowych i konkursach/wystawach/festiwalach/zawodach sportowych z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom.
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów

uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

